Comhairle an
Aontais Eorpaigh

An Bhruiséil, 14 Meitheamh 2021
(OR. en)

9732/21

Comhad Idirinstitiúideach:
2020/0360(COD)

ENER 276
TRANS 392
RELEX 547
ECOFIN 595
ENV 423
CODEC 883
IA 116

TORADH NA nIMEACHTAÍ

ó:	Ardrúnaíocht na Comhairle
An:	11 Meitheamh 2021
chuig:	na toscaireachtaí
Uimh. an doic. roimhe seo:	9411/21
Uimh. an doic. ón gCoim.:	14088/21 + ADD 1 - ADD 5
Ábhar:	Togra le haghaidh Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le treoirlínte le haghaidh bonneagar tras-Eorpach fuinnimh agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 347/2013 - Cur chuige ginearálta (11 Meitheamh 2021)

Gheobhaidh na toscaireachtaí san iarscríbhinn an cur chuige ginearálta ón gComhairle maidir leis an togra thuasluaite, mar a ghlac an Chomhairle é (Iompar, Teileachumarsáid agus Fuinneamh) ag an 3801ú cruinniú a bhí aici an 11 Meitheamh 2021.

Trí bhíthin an chur chuige ghinearálta sin, bunaítear seasamh sealadach na Comhairle i leith an togra seo, rud atá ina bhonn don ullmhúchán don chaibidlíocht le Parlaimint na hEorpa.

Léirítear athruithe i gcomparáid leis an togra ón gCoimisiún le **cló trom** agus léirítear téacs a scriosadh le **[]**.

CAIBIDIL I

FORÁLACHA GINEARÁLTA

Airteagal 1

Ábhar agus raon feidhme

1. Sa Rialachán seo leagtar síos treoirlínte maidir le forbairt agus idir-inoibritheacht thráthúil na gconairí agus na réimsí tosaíochta sa bhonneagar tras-Eorpach fuinnimh a leagtar amach in Iarscríbhinn I ('conairí agus réimsí tosaíochta sa bhonneagar fuinnimh') a rannchuidíonn le spriocanna aeráide agus fuinnimh an Aontais le haghaidh 2030 agus leis an gcuspóir aeráidneodracht a bhaint amach faoi 2050 **agus chun idirnaisc, slándáil fuinnimh, comhtháthú agus iomaíochas margaidh agus córais do na Ballstáit uile, [ ] chomh maith le fuinneamh ar phraghas inacmhainne do gach líon tí agus cuideachta.**

2. Déantar na nithe seo a leanas go háirithe leis an Rialachán seo:

   (a) tugtar aghaidh ar shainaithint tionscadal leasa choitinn a bhfuil gá leo chun conairí agus réimsí tosaíochta a chur chun feidhme a thagann faoi na catagóirí bonneagair fuinnimh **[ ]** a leagtar amach in Iarscríbhinn II ('catagóirí bonneagair fuinnimh');

   (b) tugtar aghaidh ar shainaithint tionscadal comhleasa.

   (c) éascaítear cur chun feidhme tráthúil tionscadal leasa choitinn **agus tionscadal comhleasa** trí phróisis deonaithe ceadanna a chuíchóiriú, a chomhordú níos dlúithe agus a luathú agus tríd an **trédhearcacht agus** an rannpháirtíocht phoiblí a fheabhsú;

(d) cuirtear rialacha ar fáil **[ ]** maidir le leithdháileadh costas trasteorann agus dreasachtaí a bhaineann le rioscaí maidir le tionscadail leasa choitinn **agus tionscadail chomhleasa**;

(e) cinntear na coinníollacha **agus na critéir** faoina mbeidh tionscadail leasa choitinn **agus tionscadail chomhleasa** incháilithe chun cúnamh airgeadais a fháil ón Aontas;

[ ] *(scriosadh pointe e a bhí ann roimhe seo)*

Airteagal 2

Sainmhínithe

I dteannta na sainmhínithe i dTreoracha 2009/73/CE, (AE) 2018/2001[1] agus (AE) 2019/944 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, agus i Rialacháin (CE) Uimh. 715/2009, [ ] agus (AE) 2019/943, beidh feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas chun críocha an Rialacháin seo:

(1) ciallaíonn 'bonneagar fuinnimh' aon trealamh fisiceach nó saoráid fhisiceach a thagann faoi na catagóirí bonneagair fuinnimh agus atá lonnaithe san Aontas, nó a nascann an tAontas le tríú tír amháin nó le níos mó ná tríú tír amháin;

(2) ciallaíonn 'cinneadh cuimsitheach' **[ ]** cinneadh nó an tsraith cinntí chríochnaitheach a ghlacann údarás nó údaráis Bhallstáit, gan cúirteanna ná binsí a chur san áireamh, lena gcinntear cibé acu a údaraíodh nó nár údaraíodh tionscnóir tionscadail maidir leis an mbonneagar fuinnimh a thógáil lena ndéanfar tionscadal leasa choitinn **nó tionscadal comhleasa** a réadú trína bheith ábalta tús a chur leis na hoibreacha tógála nó iad a sholáthar agus tús a chur leo (stádas 'réidh le tógáil'), gan dochar d'aon chinneadh a ghlacfar i gcomhthéacs nós imeachta achomhairc riaracháin;

(3) ciallaíonn 'tionscadal' ceann amháin nó níos mó ná sin de línte, de phíblínte, de shaoráidí, de threalamh nó de shuiteálacha a thagann faoi na catagóirí bonneagair fuinnimh;

---

[1] Treoir (AE) 2018/2001 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2018 maidir le húsáid fuinnimh ó fhoinsí inathnuaite a chur chun cinn, IO L 328, 21.12.2018, lch. 82

(4) ciallaíonn 'tionscadal leasa choitinn' tionscadal [ ] a bhfuil **gá** leis [ ] chun na conairí agus na réimsí tosaíochta sa bhonneagar fuinnimh a leagtar amach in Iarscríbhinn I a chur chun feidhme agus ar cuid é de liosta uile-Aontais na dtionscadal leasa choitinn dá dtagraítear in Airteagal 3 **agus/nó tionscadail a leagtar amach in Iarscríbhinn II arna bhforbairt i réigiúin faoi mhíbhuntáiste, réigiúin nach bhfuil chomh nasctha sin, atá forimeallach nó atá scoite, amhail oileáin, i gcás ina dtacaíonn siad le réitigh nuálacha agus eile ina bhfuil dhá Bhallstát ar a laghad rannpháirteach, le tionchar dearfach suntasach acu ar spriocanna fuinnimh agus aeráide an Aontais de réir na gcritéar a bhunaítear sa rialachán seo**;

(5) ciallaíonn 'tionscadal comhleasa' tionscadal a chuireann **Ba**llstát amháin ar a laghad chun cinn i gcomhar le tríú tíortha, **de bhun na litreacha tacaíochta ó rialtais na dtíortha lena mbaineann go díreach ina dtacaíonn siad leis an tionscadal nó comhaontú neamhcheangailteach eile [ ] laistigh de na catagóirí bonneagair fuinnimh in Iarscríbhinn II, lena gcuirtear go suntasach le spriocanna foriomlána fuinnimh agus aeráide an Aontais dá dtagraítear in Airteagal 1 (1) agus atá ar liosta tionscadal an Aontais dá dtagraítear in Airteagal 3 [ ]**;

(6) ciallaíonn 'scrogall bonneagair fuinnimh' srianadh ar shreafaí fisiceacha i gcóras fuinnimh mar gheall ar acmhainneacht neamhleor tarchurtha, lena n-áirítear *inter alia* easpa bonneagair;

(7) ciallaíonn 'tionscnóir tionscadail' ceann díobh seo a leanas:

   (a) oibreoir córais tarchurtha (OCT), oibreoir córais dáileacháin **(OCD)** nó oibreoir nó infheisteoir eile a bhfuil tionscadal leasa choitinn **nó tionscadal comhleasa** á fhorbairt aige;

   (b) i gcás ina bhfuil roinnt oibreoirí córais tarchurtha, [ ] **oibreoirí córais dáileacháin**, oibreoirí eile, infheisteoirí, nó aon ghrúpa díobh sin, an t-eintiteas a bhfuil pearsantacht dhlítheanach aige faoin dlí náisiúnta is infheidhme, a ndearnadh é a ainmniú trí shocrú conarthach eatarthu agus a bhfuil sé de chumas aige oibleagáidí dlíthiúla a ghlacadh agus dliteanas airgeadais a ghabháil air féin thar ceann na bpáirtithe sa socrú conarthach;

(8) ciallaíonn ‘eangach chliste leictreachais’ gréasán leictreachais inar féidir le hoibreoir na heangacha faireachán **nó [ ] rialú gníomhach a dhéanamh go digiteach ar ghníomhaíochtaí sonracha** [ ] na n-úsáideoirí atá nasctha leis, agus ar theicneolaíochtaí faisnéise agus cumarsáide chun cumarsáid a dhéanamh le hoibreoirí eangaí, gineadóirí, tomhaltóirí agus/nó táirgeoirí is tomhaltóirí gaolmhara, d’fhonn leictreachas a tharchur nó **a dháileadh** ar bhealach inbhuanaithe costéifeachtach slán;

(9) ciallaíonn ‘eangach chliste gháis’ gréasán gáis a bhaineann úsáid as réitigh dhigiteacha nuálacha **nó eile** chun iolrachas foinsí gáis ísealcharbóin **agus inathnuaite go háirithe** a chomhtháthú ar bhealach costéifeachtach i gcomhréir le riachtanais tomhaltóirí agus ceanglais cháilíochta gáis chun lorg carbóin an ídithe gáis ghaolmhair a laghdú, sciar méadaithe de gháis inathnuaite ísealcharbóin a éascú, agus naisc le hiomPróirí agus le hearnálacha eile fuinnimh a chruthú, **lena n-áirítear na huasghráduithe fisiceacha chun gáis ísealcharbóin agus inathnuaite go háirithe a chomhtháthú**;

(10) ciallaíonn ‘athrú cuspóra[ ]’ uasghrádú fisiceach a dhéanamh ar bhonneagar gáis nádúrtha atá ann cheana le [ ] húsáid thiomnaithe a bhaint as hidrigin íon [ ].

[ ]

(**11**) ciallaíonn ‘**údaráis inniúla**[ ]’ údaráis atá inniúil, faoin dlí náisiúnta, ceadanna agus údaruithe éagsúla a eisiúint a bhaineann le pleanáil, dearadh agus tógáil sócmhainní dochorraithe, lena n-áirítear bonneagar fuinnimh;

(**12**) ciallaíonn ‘oibreacha’ ceannach, soláthar agus imscaradh comhpháirteanna, córas agus seirbhísí lena n-áirítear bogearraí, cur i gcrích gníomhaíochtaí forbartha agus tógála agus suiteála a bhaineann le tionscadal, glacadh le suiteálacha agus seoladh tionscadail;

(**13**) ciallaíonn 'staidéir' gníomhaíochtaí a bhfuil gá leo chun cur chun feidhme tionscadail a ullmhú, cosúil le staidéir ullmhúcháin, féidearthachta, mheastóireachta, thástála agus bhailíochtaithe, lena n-áirítear bogearraí, agus aon bheart tacaíochta teicniúla eile lena n-áirítear réamhghníomhaíocht chun tionscadal a shainiú agus a fhorbairt agus chun cinneadh a dhéanamh maidir lena mhaoiniú, cosúil le réamhshuirbhéireacht na suíomhanna lena mbaineann agus ullmhú an phacáiste airgeadais;

(**14**) ciallaíonn 'údarás rialála náisiúnta' údarás rialála náisiúnta arna ainmniú i gcomhréir le hAirteagal 39(1) de Threoir 2009/73/CE nó Airteagal 57(1) de Threoir (AE) 2019/944;

(**15**) ciallaíonn 'coimisiúnú' an próiseas a bhaineann le tionscadal a chur i mbun oibríochta, ó uair a thógtha;

(**16**) [ ] ciallaíonn 'údaráis rialála náisiúnta **ábhartha**' na húdaráis rialála náisiúnta sna Ballstáit [ ] **a dhéanann tionscadal a óstáil nó a ghlacann páirt i gcionroinnt trasteorann costas tionscadail a bhfuil tionchar suntasach dearfach aige**;

(**17**) próiseas atá san 'oiriúnú don athrú aeráide' lena n-áirítear seasmhacht an bhonneagair fuinnimh i gcoinne dhrochthionchair fhéideartha an athraithe aeráide trí mheasúnú leochaileachta agus riosca a dhéanamh maidir leis an aeráid, lena n-áirítear na bearta ábhartha oiriúnúcháin;

[ ]

[ ]

(18) ciallaíonn ' tionscadail iomaíocha' tionscadail lena dtugtar aghaidh, go hiomlán nó i bpáirt, ar an mbearna chéanna a aithnítear sa bhonneagar nó ar an riachtanas bonneagair réigiúnach céanna.

CAIBIDIL II

TIONSCADAIL LEASA CHOITINN AGUS TIONSCADAIL CHOMHLEASA

Airteagal 3

An liosta Aontais de thionscadail leasa choitinn agus tionscadail chomhleasa

1. Bunófar grúpaí réigiúnacha ('Grúpaí') mar a leagtar amach i Roinn 1 d'Iarscríbhinn III. Beidh comhaltas gach Grúpa bunaithe ar gach conaire agus réimse tosaíochta agus ar chumhdach geografach gach ceann acu sin mar a leagtar amach in Iarscríbhinn I. Beidh cumhachtaí cinnteoireachta na nGrúpaí teoranta do na Ballstáit agus don Choimisiún, a dtagrófar dóibh, chun na críche sin, mar chomhlacht cinnteoireachta na nGrúpaí. **Is ar bhonn comhthola a dhéanfar an chinnteoireacht sna Grúpaí Réigiúnacha.**

[ ]

2. Déanfaidh gach Grúpa a chuid rialacha nós imeachta féin a ghlacadh, ag féachaint do na forálacha a leagtar amach in Iarscríbhinn III.

3. Déanfaidh comhlacht cinnteoireachta gach Grúpa liosta réigiúnach de thionscadail leasa choitinn agus **tionscadail chomhleasa** [ ] a ghlacadh, arna tharraingt suas i gcomhréir leis an bpróiseas a leagtar amach i Roinn 2 d'Iarscríbhinn III, le rannchuidiú gach tionscadail i dtaobh chur chun feidhme na gconairí agus na réimsí tosaíochta sa bhonneagar fuinnimh agus chomhlíonadh na gcritéar a leagtar amach in Airteagal 4. **[ ]**

   I gcás ina ndéanann Grúpa a liosta réigiúnach a tharraingt suas:

   (a) beidh formheas ó na stáit a bhfuil baint ag an tionscadal lena gcríoch ag teastáil ó gach togra aonair le haghaidh tionscadal leasa choitinn; i gcás nach ndéanann stát togra a fhormheas [ ], cuirfidh sé a chuid cúiseanna réasúnaithe leis sin i láthair don Ghrúpa lena mbaineann;

(b) cuirfidh sé san áireamh an chomhairle ón gCoimisiún arb é is aidhm di líon iomlán inláimhsithe tionscadal leasa choitinn **agus tionscadal comhleasa** a bheith ann.

4. Cumhachtófar don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal **20** den Rialachán seo chun an 'liosta Aontais' **(lena n-áirítear tionscadail leasa choitinn agus tionscadail chomhleasa atá beartaithe)** [ ], faoi réir an dara mír d'Airteagal 172 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh.

I bhfeidhmiú a chumhachtaí dó, áiritheoidh an Coimisiún go ndéanfar an liosta Aontais a bhunú gach 2 bhliain, ar bhonn na liostaí réigiúnacha a ghlacfaidh comhlachtaí cinnteoireachta na nGrúpaí de réir mar a leagtar síos i bpointe (2) de Roinn 1 d'Iarscríbhinn III, agus an nós imeachta a leagtar amach i mír 3 den Airteagal seo á leanúint acu.

Glacfar an chéad liosta Aontais de bhun an Rialacháin seo faoin 30 Samhain 2023 ar a dhéanaí.

5. Cuirfidh an Coimisiún **comhairle ar chomhlacht cinnteoireachta gach Grúpa, agus liostaí réigiúnacha na dtionscadal leasa choitinn agus na dtionscadal comhleasa á nglacadh, chun an méid seo a leanas a dhéanamh** [ ]:

(a) a áirithiú gurb iad na tionscadail sin a chomhlíonann na critéir dá dtagraítear in Airteagal 4, agus iadsan amháin, atá san áireamh;

(b) comhleanúnachas trasréigiúnach a áirithiú, agus an tuairim ón nGníomhaireacht um Chomhar idir Rialál**aithe** Fuinnimh ('an Ghníomhaireacht') dá dtagraítear i bpointe (12) de Roinn 2 d'Iarscríbhinn III á cur san áireamh;

(c) na tuairimí ó na Ballstáit dá dtagraítear i bpointe (9) de Roinn 2 d'Iarscríbhinn III a chur san áireamh;

(d) féachaint le líon iomlán inláimhsithe tionscadal leasa choitinn a bheith ar an liosta Aontais.

6. Beidh tionscadail leasa choitinn a áirítear ar an liosta Aontais de bhun mhír 4 den Airteagal seo faoi na catagóirí bonneagair fuinnimh a leagtar amach i bpointí (1)(a), (b), (c) agus (e) d'Iarscríbhinn II ina gcuid lárnach de na pleananna infheistíochta réigiúnaí ábhartha faoi Airteagal 34 de Rialachán (AE) Uimh. 2019/943 [ ] agus ina gcuid lárnach de na pleananna náisiúnta ábhartha deich mbliana maidir le forbairt gréasáin faoi Airteagal 51 de Threoir (AE) 2019/944 agus [ ]na pleananna bonneagair náisiúnta eile lena mbaineann, de réir mar is iomchuí. Tabharfar an tosaíocht is airde is féidir do na tionscadail sin laistigh de gach ceann de na pleananna sin. Ní bheidh feidhm ag an mír seo maidir le **tionscadail iomaíocha nó maidir le tionscadail nach bhfuil leibhéal leordhóthanach aibíochta bainte amach acu chun anailís chostais agus tairbhe thionscadalshonrach a chur ar fáil i gcomhréir le hIarscríbhinn III, Roinn 2, pointe (1)(c)** ná maidir le tionscadail chomhleasa.

CAIBIDIL II

TIONSCADAIL LEASA CHOITINN AGUS TIONSCADAIL CHOMHLEASA

Airteagal 4

Na critéir le haghaidh tionscadail leasa choitinn agus tionscadail chomhleasa

1. Comhlíonfaidh tionscadail leasa choitinn na critéir ghinearálta seo a leanas:

   (a) tá an tionscadal riachtanach le haghaidh ar a laghad ceann amháin de na conairí agus na réimsí tosaíochta sa bhonneagar fuinnimh;

   (b) is tábhachtaí tairbhí foriomlána féideartha an tionscadail, arna meas de réir na gcritéar sonrach ar leith i mír 3, ná costais an tionscadail, lena n-áirítear san fhadtéarma;

   (c) comhlíonfaidh an tionscadal aon cheann de na critéir seo a leanas:

      (i) baineann sé le dhá Bhallstát ar a laghad, trí theorainn dhá Ballstát nó níos mó a thrasnú go díreach nó go hindíreach **(via idirnasc le tríú tír)**;

      (ii) tá sé lonnaithe i gcríoch aon Ballstáit amháin, bíodh sin isteach nó amach ón gcósta, agus tá tionchar suntasach trasteorann aige mar a leagtar amach i bpointe (1) d'Iarscríbhinn IV.

      (iii) tá sé lonnaithe ar oileáin nach bhfuil sách nasctha leis na gréasáin fuinnimh tras-Eorpacha ar chórais beaga nasctha nó córais bheaga scoite iad de réir Threoir 2019/944 agus a chuireann go mór le cuspóirí dícharbónaithe chóras fuinnimh an oileáin agus an Aontais, agus le hinbhuanaitheacht sa chríoch ina bhfuil sé lonnaithe, trí thacaíocht a thabhairt do réitigh nuálacha agus réitigh eile ina bhfuil dhá Bhallstát ar a laghad rannpháirteach.

2. Comhlíonfaidh tionscadail chomhleasa na critéir ghinearálta seo a leanas:

(a) cuireann an tionscadal go mór le **cuspóirí [ ] aeráide agus fuinnimh an Aontais a leagtar amach in Airteagal 1, mír 1**, agus cuspóirí na tríú tíre agus le hinbhuanaitheacht, lena n-áirítear trí fhuinneamh inathnuaite a chomhtháthú isteach san eangach agus trí ghiniúint inathnuaite a tharchur agus **a leithdháileadh** chuig mórionaid ídithe agus láithreáin stórála, agus;

(b) is tábhachtaí tairbhí foriomlána féideartha an tionscadail, arna meas i gcomhréir leis na critéir shonracha ar leith i mír 3 **ar an leibhéal Eorpach [ ]**, ná costais an tionscadail, lena n-áirítear na tairbhí agus na costais san fhadtéarma;

(c) tá an tionscadal lonnaithe i gcríoch aon Bhallstáit amháin ar a laghad agus i gcríoch tríú tír amháin ar a laghad agus tá tionchar suntasach trasteorann aige mar a leagtar amach i bpointe (2) d'Iarscríbhinn IV;

(d) maidir leis an gcuid atá lonnaithe i gcríoch an **Bhallstáit**, tá an tionscadal i gcomhréir le Treoracha 2009/73/CE agus (AE) 2019/944 i gcás ina dtagann sé faoi na catagóirí bonneagair ar a dtugtar tuairisc i bpointí (1) agus (3) d'Iarscríbhinn II;

(e) tá leibhéal **[ ]** cóineasaithe **den chreat beartais** ag na tríú tíortha a bhfuil baint acu leis chun tacú le cuspóirí beartais foriomlána an Aontais, go háirithe chun go n-áiritheofaí:

i) margadh inmheánach fuinnimh a fheidhmíonn go maith;

ii) slándáil soláthairtí fuinnimh bunaithe ar an gcomhar agus ar an dlúthpháirtíocht;

iii) córas fuinnimh, lena n-áirítear táirgeadh, tarchur agus dáileadh, **[ ]** i dtreo **chuspóir na haeráidneodrachta [ ]** i gcomhréir le Comhaontú Pháras agus cuspóirí aeráide an Aontais; agus chun sceitheadh carbóin a sheachaint go háirithe.

(f) tacaíonn na tríú tíortha lena mbaineann le stádas tosaíochta an tionscadail, mar a leagtar amach in Airteagal 7, agus tugann siad gealltanas go gcloífidh siad le hamlíne chomhchosúil le haghaidh cur chun feidhme brostaithe agus bearta tacaíochta beartais agus rialála eile is infheidhme maidir le tionscadail leasa choitinn san Aontas.

3. Beidh feidhm ag na critéir shonracha seo a leanas maidir le tionscadail leasa choitinn a thagann faoi chatagóirí bonneagair fuinnimh sonracha:

(a) maidir leis na tionscadail tarchurtha, **dáileacháin** agus stórála leictreachais a thagann faoi na catagóirí bonneagair fuinnimh a leagtar amach i bpointí 1(a), (b), (c) agus (e) d'Iarscríbhinn II, rannchuideoidh an tionscadal go mór le hinbhuanaitheacht trí fhuinneamh inathnuaite a chomhtháthú isteach san eangach agus trí ghiniúint inathnuaite a tharchur nó **a dháileadh** chuig mórionaid ídithe agus láithreáin stórála, agus trí cheann amháin ar a laghad de na critéir shonracha seo a leanas:

(i) comhtháthú margaidh, lena n-áirítear trí dheireadh a chur le leithlisiú **fuinnimh** ceann amháin de na Ballstáit ar a laghad agus trí scrogaill sa bhonneagar fuinnimh a laghdú; iomaíocht, **idir-inoibritheacht** agus solúbthacht an chórais;

(ii) slándáil an tsoláthair, lena n-áirítear trí idir-inoibritheacht, solúbthacht an chórais, an chibearshlándáil, naisc iomchuí agus oibriú slán iontaofa an chórais.

(b) maidir le tionscadail eangaí cliste leictreachais a thagann faoin gcatagóir bonneagair fuinnimh a leagtar amach i bpointe (1)(d) d'Iarscríbhinn II, tá an tionscadal le cur go mór le hinbhuanaitheacht trí fhuinneamh inathnuaite a chomhtháthú isteach san eangach, agus trí 2 cheann ar a laghad de na critéir shonracha seo a leanas:

(i) slándáil an tsoláthair, lena n-áirítear trí éifeachtúlacht agus idir-inoibritheacht tarchurtha agus dáilte leictreachais in oibriú an ghréasáin ó lá go lá, tríd an gcúngach a sheachaint, agus trí chomhtháthú agus rannpháirtíocht úsáideoirí gréasáin;

(ii) comhtháthú margaidh, lena n-áirítear tríd an gcóras a oibriú go héifeachtúil agus idirnascairí a úsáid;

(iii) slándáil gréasáin, solúbthacht agus cáilíocht an tsoláthair, lena n-áirítear trí ghlacadh méadaithe le nuálaíocht sa chothromú, an chibearshlándáil, faireachán, rialú an chórais agus ceartú earráidí.

(iv) comhtháthú earnáil an fhuinnimh chliste a éascú trí naisc a chruthú le hiompróirí agus le hearnálacha eile fuinnimh agus trí fhreagairt ar an éileamh a chumasú.

(c) maidir le tionscadail iompair dé-ocsaíde carbóin a thagann faoi na catagóirí bonneagair fuinnimh a leagtar amach i bpointe (5) d'Iarscríbhinn II, rannchuideoidh an tionscadal go mór le gach ceann de na critéir shonracha seo a leanas:

(i) astaíochtaí dé-ocsaíde carbóin a sheachaint agus cinnteacht an tsoláthair fuinnimh á coinneáil ar bun ag an am céanna;

(ii) seasmhacht agus slándáil iompar dé-ocsaíde carbóin a mhéadú;

(iii) acmhainní a úsáid go héifeachtúil, trí nascadh iliomad foinsí agus láithreán stórála dé-ocsaíde carbóin a éascú trí bhonneagar coiteann agus trí ualach agus rioscaí comhshaoil a íoslaghdú.

(d) maidir le tionscadail hidrigine a thagann faoi na catagóirí bonneagair fuinnimh a leagtar amach i bpointe (3) d'Iarscríbhinn II, rannchuideoidh an tionscadal go mór le hinbhuanaitheacht, lena n-áirítear trí astaíochtaí gás ceaptha teasa a laghdú, feabhas a chur ar imscaradh hidrigine **inathnuaite nó ísealcharbóin**, **agus béim á leagan ar hidrigin ó fhoinsí inathnuaite [ ]** agus tacú le giniúint cumhachta inathnuaite inathraithí trí sholúbthacht agus/nó réitigh stórála a thairiscint. Thairis sin, rannchuideoidh an tionscadal go mór le ceann amháin ar a laghad de na critéir shonracha seo a leanas:

(i) comhtháthú margaidh, lena n-áirítear trí ghréasáin hidrigine de chuid na mBallstát atá ann cheana nó atá ag teacht chun cinn a nascadh, nó trí rannchuidiú ar shlí eile le teacht chun cinn gréasáin uile-Aontais chun hidrigin a iompar agus a stóráil, agus trí idir-inoibritheacht córas nasctha a áirithiú;

(ii) cinnteacht an tsoláthair agus solúbthacht, lena n-áirítear trí naisc iomchuí agus trí oibriú slán iontaofa an chórais a éascú;

(iii) iomaíocht, lena n-áirítear trí rochtain ar an iliomad foinsí soláthair agus úsáideoirí gréasáin a cheadú ar bhonn trédhearcach neamh-idirdhealaitheach.

(e) maidir le leictrealóirí a thagann faoin gcatagóir a leagtar amach i bpointe (4) d'Iarscríbhinn II, rannchuideoidh an tionscadal go mór le gach ceann de na critéir shonracha seo a leanas:

(i) inbhuanaitheacht, lena n-áirítear trí astaíochtaí gás ceaptha teasa a laghdú agus feabhas a chur ar imscaradh hidrigine inathnuaite **nó ísealcharbóin**, **go háirithe ó fhoinsí inathnuaite.**

(ii) cinnteacht an tsoláthair, lena n-áirítear trí chur le hoibriú slán éifeachtúil iontaofa an chórais nó trí réitigh stórála agus/nó solúbthachta a thairiscint, cosúil le freagairt ar an éileamh agus seirbhísí cothromúcháin;

(iii) **seirbhísí solúbthachta a chumasú amhail freagairt don éileamh agus stóráil** trí chomhtháthú na hearnála fuinnimh cliste a éascú **trí naisc a chruthú le** [] hiompróirí agus le hearnálacha **eile** fuinnimh.

(f) maidir le tionscadail eangaí gáis cliste a thagann faoin gcatagóir bonneagair fuinnimh a leagtar amach i bpointe (2) d'Iarscríbhinn II, rannchuideoidh an tionscadal go mór le hinbhuanaitheacht trí chomhtháthú [ ] **iolrachais** gás inathnuaite ísealcharbóin [ ] agus **go sonrach** gáis **inathnuaite**, amhail bithmheatán nó hidrigin inathnuaite, sa chóras dáileacháin, [ ] tarchurtha **agus stórála** [ ] **a áirithiú** chun astaíochtaí gás ceaptha teasa a laghdú. Thairis sin, rannchuideoidh an tionscadal go mór le ceann amháin ar a laghad de na critéir shonracha seo a leanas:

(i) slándáil gréasáin agus cáilíocht an tsoláthair trí éifeachtúlacht agus idir-inoibritheacht tharchur agus dháileadh an gháis a fheabhsú le linn oibriú an ghréasáin ó lá go lá trí aghaidh a thabhairt, i measc nithe eile, ar dhúshláin a eascraíonn as gáis de cháilíochtaí éagsúla a instealladh trí theicneolaíochtaí nuálacha agus an chibearshlándáil a imscaradh;

(ii) feidhmiú an mhargaidh agus seirbhísí le haghaidh custaiméirí;

(iii) comhtháthú earnáil an fhuinnimh chliste a éascú trí naisc a chruthú le hiompróirí agus le hearnálacha eile fuinnimh agus trí fhreagairt ar an éileamh a chumasú.

4. Maidir le tionscadail a thagann faoi na catagóirí bonneagair fuinnimh a leagtar amach i bpointí (1) go [ ] **(5)** d'Iarscríbhinn II, déanfar an méid a rannchuidíonn siad leis na critéir a liostaítear i mír 3 den Airteagal seo a mheasúnú i gcomhréir leis na táscairí a leagtar amach i bpointí (3) go ([ ]**8)** d'Iarscríbhinn IV.

5. D'fhonn measúnú ar gach tionscadal a d'fhéadfadh a bheith incháilithe mar thionscadail leasa choitinn agus a d'fhéadfaí a chur san áireamh ar liosta réigiúnach a éascú, déanfaidh gach Grúpa measúnú ar an méid a rannchuidíonn gach tionscadal le cur chun feidhme na conaire nó an réimse tosaíochta chéanna ar bhealach trédhearcach oibiachtúil. Déanfaidh gach Grúpa a mhodh measúnaithe a chinneadh ar bhonn an mhéid chomhiomlánaithe a rannchuidíonn sé leis na critéir dá dtagraítear i mír 3. Mar thoradh ar an measúnú sin, déanfar tionscadail a rangú lena n-úsáid go hinmheánach ag an nGrúpa. Ní bheidh aon rangú sa liosta réigiúnach ná sa liosta Aontais ná ní úsáidfear an rangú chun aon chríche dá éis seachas mar a thuairiscítear i bpointe (**13[ ]**) de Roinn 2 d'Iarscríbhinn III.

Agus tionscadail á measúnú, tabharfaidh gach Grúpa aird chuí ar na nithe seo a leanas:

(a) práinn gach tionscadail atá beartaithe chun **spriocanna** fuinnimh **agus aeráide [ ]** an Aontais a bhaint amach, comhtháthú an mhargaidh, iomaíochas, inbhuanaitheacht agus slándáil an tsoláthair;

(b) an chomhlántacht i ndáil le tionscadail eile atá beartaithe;

(c) i gcás na dtionscadal atá beartaithe ar tionscadail leasa choitinn iad ag an am sin, an dul chun cinn atá déanta maidir le cur chun feidhme an tionscadail agus a mhéid a chomhlíontar na hoibleagáidí tuairiscithe agus trédhearcachta leis.

A mhéid a bhaineann le tionscadail eangach leictreachais cliste agus tionscadail eangach gáis cliste a thagann faoin gcatagóir bonneagair fuinnimh a leagtar amach i bpointí (1)(d) agus (2) d'Iarscríbhinn II, déanfar rangú ar na tionscadail sin lena ndéantar difear don dá Bhallstát chéanna agus tabharfar aird chuí freisin ar líon na n-úsáideoirí a ndéanann an tionscadal difear dóibh, ar an ídiú fuinnimh bliantúil agus ar sciar na giniúna ó acmhainní nach féidir a sheoladh sa limistéar arna chumhdach ag na húsáideoirí sin.

Airteagal 5

Cur chun feidhme agus faireachán

1. Dréachtóidh tionscnóirí tionscadail plean cur chun feidhme le haghaidh tionscadal [ ]ar **liosta an Aontais**, lena n-áirítear amchlár le haghaidh na nithe seo a leanas:

   (a) staidéir féidearthachta agus dheartha, lena n-áirítear staidéir maidir le hoiriúnú don athrú aeráide agus comhlíonadh na reachtaíochta comhshaoil agus an phrionsabail 'gan dochar suntasach a dhéanamh' [ ]**;**

   (b) formheas ag an údarás rialála náisiúnta nó ag aon údarás eile lena mbaineann;

   (c) tógáil agus coimisiúnú;

   (d) an sceideal maidir le deonú ceadanna dá dtagraítear in Airteagal 10(5)(b).

2. Comhoibreoidh OCTanna, **OCDanna** [ ] agus oibreoirí eile le chéile chun forbairt tionscadal leasa choitinn atá ina limistéar féin a éascú.

3. Déanfaidh an Ghníomhaireacht agus na Grúpaí lena mbaineann faireachán ar an dul chun cinn a dhéantar i gcur chun feidhme na dtionscadal leasa choitinn agus, i gcás inar gá, déanfaidh siad moltaí chun cur chun feidhme tionscadal leasa choitinn a éascú. Féadfaidh na Grúpaí a iarraidh go gcuirfear faisnéis bhreise ar fáil i gcomhréir le míreanna 4, 5 agus 6, féadfaidh siad cruinnithe a thionól leis na páirtithe ábhartha agus iarraidh ar an gCoimisiún an fhaisnéis a cuireadh ar fáil a fhíorú ar an láthair.

4. Faoin 31 Nollaig gach bliain tar éis na bliana a dhéantar tionscadal leasa choitinn a áireamh ar an liosta Aontais de bhun Airteagal 3, cuirfidh tionscnóirí tionscadail tuarascáil bhliantúil, maidir le gach tionscadal a thagann faoi na catagóirí a leagtar amach i bpointí (1) go [ ] (**5**) d'Iarscríbhinn II, faoi bhráid an údaráis inniúil dá dtagraítear in Airteagal 8.

Mionsonrófar na nithe seo a leanas sa tuarascáil sin:

(a) an dul chun cinn a rinneadh i bhforbairt, tógáil agus coimisiúnú an tionscadail, go háirithe maidir le deonú ceadanna agus nósanna imeachta comhairliúcháin chomh maith le comhlíonadh na reachtaíochta comhshaoil, ar cuid den reachtaíocht sin an prionsabal nach ndéanfaidh an tionscadal dochar suntasach don chomhshaol, agus bearta oiriúnaithe don athrú aeráide a rinneadh;

(b) i gcás inarb ábhartha, moilleanna i gcomparáid leis an bplean cur chun feidhme, na cúiseanna leis na moilleanna sin agus deacrachtaí eile a tháinig chun cinn;

(c) i gcás inarb ábhartha, plean athbhreithnithe arb é is aidhm dó na moilleanna a shárú.

5. Faoi **[ ] dheireadh mhí Feabhra, gach bliain, tar éis na bliana ina mbeidh ar an tionscnóir tionscadail an tuarascáil dá dtagraítear i mír 4 den airteagal seo a chur isteach,** cuirfidh na húdaráis inniúla dá dtagraítear in Airteagal 8 an tuarascáil dá dtagraítear i mír 4 den Airteagal seo faoi bhráid [ ] an Ghrúpa lena mbaineann arna forlíonadh le faisnéis faoin dul chun cinn agus, i gcás inarb ábhartha, faoi mhoilleanna ar chur chun feidhme tionscadal leasa choitinn atá lonnaithe ina gcríoch féin maidir leis na próisis deonaithe ceadanna, agus faoi chúiseanna na moilleanna sin. Déanfar rannchuidiú na n-údarás inniúil leis an tuarascáil a mharcáil go soiléir dá réir agus dréachtófar é gan an téacs arna thabhairt isteach ag na tionscnóirí tionscadail a mhodhnú.

6. Faoin 30 Aibreán gach bliain nuair is ceart liosta nua Aontais a ghlacadh, cuirfidh an Ghníomhaireacht tuarascáil chomhdhlúite faoi bhráid na nGrúpaí maidir leis na tionscadail leasa choitinn faoi réir inniúlacht údarás rialála náisiúnta, ina ndéanfar meastóireacht ar an dul chun cinn a rinneadh agus déanfaidh sí moltaí, i gcás inarb iomchuí, i dtaobh slite inar féidir na moilleanna agus na deacrachtaí a tháinig chun cinn a shárú. Déanfar meastóireacht freisin sa tuarascáil chomhdhlúite sin, i gcomhréir le hAirteagal 5 de Rialachán (AE) 2019/942, ar chur chun feidhme comhsheasmhach na bpleananna forbartha gréasáin uile-Aontais i dtaca leis na conairí agus na réimsí tosaíochta sa bhonneagar fuinnimh.

7. I gcás ina mbíonn moill ar choimisiúnú tionscadail leasa choitinn nuair a chuirtear i gcomparáid é leis an bplean cur chun feidhme, ach amháin ar chúiseanna sáraitheacha nach bhfuil neart ag an tionscnóir tionscadail orthu, beidh feidhm ag na bearta seo a leanas:

(a) sa mhéid go bhfuil feidhm ag bearta dá dtagraítear in Airteagal 51(7)(a), (b) nó (c) de Threoir (AE) 2019/944 agus Airteagal 22(7)(a), (b) nó (c) de Threoir 2009/73/CE de réir na ndlíthe náisiúnta lena mbaineann, áiritheoidh údaráis rialála náisiúnta go ndéanfar an infheistíocht;

(b) mura mbíonn feidhm ag bearta údarás rialála náisiúnta de bhun phointe (a), roghnóidh an tionscnóir tionscadail tríú páirtí chun an tionscadal ar fad nó cuid de a mhaoiniú nó a thógáil. Déanfaidh an tionscnóir tionscadail amhlaidh roimh mhoill níos faide ná 2 bhliain nuair a chuirtear i gcomparáid í leis an dáta coimisiúnaithe sa phlean cur chun feidhme;

(c) mura roghnaítear tríú páirtí de réir phointe (b), féadfaidh an Ballstát nó, i gcás ina bhforálann an Ballstát amhlaidh, an t-údarás rialála náisiúnta, laistigh de 2 mhí ó dhul in éag na tréimhse dá dtagraítear i bpointe (b), tríú páirtí a ainmniú chun an tionscadal a mhaoiniú nó a thógáil lena nglacfaidh an tionscnóir tionscadail;

(d) i gcás inar faide ná 2 bhliain agus 2 mhí an mhoill i gcomparáid leis an dáta coimisiúnaithe sa phlean cur chun feidhme, féadfaidh an Coimisiún, faoi réir an chomhaontaithe agus le comhar iomlán na mBallstát lena mbaineann, glao ar thograí a sheoladh a bheidh oscailte d’aon tríú páirtí atá i gcumas a bheith ina thionscnóir tionscadail chun an tionscadal a thógáil de réir amlíne chomhaontaithe;

(e) i gcás ina gcuirtear pointe (c) nó (d) i bhfeidhm, tabharfaidh an t-oibreoir córais, a bhfuil an infheistíocht lonnaithe ina limistéar féin, gach faisnéis is gá chun an infheistíocht a réadú do na hoibreoirí cur chun feidhme, do na hinfheisteoirí cur chun feidhme nó don tríú páirtí, nascfaidh sé sócmhainní nua leis an ngréasán tarchurtha **nó, i gcás inarb infheidhme, an gréasán dáileacháin** agus déanfaidh sé a dhícheall go ginearálta cur chun feidhme na hinfheistíochta a éascú chomh maith le hoibríocht agus cothabháil shlán, iontaofa agus éifeachtúil an tionscadail leasa choitinn a éascú.

8. Féadfar tionscadal leasa choitinn a bhaint den liosta Aontais i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar amach in Airteagal 3(4) más rud é gur áiríodh ar an liosta sin é bunaithe ar fhaisnéis mhícheart ar fhachtóir chinntitheach í maidir lena áireamh, nó mura gcomhlíonann an tionscadal dlí an Aontais.

9. Tionscadail nach bhfuil ar an liosta Aontais a thuilleadh, caillfidh siad gach ceart agus oibleagáid atá nasctha le stádas tionscadail leasa choitinn a eascraíonn as an Rialachán seo.

[ ]

10. Beidh an tAirteagal seo gan dochar d'aon chúnamh airgeadais Aontais arna dheonú d'aon tionscadal leasa choitinn sula ndéantar é a bhaint den liosta Aontais.

Airteagal 6

Comhordaitheoirí Eorpacha

1. I gcás ina mbaineann deacrachtaí móra cur chun feidhme le tionscadal leasa choitinn, féadfaidh an Coimisiún comhordaitheoir Eorpach a ainmniú, i gcomhaontú leis na Ballstáit lena mbaineann, ar feadh tréimhse nach faide ná aon bhliain amháin, a fhéadfar a athnuachan faoi dhó.

2. Déanfaidh an comhordaitheoir Eorpach an méid seo a leanas:

(a) cuirfidh sé nó sí chun cinn na tionscadail ar ina leith a ainmníodh é nó í mar chomhordaitheoir Eorpach agus an t-idirphlé trasteorann idir na tionscnóirí tionscadail agus gach geallsealbhóir lena mbaineann;

(b) tabharfaidh sé nó sí cúnamh do gach páirtí, de réir mar is gá, dul i gcomhairle leis na geallsealbhóirí lena mbaineann agus maidir leis na ceadanna is gá a fháil le haghaidh na dtionscadal;

(c) i gcás inarb iomchuí, cuirfidh sé nó sí comhairle ar thionscnóirí tionscadail maidir leis an tionscadal a mhaoiniú;

(d) áiritheoidh sé nó sí go gcuirfidh na Ballstáit lena mbaineann an tacaíocht agus an treoir straitéiseach iomchuí ar fáil le haghaidh ullmhú agus chur chun feidhme na dtionscadal;

(e) gach bliain, agus i gcás inarb iomchuí, ar chríochnú a sainordaithe dóibh, cuirfidh sé nó sí tuarascáil faoi bhráid an Choimisiúin maidir le dul chun cinn na dtionscadal agus aon deacrachtaí agus bacainní a d’fhéadfadh moill shuntasach a chur ar dháta coimisiúnaithe na dtionscadal. Tarchuirfidh an Coimisiún an tuarascáil chuig Parlaimint na hEorpa agus chuig na Grúpaí lena mbaineann.

3. Roghnófar an comhordaitheoir Eorpach ar bhonn na taithí atá aige nó aici maidir leis na cúraimí sonracha a shannfar dó nó di i dtaca leis na tionscadail lena mbaineann.

4. Sonrófar sa chinneadh lena gceaptar an comhordaitheoir Eorpach na téarmaí tagartha ina mionsonrófar fad tréimhse an tsainordaithe, na cúraimí sonracha agus na spriocdhátaí a ghabhann leo, agus an mhodheolaíocht atá le leanúint. Beidh an iarracht chomhordaithe comhréireach le castacht agus le costais mheasta na dtionscadal.

5. Oibreoidh na Ballstáit lena mbaineann i gcomhar iomlán leis an gcomhordaitheoir Eorpach le linn dó nó di a bheith ag cur na gcúraimí dá dtagraítear i míreanna 2 go 4 i gcrích.

CAIBIDIL III

CEADANNA A DHEONÚ AGUS RANNPHÁIRTÍOCHT PHOIBLÍ

Airteagal 7

Stádas tosaíochta thionscadail ar liosta an Aontais [ ]

1. Tríd an liosta Aontais a ghlacadh, suífear, chun críocha aon chinntí arna n-eisiúint sa phróiseas deonaithe ceadanna, an gá atá leis na tionscadail sin ó thaobh beartas fuinnimh de, gan dochar do shuíomh beacht, do ródú ná do theicneolaíocht an tionscadail. **Níl feidhm ag an mír seo maidir le tionscadail iomaíocha nó maidir le tionscadail nach bhfuil leibhéal leordhóthanach aibíochta bainte amach acu chun anailís chostais agus tairbhe tionscadalshonrach a sholáthar i gcomhréir le pointe (1)(c) de Roinn 2 d'Iarscríbhinn III.**

2. Chun próiseáil éifeachtúil riaracháin na gcomhad iarratais a bhaineann le tionscadail leasa choitinn a áirithiú, áiritheoidh tionscnóirí tionscadail agus na húdaráis uile lena mbaineann go gcaithfear leis na comhaid sin ar an mbealach is gasta is féidir, **de réir an dlí náisiúnta agus dhlí an Aontais**.

3. Gan dochar do na hoibleagáidí a eascraíonn as dlí an Aontais, i gcás inarb ann don stádas sin sa dlí náisiúnta, déanfar an stádas den tábhacht náisiúnta is airde is féidir a dheonú do thionscadail leasa choitinn agus caithfear leo go hiomchuí sna próisis deonaithe ceadanna — agus má dhéantar foráil ina leith sin sa dlí náisiúnta, i bpleanáil spáis — lena n-áirítear iad siúd a bhaineann le measúnuithe comhshaoil, ar an mbealach a ndéantar foráil do chóireáil dá leithéid sa dlí náisiúnta is infheidhme maidir leis an gcineál comhfhreagrach bonneagair fuinnimh.

4. Gach nós imeachta réitithe díospóidí, dlíthíocht, achomharc agus leigheas breithiúnach a bhaineann le tionscadail leasa choitinn os comhair aon chúirteanna náisiúnta, aon bhinsí, aon phainéil, lena n-áirítear idirghabháil nó eadráin, i gcás inarb ann dóibh sa dlí náisiúnta, caithfear leo mar ábhair phráinneacha, **má fhoráiltear, agus a mhéid a fhoráiltear, sa dlí náisiúnta do na nósanna imeachta práinne sin**. **[ ]**

5. Agus aird chuí á tabhairt acu ar an treoir atá ann cheana, arna heisiúint ag an gCoimisiún, maidir leis na nósanna imeachta measúnaithe comhshaoil le haghaidh tionscadail leasa choitinn a chuíchóiriú, déanfaidh na Ballstáit measúnú ar cé na bearta reachtacha agus neamhreachtacha is gá chun na nósanna imeachta measúnaithe comhshaoil a chuíchóiriú agus chun a gcur chun feidhme comhleanúnach a áirithiú agus cuirfidh siad an Coimisiún ar an eolas faoin toradh.

6. Faoin [1 Meán Fómhair 2022], glacfaidh na Ballstáit na bearta neamhreachtacha a shainaithin siad faoi mhír 5.

7. Faoin [1 Eanáir 2023], glacfaidh na Ballstáit na bearta reachtacha a shainaithin siad faoi mhír 5. Beidh na bearta sin gan dochar d'oibleagáidí a eascraíonn as dlí an Aontais.

8. **Maidir leis na tionchair chomhshaoil ar díríodh orthu in Airteagal 6(4) de Threoir 92/43/CEE agus in Airteagal 4(7) de Threoir 2000/60/CE, measfar go bhfuil baint ag tionscadail leasa choitinn le leas an phobail ó thaobh beartas fuinnimh de, agus féadfar a mheas gur ar mhaithe le leas sáraitheach an phobail iad, ar choinníoll go gcomhlíonfar na coinníollacha ar fad a leagtar amach sna Treoracha sin.**

Má bhíonn gá le tuairim ón gCoimisiún i gcomhréir le Treoir 92/43/CEE, áiritheoidh an Coimisiún agus an t-údarás inniúil dá dtagraítear in Airteagal 9 den Rialachán seo go ndéanfar an cinneadh maidir le tionscadal lena mbaineann leas sáraitheach an phobail laistigh den teorainn ama a leagtar amach in Airteagal 10(1) den Rialachán seo. **Ní bheidh feidhm ag an mír seo maidir le tionscadail iomaíocha nó maidir le tionscadail nach bhfuil leibhéal leordhóthanach aibíochta bainte amach acu chun anailís chostais agus tairbhe thionscadalshonrach a chur ar fáil i gcomhréir le pointe (1)(c) de Roinn 2 d'Iarscríbhinn III.**

Airteagal 8

An próiseas deonaithe ceadanna a eagrú

1. Faoin [1 Eanáir 2022], ar a dhéanaí, déanfaidh gach Ballstát nuashonrú, i gcás inar gá, ar ainmniú údaráis inniúil náisiúnta amháin a bheidh freagrach as an bpróiseas deonaithe ceadanna le haghaidh tionscadail leasa choitinn.

2. Féadfar freagracht an údaráis inniúil dá dtagraítear i mír 1 agus/nó na cúraimí a bhaineann leis a tharmligean chuig údarás eile nó féadfaidh an t-údarás sin iad a chur i gcrích, in aghaidh an tionscadail leasa choitinn nó in aghaidh na catagóire áirithe tionscadal leasa choitinn, ar choinníoll:

   (a) go dtugann an t-údarás inniúil fógra don Choimisiún faoin tarmligean sin agus go bhfoilsíonn an t-údarás inniúil nó an tionscnóir tionscadail an fhaisnéis atá ann ar an suíomh gréasáin dá dtagraítear in Airteagal 9(7);

   (b) nach bhfuil ach údarás amháin freagrach in aghaidh an tionscadail leasa choitinn, agus gurb é an t-údarás sin an t-aon phointe teagmhála atá ag an tionscnóir tionscadail sa phróiseas sula ndéantar cinneadh cuimsitheach i leith tionscadal leasa choitinn ar bith, agus go gcomhordaíonn sé cur isteach na ndoiciméad agus na faisnéise ábhartha ar fad.

   Féadfaidh an t-údarás inniúil an fhreagracht as bunú teorainneacha ama a choinneáil, gan dochar do na teorainneacha ama a leagtar síos in Airteagal 10.

3. Gan dochar do cheanglais ábhartha faoin dlí **náisiúnta,** faoin dlí idirnáisiúnta agus faoi dhlí an Aontais, éascóidh an t-údarás inniúil eisiúint an chinnidh chuimsithigh **mar a shainmhínítear in Airteagal 2(2) é**. **[ ]** Eiseofar an cinneadh cuimsitheach laistigh den teorainn ama dá dtagraítear in Airteagal 10(1) agus (2) agus i gcomhréir le ceann de na scéimeanna seo a leanas:

(a) scéim chomhtháite : eiseoidh an t-údarás inniúil an cinneadh cuimsitheach agus is é an t-aon chinneadh ceangailteach ó thaobh dlí de a thiocfaidh as an nós imeachta reachtúil deonaithe ceadanna. I gcás ina mbaineann údaráis eile leis an tionscadal, is féidir leo a dtuairim a thabhairt i ndáil leis an nós imeachta, i gcomhréir le dlí náisiúnta, agus cuirfidh an t-údarás inniúil é sin san áireamh;

(b) scéim chomhordaithe : cuimseofar sa chinneadh cuimsitheach an iliomad cinntí aonair atá ceangailteach ó thaobh dlí de, ar cinntí iad a d'eisigh roinnt údarás lena mbaineann agus a ndéanfaidh an t-údarás inniúil iad a chomhordú. Féadfaidh an t-údarás inniúil meitheal oibre a bhunú ina ndéanfar ionadaíocht thar ceann na n-údarás uile lena mbaineann chun sceideal deonaithe ceadanna a tharraingt suas i gcomhréir le hAirteagal 10(**5** [ ])(b) agus chun faireachán agus comhordú a dhéanamh ar a chur chun feidhme. Bunóidh an t-údarás inniúil, i gcomhairle leis na húdaráis eile lena mbaineann, i gcás inarb infheidhme é i gcomhréir leis an dlí náisiúnta, agus gan dochar do theorainneacha ama a leagtar síos i gcomhréir le hAirteagal 10, teorainn ama réasúnta faoina ndéanfar na cinntí aonair a eisiúint, de réir an cháis. Féadfaidh an t-údarás inniúil cinneadh aonair a ghlacadh thar ceann údarás náisiúnta eile lena mbaineann, i gcás nach ndéanann an t-údarás sin an cinneadh laistigh den teorainn ama agus nach féidir údar leormhaith a thabhairt leis an moill; nó, i gcás ina bhforáiltear sin faoin dlí náisiúnta, agus sa mhéid go bhfuil an méid sin ag luí le dlí an Aontais, féadfaidh an t-údarás inniúil a mheas gur fhormheas údarás náisiúnta eile lena mbaineann an tionscadal nó gur dhiúltaigh sé dó i gcás nach nglacann an t-údarás sin an cinneadh laistigh den teorainn ama. I gcás ina bhforáiltear sin faoin dlí náisiúnta, féadfaidh an t-údarás inniúil neamhaird a thabhairt ar chinneadh aonair údaráis náisiúnta eile lena mbaineann má mheasann sé nach bhfuil bunús sách maith leis an gcinneadh maidir leis an bhfianaise fholuiteach arna gcur i láthair ag an údarás náisiúnta lena mbaineann; agus an méid sin á dhéanamh, áiritheoidh an t-údarás inniúil go n-urramófar na ceanglais ábhartha faoin reachtaíocht idirnáisiúnta agus faoi dhlí an Aontais agus tabharfaidh sé údar cuí leis an gcinneadh;

(c)	scéim chomhoibríoch	:	déanfaidh an t-údarás inniúil an cinneadh cuimsitheach a chomhordú. Bunóidh an t-údarás inniúil, i gcomhairle leis na húdaráis eile lena mbaineann, i gcás inarb infheidhme é i gcomhréir leis an dlí náisiúnta, agus gan dochar do theorainneacha ama a leagtar síos i gcomhréir le hAirteagal 10, teorainn ama réasúnta faoina ndéanfar na cinntí aonair a eisiúint, de réir an cháis. Déanfaidh sé faireachán ar chomhlíonadh na dteorainneacha ama ag na húdaráis lena mbaineann.

Más infheidhme, féadfaidh na Ballstáit leas a bhaint as scéimeanna malartacha i gcomhréir leis an dlí náisiúnta, más amhlaidh go gcuidíonn an scéim sin leis an gcinneadh cuimsitheach a eisiúint ar bhealach níos éifeachtúla agus níos tráthúla. Cuirfidh na Ballstáit an t-údar atá leis an rogha sin in iúl don Choimisiún.

D'fhéadfaí inniúlacht na n-údarás lena mbaineann a ionchorprú in inniúlacht an údaráis inniúil náisiúnta arna ainmniú i gcomhréir le hAirteagal 8(1) nó d'fhéadfadh siad a n-inniúlacht neamhspleách a choinneáil ar bun, go pointe áirithe, i gcomhréir leis an scéim cheadaithe shonrach arna roghnú ag an mBallstát i gcomhréir leis an mír seo chun eisiúint an chinnidh chuimsithigh a éascú agus chun comhoibriú leis an údarás inniúil náisiúnta dá réir sin.

I gcás nach bhfuil údarás lena mbaineann ag súil leis go dtabharfaidh sé cinneadh aonair laistigh den teorainn ama a leagadh síos, cuirfidh an t-údarás sin an t-údarás inniúil ar an eolas gan mhoill agus údar cuí á thabhairt aige maidir leis an moill. Ina dhiaidh sin, leagfaidh an t-údarás inniúil teorainn ama eile síos ina n-eiseofar an cinneadh aonair sin, i gcomhréir leis na teorainneacha ama foriomlána a leagtar amach in Airteagal 10.

Agus na sainiúlachtaí náisiúnta i bpleanáil agus i bpróisis deonaithe ceadanna á n-aithint, féadfaidh na Ballstáit rogha a dhéanamh as na trí scéim dá dtagraítear i bpointí (a), (b) agus (c) den chéad fhomhír chun a gcuid nósanna imeachta a éascú agus a chomhordú agus cuirfidh siad an scéim is éifeachtaí chun feidhme. Nuair a chinneann Ballstát an scéim chomhoibríoch, cuirfidh sé na cúiseanna atá leis sin in iúl don Choimisiún.

4. Féadfaidh na Ballstáit scéimeanna difriúla a leagtar amach i mír 3 a chur i bhfeidhm ar thionscadail leasa choitinn ar an tír mhór agus amach ón gcósta araon.

5. I gcás inar gá cinntí a ghlacadh in dhá Bhallstát nó níos mó mar gheall ar thionscadal leasa choitinn, déanfaidh na húdaráis inniúla ábhartha gach beart is gá chun comhar **agus cumarsáid [ ]** éifeachtúil éifeachtach a áirithiú eatarthu féin, lena n-áirítear na céimeanna dá dtagraítear in Airteagal 10(5). Féachfaidh na Ballstáit le nósanna imeachta comhpháirteacha a sholáthar, go háirithe maidir le measúnú ar thionchair chomhshaoil.

[ ]

Airteagal 9

Trédhearcacht agus rannpháirtíocht phoiblí

1. Faoin [1 Bealtaine 2023], déanfaidh an Ballstát nó an t-údarás inniúil, i gcomhar le húdaráis eile lena mbaineann **i gcás inarb infheidhme**, lámhleabhar arna thabhairt cothrom le dáta a fhoilsiú faoi na nósanna imeachta le haghaidh an phróisis deonaithe ceadanna is infheidhme maidir le tionscadail leasa choitinn chun an fhaisnéis a shonraítear i bpointe (1) d’Iarscríbhinn VI, ar a laghad, a chur san áireamh. Ní bheidh an lámhleabhar ceangailteach ó thaobh an dlí de ach féadfaidh sé tagairt a dhéanamh d’fhorálacha dlíthiúla ábhartha nó iad a lua. Agus a lámhleabhar nósanna imeachta á fhorbairt acu, féadfaidh na húdaráis inniúla náisiúnta, **i gcás inarb ábhartha, [ ]** sineirgí a chomhordú agus a aimsiú le tíortha comharsanachta.

2. Gan dochar do dhlí an chomhshaoil, ná d’aon cheanglais faoi Choinbhinsiúin Aarhus ná Espoo ná faoi dhlí ábhartha an Aontais, cloífidh na páirtithe go léir a bhfuil baint acu leis an bpróiseas deonaithe ceadanna leis na prionsabail maidir le rannpháirtíocht phoiblí a leagtar amach i bpointe 3 d’Iarscríbhinn VI.

3. Déanfaidh an tionscnóir tionscadail, laistigh de thréimhse ama tháscach 3 mhí ó thús an phróisis deonaithe ceadanna de bhun Airteagal 10(1)(a), coincheap maidir le rannpháirtíocht phoiblí a tharraingt suas agus a chur faoi bhráid an údaráis inniúil, tríd an bpróiseas a bhfuil breac-chuntas air sa lámhleabhar dá dtagraítear i mír 1 a leanúint agus i gcomhréir leis na treoirlínte a leagtar amach in Iarscríbhinn VI. Iarrfaidh an t-údarás inniúil modhnuithe ar an gcoincheap maidir le rannpháirtíocht phoiblí nó déanfaidh sé é a fhormheas laistigh de 3 mhí tar éis é a fháil. Á dhéanamh sin dó, tabharfaidh an t-údarás inniúil aird chuí ar aon chineál rannpháirtíochta agus comhairliúcháin phoiblí a rinneadh sular cuireadh tús leis an bpróiseas deonaithe ceadanna, sa mhéid gur chomhlíon an rannpháirtíocht agus an comhairliúchán poiblí sin ceanglais an Airteagail seo.

I gcás ina bhfuil sé beartaithe ag an tionscnóir tionscadail athruithe suntasacha a dhéanamh ar choincheap formheasta, cuirfidh sé an méid sin in iúl don údarás inniúil. Sa chás sin, féadfaidh an t-údarás inniúil modhnuithe a iarraidh.

4. I gcás nach bhfuil sé ag teastáil cheana ag an gcaighdeán céanna nó ag caighdeán níos airde faoin dlí náisiúnta, cuirfidh an tionscnóir tionscadail comhairliúchán poiblí amháin ar a laghad i gcrích, nó, i gcás ina gceanglaítear leis an dlí náisiúnta é, déanfaidh an t-údarás inniúil é, roimh an gcomhad iarratais críochnaitheach agus iomlán a chur faoi bhráid an údaráis inniúil de bhun Airteagal 10(1)(a). Beidh an comhairliúchán poiblí sin gan dochar d'aon chomhairliúchán poiblí a dhéanfar tar éis iarraidh ar thoiliú le haghaidh na forbartha a chur isteach de bhun Airteagal 6(2) de Threoir 2011/92/AE. Leis an gcomhairliúchán poiblí, cuirfear na geallsealbhóirí dá dtagraítear i bpointe 3(a) d'Iarscríbhinn VI ar an eolas faoin tionscadal go luath agus cuideofar leis an láthair nó an chonair is oiriúnaí a shainaithint, i bhfianaise breathnú ar **gach tionchar is ábhartha maidir leis an tionscadal faoin dlí náisiúnta agus faoi dhlí an Aontais [ ]** agus na saincheisteanna ábhartha a dtabharfar aghaidh orthu sa chomhad iarratais. Comhlíonfaidh an comhairliúchán poiblí na híoscheanglais a leagtar amach i bpointe (5) d'Iarscríbhinn VI. **Gan dochar do na rialacha nós imeachta agus trédhearcachta sna Ballstáit,** ar an suíomh gréasáin dá dtagraítear i mír 7 den Airteagal seo, foilseoidh an tionscnóir tionscadail tuarascáil ina míneofar conas a cuireadh na tuairimí a nochtadh sna comhairliúcháin phoiblí san áireamh trí léiriú a thabhairt ar na leasuithe a rinneadh ar shuíomh, conair agus dearadh an tionscadail nó trína léiriú cén fáth nár cuireadh na tuairimí sin san áireamh.

Ullmhóidh an tionscnóir tionscadail tuarascáil ina ndéanfar achoimre ar thorthaí na ngníomhaíochtaí a bhaineann le rannpháirtíocht an phobail roimh sheoladh isteach an chomhaid iarratais, lena n-áirítear na gníomhaíochtaí sin a rinneadh sular cuireadh tús leis an bpróiseas deonaithe ceadanna.

Cuirfidh an tionscnóir tionscadail na tuarascálacha dá dtagraítear sa chéad agus sa dara fomhír in éineacht leis an gcomhad iarratais faoi bhráid an údaráis inniúil. Tabharfar aird chuí ar thorthaí na dtuarascálacha sin sa chinneadh cuimsitheach.

5. I gcás tionscadail trasteorann lena bhfuil baint ag dhá Bhallstát ar a laghad, cuirfear na comhairliúcháin phoiblí de bhun mhír 4 ar bun i ngach ceann de na Ballstáit lena mbaineann laistigh de thréimhse nach faide ná 2 mhí ón dáta a thosaigh an chéad chomhairliúchán poiblí.

6. Maidir le tionscadail is dócha a mbeidh tionchair shuntasacha trasteorann acu i mBallstát comharsanachta amháin ar a laghad, i gcás ina mbeidh feidhm ag Airteagal 7 de Threoir 2011/92/AE agus ag Coinbhinsiún Espoo, cuirfear an fhaisnéis ábhartha ar fáil d'údarás inniúil na mBallstát comharsanachta lena mbaineann. Sa phróiseas um fógra a thabhairt, i gcás inarb iomchuí, cuirfidh údarás inniúil na mBallstát comharsanachta lena mbaineann in iúl an mian leis, nó an mian le haon údarás eile lena mbaineann, páirt a ghlacadh sna nósanna imeachta ábhartha comhairliúcháin phoiblí.

7. Déanfaidh an tionscnóir tionscadail suíomh gréasáin tiomnaithe a bhunú agus a nuashonrú go tráthrialta ar a mbeidh faisnéis ábhartha faoin tionscadal leasa choitinn, ar suíomh gréasáin é a bheidh nasctha le suíomh gréasáin an Choimisiúin agus leis an ardán trédhearcachta dá dtagraítear in Airteagal **22** agus a chomhlíonfaidh na ceanglais a shonraítear i bpointe 6 d'Iarscríbhinn VI. Coinneofar faisnéis atá íogair ó thaobh na tráchtála de faoi rún.

Ina theannta sin, foilseoidh tionscnóirí tionscadail faisnéis ábhartha trí mheáin faisnéise iomchuí eile a mbeidh teacht ag an bpobal orthu.

Airteagal 10

Tréimhse agus cur chun feidhme an phróisis deonaithe ceadanna

1. Beidh 2 nós imeachta i gceist leis an bpróiseas deonaithe ceadanna:

   (a) an nós imeachta réamhiarratais, a chumhdóidh an tréimhse idir tús an phróisis deonaithe ceadanna agus an tráth a ghlacfaidh an t-údarás inniúil leis an gcomhad iarratais arna chur isteach, seolfar é laistigh de thréimhse ama tháscach de 2 bhliain. **Féadfaidh na Ballstáit teorainn ama níos luaithe a leagan síos, i gcás ina meastar go mbeadh sin iomchuí. Sa chás sin, ní rachaidh an nós imeachta réamhiarratais thar an teorainn ama arna socrú ag an mBallstát. Féadfaidh na Ballstáit a chinneadh go bhfuil an nós imeachta réamhiarratais roghnach i gcás tionscadail níos lú.**

   Cuirfear san áireamh sa nós imeachta réamhiarratais ullmhúchán aon tuarascálacha comhshaoil a dhéanfaidh na tionscnóirí tionscadail, de réir mar is gá, lena n-áirítear an doiciméadacht maidir leis an oiriúnú don athrú aeráide.

   Chun tús a chur leis an bpróiseas deonaithe ceadanna, tabharfaidh na tionscnóirí tionscadail fógra i scríbhinn d'údarás inniúil na mBallstát lena mbaineann, agus áireofar cur síos réasúnta mionsonraithe ar an tionscadal leis. Tráth nach déanaí ná 3 mhí tar éis an fógra a fháil, admhóidh an t-údarás inniúil an fógra nó, má mheasann sé nach bhfuil an tionscadal sách forbartha le dul isteach sa phróiseas deonaithe ceadanna, diúltóidh sé dó i scríbhinn, lena n-áirítear é sin a dhéanamh thar ceann na n-údarás eile lena mbaineann. I gcás ina ndiúltaítear don fhógra, tabharfaidh an t-údarás inniúil údar lena chinneadh, lena n-áirítear thar ceann údarás eile lena mbaineann. Is é an dáta a shíneoidh an t-údarás inniúil admháil an fhógra a mharcálfaidh tús an phróisis deonaithe ceadanna. I gcás lena mbaineann dhá Bhallstát nó níos mó, is é an dáta a ghlacfaidh an t-údarás inniúil lena mbaineann leis an bhfógra deiridh a mharcálfaidh tús an phróisis deonaithe ceadanna.

Áiritheoidh na húdaráis inniúla go gcuirfear dlús le deonú ceadanna i gcomhréir leis an gCaibidil seo i gcás gach catagóire tionscadal leasa choitinn. Chuige sin, déanfaidh na húdaráis inniúla a riachtanais a oiriúnú le haghaidh thús an phróisis deonaithe ceadanna agus le haghaidh ghlacadh an chomhaid iarratais arna chur isteach **[ ]** chun iad a dhéanamh oiriúnach le haghaidh tionscadail a bhféadfadh sé nach dteastódh uathu, de bharr a gcineáil, **a dtoise** nó de bharr nach **gá aon mheasúnú comhshaoil a dhéanamh orthu faoin dlí náisiúnta [ ]**, an méid céanna údaruithe ná formheasanna uathu chun an chéim 'réidh le tógáil' a bhaint amach, agus, dá bhrí sin, d'fhéadfadh sé nach mbeadh orthu tairbhiú den nós imeachta réamhiarratais, **dá dtagraítear in Airteagal 9 agus i mír 4, d'Airteagal 10**. **[ ]**

(b) an nós imeachta deonaithe ceadanna reachtúil, a chumhdaíonn an tréimhse idir an dáta a nglactar leis an gcomhad iarratais arna chur isteach go dtí an tráth a dhéantar an cinneadh cuimsitheach, ní rachaidh an nós imeachta sin thar aon bhliain amháin agus 6 mhí. Féadfaidh na Ballstáit teorainn ama níos luaithe a leagan síos, i gcás ina meastar go mbeadh sin iomchuí. **Sa chás sin, ní rachaidh an nós imeachta deonaithe ceadanna thar an teorainn ama arna socrú ag an mBallstát.**

2. Áiritheoidh an t-údarás inniúil nach rachaidh comhfhad an dá nós imeachta dá dtagraítear i mír 1 thar thréimhse 3 bliana agus 6 mhí **nó tréimhse níos giorra arna leagan síos ag na Ballstáit**. Mar sin féin, i gcás ina measfaidh an t-údarás inniúil nach mbeidh ceann amháin nó 2 cheann den dá nós imeachta den phróiseas deonaithe ceadanna curtha i gcrích laistigh de na teorainneacha ama a leagtar amach i mír 1, féadfaidh sé a chinneadh, sula rachaidh siad in éag agus de réir an cháis, síneadh a chur le ceann amháin de na teorainneacha ama sin nó leis an dá cheann. **I bprionsabal, ba cheart don údarás inniúil an spriocdháta don dá nós imeachta a shíneadh agus 9 mí [ ], ar a mhéad, a chur leis an spriocdháta sin.**

Nuair a chuirfear síneadh leis an spriocdháta, [ ], cuirfidh an t-údarás inniúil an Grúpa lena mbaineann ar an eolas agus cuirfidh sé in iúl dó na bearta a rinneadh nó atá le déanamh chun an próiseas deonaithe ceadanna a chur i gcrích sa tréimhse ama is giorra is féidir. Féadfaidh an Grúpa a iarraidh ar an údarás inniúil tuairisciú go rialta maidir leis an dul chun cinn atá déanta i dtaca leis sin.

3. Aon staidéir bhailí a rinneadh agus ceadanna nó údaruithe a eisíodh le haghaidh tionscadal leasa choitinn ar leith roimh pháirt a ghlacadh sa phróiseas deonaithe ceadanna i gcomhréir leis an Airteagal seo, cuirfidh na húdaráis inniúla san áireamh iad sa phróiseas deonaithe ceadanna agus ní bheidh siad ag teastáil a thuilleadh, **a fhad agus a mheastar iad a bheith bailí faoin dlí náisiúnta.**

4. I mBallstáit nach féidir an cinneadh i dtaobh bealaigh nó suímh, arna dhéanamh chun críche tionscadail atá pleanáilte go sonrach agus chun na críche sin amháin, lena n-áirítear conairí do bhonneagair eangacha a phleanáil, a chur san áireamh sa phróiseas sula ndéantar an cinneadh cuimsitheach, déanfar an cinneadh comhfhreagrach laistigh de thréimhse leithleach 6 mhí a thosaíonn an dáta ar a gcuireann an tionscnóir na doiciméid iarratais chríochnaitheacha agus iomlána isteach.

   Sa chás sin, laghdófar an tréimhse fadaithe dá dtagraítear in **abairt 3** de mhír 2 go 6 mhí, lena n-áirítear le haghaidh an nós imeachta dá dtagraítear sa mhír seo. **Féadfar freisin síneadh an spriocdháta dá dtagraítear in abairtí 4 agus 5, de mhír 2 a chur i bhfeidhm dá réir sin tar éis don nós imeachta dá dtagraítear sa mhír seo a bheith déanta.**

5. Cuimseofar na céimeanna seo a leanas sa nós imeachta réamhiarratais:

   (a) **tráth nach déanaí ná 12 mhí tar éis [ ]** an fhógra de bhun phointe (a) de mhír 1, cinnfidh an t-údarás inniúil, ar bhonn an tseicliosta dá dtagraítear i bpointe (1)(e) d'Iarscríbhinn VI agus i ndlúthchomhar leis na húdaráis eile lena mbaineann, agus i gcás inarb iomchuí ar bhonn togra ón tionscnóir tionscadail, raon feidhme na dtuarascálacha agus na ndoiciméad agus leibhéal mionsonraithe na faisnéise atá le cur isteach ag an tionscnóir tionscadail, mar chuid den chomhad iarratais, chun iarratas a dhéanamh ar an gcinneadh cuimsitheach;

   (b) déanfaidh an t-údarás inniúil sceideal mionsonraithe a tharraingt suas don phróiseas deonaithe ceadanna, i ndlúthchomhar leis an tionscnóir tionscadail agus le húdaráis eile lena mbaineann agus torthaí na ngníomhaíochtaí arna ndéanamh faoi phointe (a) á gcur san áireamh, i gcomhréir leis na treoirlínte a leagtar amach i bpointe (2) d'Iarscríbhinn VI;

   [ ]

(c) ar an dréachtchomhad iarratais a fháil, iarrfaidh an t-údarás inniúil, i gcás inar gá, thar a cheann féin nó thar ceann údaráis eile lena mbaineann, ar an tionscnóir tionscadail faisnéis a chur isteach atá ar iarraidh agus a bhaineann leis na heilimintí a iarradh dá dtagraítear i bpointe (a). Laistigh de 3 mhí ón gcomhad iarratais iomlán a fháil, glacfaidh an t-údarás inniúil, i scríbhinn nó **go digiteach**, leis an iarratas lena scrúdú. Ní fhéadfar iarrataí ar fhaisnéis bhreise a dhéanamh ach i gcás ina dtugann dálaí nua údar cuí leo.

6. Áiritheoidh an tionscnóir tionscadail go bhfuil an comhad iarratais iomlán agus leordhóthanach agus iarrfaidh sé tuairim ar an údarás inniúil maidir leis an ábhar sin a luaithe is féidir le linn an nós imeachta réamhiarratais. Comhoibreoidh an tionscnóir tionscadail go hiomlán leis an údarás inniúil chun spriocdhátaí a chomhlíonadh **[ ].**

[ ]

7. Beidh na teorainneacha ama a leagtar síos san Airteagal seo gan dochar d'oibleagáidí a eascraíonn as an dlí idirnáisiúnta agus as dlí an Aontais, agus gan dochar do nósanna imeachta achomhairc riaracháin agus leigheasanna breithiúnacha os comhair cúirte nó binse.

CAIBIDIL IV

PLEANÁIL BONNEAGAIR TRASEARNÁLA

Airteagal 11

Anailís uile-chórais chostais agus tairbhe ar fhuinneamh

1. Faoin [16 Samhain 2022], foilseoidh Líonra Eorpach na nOibreoirí Córais Tarchurtha (ENTSO) le haghaidh Leictreachais agus an ENTSO le haghaidh Gáis a **ndréacht**-mhodheolaíochtaí féin agus cuirfidh siad faoi bhráid na mBallstát, an Choimisiúin agus na Gníomhaireachta iad, lena n-áireofar an samhaltú gréasáin agus margaidh, i gcomhair anailís chomhchuibhithe chostais agus tairbhe ar fhuinneamh ar leibhéal an Aontais maidir le tionscadail leasa choitinn **agus tionscadail chomhleasa** a thagann faoi na catagóirí a leagtar amach i bpointí (1)(a), **[ ]** (c) agus (e) agus pointe (3) d'Iarscríbhinn II. **[ ]**

Cuirfear na modheolaíochtaí sin i bhfeidhm chun gach plean deich mbliana uile-Aontais maidir le forbairt gréasáin ina dhiaidh sin a ullmhú arna fhorbairt ag an ENTSO le haghaidh Leictreachais nó an ENTSO le haghaidh Gáis de bhun Airteagal 8 de Rialachán (CE) Uimh. 715/2009 agus Airteagal 30 de Rialachán (AE) 2019/943. Tarraingeofar suas na modheolaíochtaí sin i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar síos in Iarscríbhinn V agus beidh siad comhsheasmhach leis na rialacha agus leis na táscairí a leagtar amach in Iarscríbhinn IV. **Leasófar iad tar éis an tsamhail de ghréasán agus de mhargadh fuinnimh agus dá dtagraítear i mír 8 a chur isteach.**

Sula gcuirfidh siad a gcuid modheolaíochtaí féin isteach, déanfaidh an ENTSO le haghaidh Leictreachais agus an ENTSO le haghaidh Gáis próiseas forleathan comhairliúcháin lena mbeidh baint ar a laghad ag na heagraíochtaí a dhéanann ionadaíocht ar na geallsealbhóirí ábhartha ar fad, lena n-áirítear an t-eintiteas Eorpach d'oibreoirí córas dáileacháin ('an t-eintiteas AE do OCDanna'), **[ ]** agus, i gcás ina meastar é a bheith iomchuí, na húdaráis rialála náisiúnta agus údaráis náisiúnta eile.

2. Laistigh de 3 mhí tar éis na modheolaíochtaí a fháil in éineacht leis an ionchur a fuarthas sa phróiseas comhairliúcháin agus tuarascáil faoin mbealach ar cuireadh san áireamh é, tabharfaidh an Ghníomhaireacht tuairim don ENTSO le haghaidh Leictreachais, don ENTSO le haghaidh Gáis, do na Ballstáit, agus don Choimisiún, agus foilseoidh sí í ar shuíomh gréasáin na Gníomhaireachta.

3. **Laistigh de thrí mhí tar éis na modheolaíochtaí a fháil, féadfaidh na Ballstáit a dtuairimí a thabhairt don** ENTSO le haghaidh Leictreachais agus don ENTSO le haghaidh Gáis **agus don Choimisiún**. **[ ] Chun comhairliúchán leis na Ballstáit a éascú, féadfaidh an Coimisiún cruinnithe sonracha de na Grúpaí a eagrú chun na dréachtmhodheolaíochtaí a phlé.**

[ ]

4. Tráth nach déanaí ná 3 mhí ón lá a gheofar tuairim **na Gníomhaireachta agus na mBallstát, dá dtagraítear i míreanna 2 agus 3 [ ]** déanfaidh an ENTSO le haghaidh Leictreachais agus an ENTSO le haghaidh Gáis a modheolaíochtaí féin a oiriúnú agus aird chuí á tabhairt acu ar **thuairimí na** Gníomhaireachta agus **na mBallstát [ ]**, agus cuirfidh siad faoi bhráid an Choimisiúin iad le haghaidh an fhormheasa **deiridh**. **[ ] Eiseoidh an Coimisiún a chinneadh laistigh de 3 mhí ón lá a chuirfidh an ENTSO le haghaidh Leictreachais agus an ENTSO le haghaidh Gáis a gcuid aighneachtaí isteach.**

[ ]

5. Laistigh de 2 sheachtain tar éis an fhormheasa ón g**Coimisiún [ ]** i gcomhréir le mír **[ ] 4**, foilseoidh an ENTSO le haghaidh Leictreachais agus an ENTSO le haghaidh Gáis a gcuid modheolaíochtaí féin ar a suíomhanna gréasáin. I bhfoirm atá cruinn go leor **[ ] faoi réir srianta faoin** dlí náisiúnta agus faoi réir comhaontuithe ábhartha rúndachta, foilseoidh siad na sonraí ionchuir comhfhreagracha agus sonraí ábhartha eile maidir leis an ngréasán, lód na sreibhe agus an margadh. **Áiritheoidh an Coimisiún agus an Ghníomhaireacht go ndéileálfaidh siad féin, agus aon pháirtí a dhéanfaidh obair anailíse dóibh ar bhonn na sonraí sin, leis na sonraí a fhaightear ar bhonn rúnda.**

6. Tabharfar na modheolaíochtaí cothrom le dáta **[ ]** go rialta de réir an nós imeachta a thuairiscítear i míreanna 1 go **[ ]** 4. Féadfaidh an Ghníomhaireacht, ar a tionscnamh féin nó ar iarraidh chuí-réasúnaithe a fháil ó údaráis rialála náisiúnta nó ó gheallsealbhóirí, agus tar éis di dul i gcomhairle go foirmiúil leis na heagraíochtaí a dhéanann ionadaíocht ar gach geallsealbhóir ábhartha agus leis an gCoimisiún, féadfaidh sí nuashonruithe agus feabhsúcháin den sórt sin a iarraidh **agus iad a chur in iúl don Choimisiún** má tá údar agus scálaí ama cuí leo. Foilseoidh an Ghníomhaireacht na hiarrataí arna ndéanamh ag údaráis rialála náisiúnta nó ag geallsealbhóirí agus na doiciméid go léir nach bhfuil íogair ó thaobh na tráchtála de as a dtiocfaidh iarraidh ón nGníomhaireacht ar nuashonrú nó feabhsúchán.

7. Maidir le tionscadail leasa choitinn a thagann faoi na catagóirí a leagtar amach i bpointí (1b), (1d), (2), (4) agus (5) d'Iarscríbhinn II, mionsonrófar modheolaíochtaí i gcomhair anailís chomhchuibhithe chostais agus tairbhe ar fhuinneamh ar leibhéal an Aontais. Sannfaidh an Coimisiún Eorpach freagrachtaí maidir le forbairt na modheolaíochtaí sin, a bheidh comhoiriúnach leis na modheolaíochtaí arna bhforbairt ag an ENTSO le haghaidh Leictreachais agus ag an ENTSO le haghaidh Gáis i dtéarmaí sochar agus costas airgid. Agus tacaíocht á fáil aici ó na húdaráis rialála náisiúnta, cuirfidh an Ghníomhaireacht chun cinn comhsheasmhacht na modheolaíochtaí sin leis na modheolaíochtaí arna mionsonrú ag ENTSO-E agus ENTSO-G. Forbrófar na modheolaíochtaí sin ar bhealach trédhearcach, lena n-áirítear trí chomhairliúchán forleathan leis na Ballstáit agus leis na geallsealbhóirí uile.

8. Gach **2** bhliain [ ], bunóidh an Ghníomhaireacht tacar táscairí agus luachanna tagartha comhfhreagracha agus cuirfidh siad ar fáil go poiblí iad chun costais infheistíochta aonaid a chur i gcomparáid le haghaidh thionscadail inchomparáide na gcatagóirí bonneagair a áirítear i bpointí (1), **(2)** agus (3) d'Iarscríbhinn II. Féadfaidh an ENTSO le haghaidh Leictreachais agus an ENTSO le haghaidh Gáis na luachanna tagartha sin a úsáid le haghaidh na n-anailísí costais agus tairbhe arna ndéanamh le haghaidh pleananna uile-Aontais deich mbliana maidir le forbairt gréasáin ina dhiaidh sin. Foilseofar an chéad cheann de na táscairí sin faoin [1 Samhain 2022] **a mhéid is atá na sonraí ar fáil chun táscairí agus luachanna stóinsithe a ríomh. I gcás na gcatagóirí eile d'Iarscríbhinn II, forbrófar agus foilseofar na táscairí faoin [1 Samhain 2024]. Tá sé d'oibleagáid ar úinéirí bonneagair rialáilte, oibreoirí córais agus tionscnóirí tríú páirtí na sonraí arna n-iarraidh a sholáthar do na húdaráis rialála náisiúnta agus don Ghníomhaireacht.**

9. Faoin [31 Nollaig **2024**], cuirfidh an ENTSO le haghaidh Leictreachais agus an ENTSO le haghaidh Gáis samhail chomhsheasmhach idircheangailte de ghréasán agus de mhargadh fuinnimh faoi bhráid an Choimisiúin agus na Gníomhaireachta, samhail lena n-áireofar bonneagar tarchurtha leictreachais, gáis **[ ]** agus hidrigine, chomh maith le stóráil, **[ ]** agus leictrealóirí, lena gcumhdófar na conairí agus na réimsí tosaíochta sa bhonneagar fuinnimh agus a leagtar amach i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar síos in Iarscríbhinn V.

10. Leis an tsamhail chomhsheasmhach idircheangailte dá dtagraítear i mír **[ ] 8** cumhdófar, ar a laghad, na hidirnaisc idir na hearnálacha sonracha ag gach céim den phleanáil bonneagair, go sonrach cásanna, **teicneolaíochtaí agus réiteach spásúil,** sainaithint bearnaí sa bhonneagar go háirithe maidir le hacmhainní trasteorann, agus measúnú tionscadal.

11. Tar éis don Choimisiún an tsamhail chomhsheasmhach idircheangailte dá dtagraítear i mír **[ ] 8** a fhormheas i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar amach i míreanna 1 go **[ ] 4**, áireofar í sna modheolaíochtaí dá dtagraítear i mír 1.

12. Gach 4 bliana ón uair a fhormheasfar é i gcomhréir le mír 10, nuashonrófar an tsamhail idircheangailte de réir an nós imeachta a thuairiscítear i míreanna 8 go 10.

Airteagal 12

Cásanna le haghaidh na bPleananna Deich mBliana maidir le Forbairt Gréasáin

1. Faoin [31 Iúil 2022], tar éis di próiseas forleathan comhairliúcháin a dhéanamh lena mbeidh baint ag an gCoimisiún, **ag na Ballstáit**, agus ar a laghad ag na heagraíochtaí a dhéanann ionadaíocht ar na geallsealbhóirí ábhartha ar fad, lena n-áirítear an ENTSO le haghaidh Leictreachais, an ENTSO le haghaidh Gáis, **agus** eintiteas an Aontais do OCDanna, **[ ]** foilseoidh an Ghníomhaireacht na creat-treoirlínte le haghaidh na gcásanna comhpháirteacha a bheidh le forbairt ag an ENTSO le haghaidh Leictreachais agus an ENTSO le haghaidh Gáis. Tabharfar na treoirlínte sin cothrom le dáta go rialta de réir mar a mheastar gá a bheith leis **agus saineofar leo critéir maidir le mionsonrú trédhearcach neamh-idirdhealaitheach stóinsithe na gcásanna, agus na cleachtais is fearr i réimse an mheasúnaithe ar bhonneagair á gcur san áireamh.**

   Cuirfear san áireamh freisin sna treoirlínte **tosaíochtaí maidir le comhtháthú córas fuinnimh, [ ]** agus bunphrionsabal na héifeachtúlachta fuinnimh agus áiritheofar leo go mbeidh na cásanna foluiteacha de chuid an ENTSO le haghaidh Leictreachais agus an ENTSO le haghaidh Gáis i gcomhréir go hiomlán le **spriocanna aeráide agus fuinnimh 2030 an Aontais agus leis an gcuspóir aeráidneodracht a bhaint amach faoi 2050 [ ]** agus **cuirfear san áireamh** iontu na cásanna is déanaí atá ar fáil ón gCoimisiún **chomh maith leis na pleananna náisiúnta fuinnimh agus aeráide i gcás inarb ábhartha, chun iad a bhaint amach.**

2. Leanfaidh an ENTSO le haghaidh Leictreachais agus an ENTSO le haghaidh Gáis creat-treoirlínte na Gníomhaireachta agus na cásanna comhpháirteacha á bhforbairt acu atá le húsáid le haghaidh na bpleananna uile-Aontais deich mbliana le haghaidh forbairt gréasáin.

3. Iarrfaidh an ENTSO le haghaidh Leictreachais agus an ENTSO le haghaidh Gáis ar na heagraíochtaí a dhéanann ionadaíocht ar na geallsealbhóirí ábhartha hidrigine ar fad, lena n-áirítear eintiteas an Aontais do OCDanna [ ], páirt a ghlacadh sa phróiseas forbartha cásanna.

4. Foilseoidh an ENTSO le haghaidh Leictreachais agus an ENTSO le haghaidh Gáis dréacht-tuarascáil maidir le cásanna comhpháirteacha agus cuirfidh siad faoi bhráid na Gníomhaireachta, **na mBallstát**, agus an Choimisiúin í chun a dtuairim a fháil.

5. Laistigh de 3 mhí tar éis an dréacht-tuarascáil maidir le cásanna comhpháirteacha a fháil in éineacht leis an ionchur a fuarthas sa phróiseas comhairliúcháin agus tuarascáil faoin mbealach ar cuireadh san áireamh é, cuirfidh an Ghníomhaireacht a tuairim, **lena n-áirítear moltaí le haghaidh leasuithe**, faoi bhráid an ENTSO le haghaidh Leictreachais, an ENTSO le haghaidh Gáis, **na mBallstát**, agus an Choimisiúin.

6. Agus aird chuí á tabhairt aige ar an tuairim ón nGníomhaireacht agus **ó na Ballstáit [ ]**, cuirfidh an Coimisiún a tuairim faoi bhráid an ENTSO le haghaidh Leictreachais agus an ENTSO le haghaidh Gáis. **Féadfaidh an Grúpa Comhordaithe Leictreachais agus an Grúpa Comhordaithe Gáis na dréacht-chásanna comhpháirteacha a scrúdú.**

7. **[ ] Leasóidh an ENTSO le haghaidh Leictreachais agus an ENTSO le haghaidh Gáis a dtuarascáil maidir le cásanna comhpháirteacha, agus aird chuí á tabhairt acu ar an tuairim ón nGníomhaireacht agus ó na Ballstáit, agus cuirfidh siad an tuarascáil nuashonraithe faoi bhráid an Choimisiúin lena fhormheas.**

8. Laistigh de 2 sheachtain tar éis don Choimisiún an tuarascáil maidir le cásanna comhpháirteacha a fhormheas i gcomhréir le mír 7, foilseoidh an ENTSO le haghaidh Leictreachais agus an ENTSO le haghaidh Gáis a dtuarascáil maidir le cásanna comhpháirteacha ar a suíomh gréasáin. Foilseoidh siad na sonraí ionchuir agus aischuir comhfhreagracha i bhfoirm atá **soiléir agus** cruinn go leor go bhféadfaidh **tríú páirtí na torthaí a athchruthú**, agus aird chuí á tabhairt acu ar an dlí náisiúnta agus ar chomhaontuithe ábhartha rúndachta **agus ar fhaisnéis íogair.**

Airteagal 13

Sainaithint Bearnaí sa Bhonneagar

1. Gach 2 bhliain foilseoidh an ENTSO le haghaidh Leictreachais agus an ENTSO le haghaidh Gáis na tuarascálacha maidir le bearnaí sa bhonneagar arna bhforbairt laistigh de chreat na bpleananna uile-Aontais deich mbliana maidir le forbairt gréasáin [ ].

Agus measúnú á dhéanamh ar na bearnaí sa bhonneagar, bunóidh an ENTSO le haghaidh Leictreachais agus an ENTSO le haghaidh Gáis **a n-anailís ar na cásanna uile arna mbunú faoi Airteagal 12,** cuirfidh siad an bunphrionsabal maidir le héifeachtúlacht fuinnimh chun feidhme agus breithneoidh siad ar dtús gach réiteach ábhartha **[ ] nach bhfuil gá le bonneagar nua ina leith. Agus réitigh bhonneagair nua á mbreithniú, cuirfear san áireamh sa mheasúnú ar bhearnaí sa bhonneagar na costais ábhartha go léir, lena n-áirítear treisithe gréasáin.**

Sula [ ] **bhfoilseoidh** siad a dtuarascálacha faoi seach, déanfaidh an ENTSO le haghaidh Leictreachais agus an ENTSO le haghaidh Gáis próiseas forleathan comhairliúcháin lena mbeidh baint ag na geallsealbhóirí ábhartha ar fad, lena n-áirítear eintiteas an Aontais do OCDanna, [ ] agus ionadaithe uile na mBallstát, maidir leis an gcuid de na conairí tosaíochta a shainítear in Iarscríbhinn I.

2. Cuirfidh an ENTSO le haghaidh Leictreachais agus an ENTSO le haghaidh Gáis a ndréacht-tuarascáil féin maidir le bearnaí sa bhonneagar faoi bhráid na Gníomhaireachta, an Choimisiúin agus **na mBallstát** chun a dtuairim a fháil.

3. Laistigh de 3 mhí tar éis an tuarascáil maidir le bearnaí sa bhonneagar a fháil in éineacht leis an ionchur a fuarthas sa phróiseas comhairliúcháin agus tuarascáil faoin mbealach ar cuireadh san áireamh é, cuirfidh an Ghníomhaireacht a tuairim faoi bhráid an ENTSO le haghaidh Leictreachais nó an ENTSO le haghaidh Gáis agus an Choimisiúin agus n**a mBallstát**.

4. Agus an tuairim ón nGníomhaireacht dá dtagraítear i mír 3 á meas aige, déanfaidh an Coimisiún, **i gcomhar leis na Ballstáit**, a thuairim a dhréachtú agus a chur faoi bhráid an ENTSO le haghaidh Leictreachais agus an ENTSO le haghaidh Gáis.

5. Déanfaidh an ENTSO le haghaidh Leictreachais agus an ENTSO le haghaidh Gáis a dtuarascálacha maidir le bearnaí sa bhonneagar a oiriúnú agus aird chuí á tabhairt acu ar an tuairim ón nGníomhaireacht agus i gcomhréir leis an tuairim ón gCoimisiún agus **ó na Ballstáit** roimh fhoilsiú na dtuarascálacha críochnaitheacha maidir le bearnaí sa bhonneagar.

CAIBIDIL V

EANGACHA AMACH ÓN gCÓSTA LE hAGHAIDH COMHTHÁTHÚ INATHNUAITE

Airteagal 14

EANGACHA AMACH ÓN gCÓSTA A PHLEANÁIL

1. Faoin [31 Iúil 2022], le tacaíocht ón gCoimisiún, laistigh dá gconairí tosaíochta sonracha eangaí amach ón gcósta, a leagtar amach i bpointe (2) d'Iarscríbhinn I, agus sainiúlachtaí agus forbairt i ngach réigiún á gcur san áireamh, comhaontóidh na Ballstáit go n-oibreoidh siad i gcomhar le chéile i dtaca le méid na giniúna inathnuaite amach ón gcósta a imscarfar laistigh de gach imchuach farraige faoi 2050, le céimeanna idirmheánacha in 2030 agus in 2040, i bhfianaise a bpleananna náisiúnta fuinnimh agus aeráide agus an acmhainneacht inathnuaite amach ón cósta maidir le gach imchuach farraige. [ ]

   Déanfar an comhaontú **neamhcheangailteach** sin i scríbhinn maidir le gach imchuach farraige atá nasctha le **críoch na mBallstát [ ]**. **Soláthróidh an Coimisiún treoir maidir leis an obair sin sna Grúpaí Réigiúnacha. Beidh an comhaontú neamhcheangailteach sin gan dochar do cheart na mBallstát tionscadail a fhorbairt ar a bhfarraige chríche agus a limistéar eacnamaíoch eisiach.**

2. Faoin [31 Iúil 2023], le rannpháirtíocht na OCTanna ábhartha, na n-údarás rialála**, an údaráis inniúil ar leibhéal na mBallstát**, agus an Choimisiúin agus i gcomhréir leis an gcomhaontú dá dtagraítear i mír 1, **áireofar san ENTSO le haghaidh leictreachais gréasán comhtháite amach ón gcósta agus treisithe sa phlean uile-Aontais deich mbliana maidir le forbairt gréasáin agus cosaint an chomhshaoil agus úsáidí eile na farraige á gcur san áireamh. [ ]**

3. Áiritheofar leis an ngréasán comhtháite amach ón gcósta agus leis na treisithe sa phlean deich mbliana maidir le forbairt gréasáin go ndéanfar forbairt chomhleanúnach ar phleanáil eangaí ar tír mór agus amach ón gcósta.

4. **[ ] I gcás nach bhfuil oibreoir córais tarchurtha i mBallstát, beidh feidhm *mutatis mutandis* maidir le hoibreoirí córais dáileacháin ag na tagairtí san airteagal seo d'oibreoirí córais tarchurtha.**

[ ]

[ ]

Airteagal 15

Roinnt trasteorann costas maidir le heangacha amach ón gcósta le haghaidh fuinneamh inathnuaite

1. **[Faoin 1 Eanáir 2024],** forbróidh an Coimisiún, **in éineacht leis na Ballstáit agus leis na hoibreoirí córais tarchurtha ábhartha agus na húdaráis rialála náisiúnta**, prionsabail le haghaidh modheolaíocht shonrach costais agus tairbhe agus roinnte costas maidir le forbairt **[ ]** chomhtháite gréasáin amach ón gcósta a imscaradh mar a shainmhínítear in Airteagal 14(2) **[ ]** mar chuid de na treoirlínte dá dtagraítear in [Airteagal 16(10)], **gan dochar do chur i bhfeidhm Airteagal 19 de Rialachán (AE) 2019/943**. **[ ]**

2. **[Faoin 1 Eanáir 2025], [|]** cuirfidh an ENTSO le haghaidh Leictreachais i láthair, le rannpháirtíocht na n-oibreoirí córais tarchurtha ábhartha, na n-údarás rialála náisiúnta agus an [ ] Choimisiúin, torthaí chur i bhfeidhm na modheolaíochta **costais agus tairbhe agus** roinnte costas i dtaca leis na conairí tosaíochta amach ón gcósta.

3. **[Faoin 1 Iúil 2024 agus gach 2 bhliain ina dhiaidh sin], [ ]** nuashonróidh na [ ] Ballstáit a gcomhaontú i scríbhinn dá dtagraítear in Airteagal 14(1) leis an sainmhíniú comhpháirteach **[ ]** nuashonraithe ar an nginiúint inathnuaite amach ón gcósta atá le himscaradh laistigh de gach imchuach farraige in 2050, lena ngabhfaidh céimeanna idirmheánacha in 2030 agus in 2040 **[ ]**.

4. **[ ] Tar éis** na comhaontuithe nuashonraithe i scríbhinn dá dtagraítear i mír 3, nuashonróidh an ENTSO le haghaidh Leictreachais, le haghaidh gach imchuach **[ ] an chéad phlean deich mbliana maidir le forbairt gréasáin eile de chuid an Aontais [ ] mar** a leagtar amach in Airteagal 14(2) **[ ].**

5. **I gcás nach bhfuil oibreoir córais tarchurtha i mBallstát, beidh feidhm *mutatis mutandis* maidir le hoibreoirí córais dáileacháin ag na tagairtí san airteagal seo d'oibreoirí córais tarchurtha.**

CAIBIDIL VI

CREAT RIALÁLA

Airteagal 16

Infheistíochtaí a bhfuil tionchar trasteorann acu a chur ar bun

1. Na costais infheistíochta arna dtabhú go héifeachtúil, nach bhfuil costais chothabhála san áireamh iontu, a bhaineann le tionscadal leasa choitinn a thagann faoi na catagóirí a leagtar amach i bpointí (1)(a), (b), (c) agus (e) d'Iarscríbhinn II agus tionscadail leasa choitinn a thagann faoin gcatagóir a leagtar amach i bpointe (3) d'Iarscríbhinn II, i gcás ina dtagann siad faoi inniúlacht údarás rialála náisiúnta **i ngach Ballstát lena mbaineann**, ní mór don OCT ábhartha nó do thionscnóirí tionscadail an bhonneagair tarchurtha sna Ballstáit ina bhfuil glantionchar dearfach ag an tionscadal na costais sin a íoc, agus, sa mhéid nach gcumhdaítear le cíosanna ó phlódú ná le muirir eile, íocfaidh úsáideoirí gréasáin astu trí tharaifí a ghearrfar as rochtain ar an ngréasán sa Bhallstát sin nó sna Ballstáit sin.

2. Beidh feidhm ag forálacha an Airteagail seo maidir le tionscadal leasa choitinn a thagann faoi na catagóirí a leagtar amach i bpointí (1)(a), (b), (c) agus (e) d'Iarscríbhinn II i gcás ina n-iarrann tionscnóir tionscadail amháin ar a laghad ar na húdaráis náisiúnta ábhartha é a chur i bhfeidhm le haghaidh chostais an tionscadail. **[ ]**

   Féadfaidh tionscadail a thagann faoin gcatagóir a leagtar amach i bpointí (1) (**d**) agus (2) d'Iarscríbhinn II tairbhiú d'fhorálacha an Airteagail seo i gcás ina n-iarrann tionscnóir tionscadail amháin ar a laghad ar na húdaráis náisiúnta ábhartha é a chur i bhfeidhm.

   I gcás ina mbeidh roinnt tionscnóirí tionscadail ag tionscadal, iarrfaidh na húdaráis rialála náisiúnta gan mhoill ar na tionscnóirí tionscadail uile an iarraidh ar infheistíocht a chur isteach go comhpháirteach i gcomhréir le mír 3.

3. I gcás tionscadal leasa choitinn a bhfuil feidhm ag mír 1 maidir leis, coinneoidh na tionscnóirí tionscadail gach údarás rialála náisiúnta ábhartha ar an eolas, uair amháin in aghaidh na bliana ar a laghad agus go dtí go gcoimisiúnófar an tionscadal, maidir le dul chun cinn an tionscadail agus maidir le sainaithint na gcostas agus na dtionchar a bhaineann leis.

A luaithe a bheidh tionscadal leasa choitinn mar sin tar éis aibíocht leordhóthanach a bhaint amach agus a mheasfar é a bheith réidh le tús a chur leis an gcéim tógála laistigh de na chéad 36 mhí eile, cuirfidh na tionscnóirí tionscadail, tar éis dóibh dul i gcomhairle leis na OCTanna ó na Ballstáit a fhaigheann glantionchar dearfach suntasach uaidh, iarraidh ar infheistíocht isteach. Cuirfear san áireamh san iarraidh sin ar infheistíocht iarraidh ar leithdháileadh trasteorann costas agus cuirfear faoi bhráid na n-údarás rialála náisiúnta ábhartha go léir lena mbaineann í, mar aon leis an méid seo a leanas:

(a) anailís chostais agus tairbhe atá cothrom le dáta, sonrach don tionscadal agus comhsheasmhach leis an modheolaíocht arna tarraingt suas de bhun Airteagal 11 agus aird á tabhairt ar thairbhí lasmuigh de theorainneacha na mBallstát a bhfuil an tionscadal lonnaithe ina gcríoch trí **na cásanna comhpháirteacha [ ] arna mbunú le haghaidh phleanáil na forbartha gréasáin faoi Airteagal 12 [ ], ar a laghad, a bhreithniú;**

(b) plean gnó ina ndéantar meastóireacht ar inmharthanacht airgeadais an tionscadail, lena n-áirítear an réiteach maoinithe a roghnaíodh agus, i gcás tionscadal leasa choitinn a thagann faoin gcatagóir dá dtagraítear i bpointe (3) d'Iarscríbhinn II, torthaí na tástála margaidh;

(c) i gcás ina bhfuil tionscnóirí tionscadail ar aon intinn faoi, togra réasúnaithe le haghaidh leithdháileadh costas trasteorann.

I gcás ina bhfuil tionscadal á chur chun cinn ag roinnt tionscnóirí tionscadail, cuirfidh siad a n-iarraidh ar infheistíocht isteach go comhpháirteach.

Tar éis dóibh é a fháil, déanfaidh na húdaráis rialála náisiúnta cóip de gach iarraidh ar infheistíocht a tharchur chuig an nGníomhaireacht, gan mhoill, chun críoch faisnéise.

Coinneoidh na húdaráis rialála náisiúnta agus an Ghníomhaireacht aon fhaisnéis atá íogair ó thaobh na tráchtála de faoi rún.

4. Laistigh de shé mhí ón dáta a fhaigheann na húdaráis rialála náisiúnta ábhartha an iarraidh ar infheistíocht deiridh, déanfaidh na húdaráis rialála náisiúnta sin comhchinntí comhordaithe, tar éis dul i gcomhairle leis na tionscnóirí tionscadail lena mbaineann, maidir le leithdháileadh na gcostas infheistíochta **arna dtabhú go héifeachtúil** agus atá le híoc ag gach oibreoir córais le haghaidh an tionscadail, agus maidir leis na costais sin a áireamh sna taraifí **nó maidir le diúltú don iarraidh ar infheistíocht nó do chuid den tionscadal má chinntear san anailís choiteann a dhéanfaidh údaráis rialála náisiúnta nach n-éiríonn leis an tionscadal nó le cuid de glansochar suntasach a sholáthar ar leibhéal an Aontais.** Déanfaidh na húdaráis rialála náisiúnta na costais infheistíochta **ábhartha [ ]** uile arna dtabhú go héifeachtúil a áireamh i dtaraifí i gcomhréir le leithdháileadh na gcostas atá le híoc ag gach oibreoir córais le haghaidh an tionscadail. **[ ]** Agus na costais á leithdháileadh acu, tabharfaidh na húdaráis rialála náisiúnta aird:

– (a) ar na cíosanna ó phlódú nó ar mhuirir eile iarbhír nó mheasta,

– (b) ar na hioncaim iarbhír nó mheasta a eascraíonn as an sásra um chúiteamh idir oibreoirí córais tarchurtha arna bhunú faoi Airteagal 49 de Rialachán (AE) 2019/943.

Le leithdháileadh na gcostas thar theorainneacha, cuirfear san áireamh costais agus tairbhí eacnamaíocha, sóisialta agus comhshaoil na dtionscadal sna Ballstáit lena mbaineann agus an gá le creat maoinithe cobhsaí a áirithiú le haghaidh fhorbairt na dtionscadal leasa choitinn fad atá an gá le tacaíocht airgeadais á íoslaghdú ag an am céanna.

Agus costais á leithdháileadh thar theorainneacha, féachfaidh na húdaráis rialála náisiúnta ábhartha, i gcomhairle leis na OCTanna lena mbaineann, le comhaontú frithpháirteach a bhaint amach a bheidh bunaithe ar an bhfaisnéis a shonraítear i míreanna 3(a) agus (b) ach nach mbeidh teoranta di. **Breithneofar ina measúnú na cásanna ábhartha uile arna mbunú faoi Airteagal 12 mar aon le cásanna eile maidir le pleanáil forbartha gréasáin [ ], lenar féidir anailís stóinsithe a dhéanamh ar rannchuidiú an tionscadail leasa choitinn le spriocanna bheartas fuinnimh an Aontais maidir le dícharbónú, comhtháthú margaidh, iomaíochas, inbhuanaitheacht agus slándáil an tsoláthair [ ].**

I gcás ina maolaíonn tionscadal leasa choitinn seachtrachtaí diúltacha, cosúil le lúbshreabha, agus más rud é go gcuirtear an tionscadal leasa choitinn sin chun feidhme sa Bhallstát arb é is bunphointe don tseachtracht dhiúltach, ní fhéachfar ar mhaolú den sórt sin mar shochar trasteorann agus, dá bhrí sin, ní bheidh sé ina bhonn le costais a leithdháileadh ar OCT na mBallstát a ndéanann na seachtrachtaí diúltacha sin difear dóibh.

5. Aon chostais iarbhír arna dtabhú ag OCT nó ag tionscnóir tionscadail eile i ngeall ar infheistíochtaí, déanfaidh údaráis rialála náisiúnta, ar bhonn an leithdháilte costas trasteorann dá dtagraítear i mír 4 den Airteagal seo, na costais sin a chur san áireamh agus taraifí á socrú nó á bhformheas acu i gcomhréir le hAirteagal 59(1)(a) de Threoir (AE) 2019/944 agus Airteagal 41(1)(a) de Threoir 2009/73/CE, a mhéid go bhfreagraíonn na costais sin do chostais oibreora éifeachtúil agus inchomparáide ó thaobh struchtúir de.

Tabharfaidh na húdaráis rialála náisiúnta fógra faoin gcinneadh maidir le leithdháileadh costas, gan mhoill, don Ghníomhaireacht, i dteannta na faisnéise ábhartha uile maidir leis an gcinneadh. Leagfar amach go háirithe sa chinneadh maidir le leithdháileadh costas cúiseanna mionsonraithe maidir le leithdháileadh costas i measc na mBallstát, lena n-áirítear na nithe seo a leanas:

(a) meastóireacht ar na tionchair shainaitheanta ar gach ceann de na Ballstáit lena mbaineann, lena n-áirítear iadsan a bhaineann le taraifí gréasáin;

(b) meastóireacht ar an bplean gnó dá dtagraítear i mír 3(b);

(c) seachtrachtaí dearfacha réigiúnacha nó uile-Aontais, amhail slándáil an tsoláthair, solúbthacht an chórais, [ ]**dlúthpháirtíocht** nó nuálaíocht, a ghinfeadh an tionscadal;

(d) toradh an chomhairliúcháin leis na tionscnóirí tionscadail lena mbaineann.

Foilseofar an cinneadh maidir le leithdháileadh costas.

6. I gcás nach dtagann na húdaráis rialála náisiúnta ábhartha ar chomhaontú maidir leis an iarraidh ar infheistíocht laistigh de shé mhí ón dáta a fhaigheann an t-údarás rialála náisiúnta ábhartha deiridh an iarraidh, cuirfidh siad sin in iúl don Ghníomhaireacht gan mhoill.

Sa chás sin nó ar iarraidh **chomhpháirteach** ó [ ] na húdaráis rialála náisiúnta, déanfaidh an Ghníomhaireacht, faoi cheann 3 mhí den dáta a rinneadh an atreorú chuig an nGníomhaireacht, an cinneadh faoin iarraidh ar infheistíocht lena n-áirítear an leithdháileadh costas trasteorann dá dtagraítear i mír 3 [ ].

Sula ndéanfar cinneadh den sórt sin, rachaidh an Ghníomhaireacht i gcomhairle leis na húdaráis rialála náisiúnta ábhartha agus leis na tionscnóirí tionscadail. Féadfar síneadh 2 mhí a chur leis an tréimhse 3 mhí sin dá dtagraítear sa dara fomhír má iarrann an Ghníomhaireacht tuilleadh faisnéise. Tosóidh an tréimhse bhreise sin ar an lá tar éis an fhaisnéis iomlán a fháil.

(1) Breithneofar sa mheasúnú a dhéanfaidh an Ghníomhaireacht **na cásanna ábhartha uile arna mbunú faoi Airteagal 12 mar aon le cásanna eile maidir le pleanáil forbartha gréasáin [ ], lenar féidir anailís stóinsithe a dhéanamh ar rannchuidiú an tionscadail leasa choitinn le spriocanna bheartas fuinnimh an Aontais maidir le dícharbónú, comhtháthú margaidh, iomaíochas, inbhuanaitheacht agus slándáil an tsoláthair [ ].**

An bealach a ndéantar costais infheistíochta a áireamh sna taraifí i gcomhréir leis an leithdháileadh costas trasteorann a forordaíodh, fágfaidh an Ghníomhaireacht é sin faoi na húdaráis náisiúnta ábhartha lena chinneadh tráth chur chun feidhme an chinnidh i gcomhréir leis an dlí náisiúnta.

Foilseofar an cinneadh maidir leis an iarraidh ar infheistíocht lena n-áirítear leithdháileadh trasteorann costas. Beidh feidhm ag Airteagal 25(3) agus Airteagail 28 agus 29 de Rialachán (AE) Uimh. 2019/942.

7. Tabharfaidh an Ghníomhaireacht cóip de na cinntí uile maidir le leithdháileadh costas, i dteannta na faisnéise ábhartha uile maidir le gach cinneadh don Choimisiún gan mhoill. Féadfar an fhaisnéis sin a chur isteach i bhfoirm chomhiomlán. Coinneoidh an Coimisiún aon fhaisnéis atá íogair ó thaobh na tráchtála de faoi rún.

8. Ní bheidh tionchar ag cinntí maidir le leithdháileadh na gcostas ar an gceart atá ag OCTanna táillí a chur i bhfeidhm ná ar an gceart atá ag údaráis rialála náisiúnta táillí a fhormheas le haghaidh rochtain ar ghréasáin i gcomhréir le hAirteagal 6 de Threoir (AE) 2019/944, Airteagal 32 de Threoir 2009/73/CE, Airteagal 18(1) agus 18(3) go (6) de Rialachán (AE) 2019/943, agus Airteagal 13 de Rialachán (CE) Uimh. 715/2009.

9. Ní bheidh feidhm ag an Airteagal seo maidir le tionscadail leasa choitinn a bhfuil díolúine faighte acu:

(a) ó Airteagail 32, 33 agus 34 agus ó Airteagal 41(6), (8) agus (10) de Threoir 2009/73/CE de bhun Airteagal 36 den Treoir sin;

(b) ó Airteagal 19(2) agus (3) de Rialachán (AE) Uimh. 2019/943 nó ó Airteagail 6, 59(7) agus 60(1) de Threoir (AE) 2019/944 de bhun Airteagal 63 de Rialachán (AE) 2019/943;

(c) ó rialacha maidir le díchuachadh nó rochtain tríú páirtí de bhun Airteagal 64 de Rialachán (AE) 2019/943 agus Airteagal 66 de Threoir (AE) 2019/944 nó

(d) de bhun Airteagal 17 de Rialachán (CE) Uimh. 714/2009.

10. Faoin [31 Nollaig 2022], glacfaidh an **Ghníomhaireacht moladh chun dea-chleachtais a shainaithint chun déileáil le hiarrataí infheistíochta le haghaidh tionscadail leasa choitinn. Nuashonrófar an moladh go rialta de réir mar a mheastar a bheith riachtanach agus ar mhaithe le comhsheasmhacht leis na prionsabail [ ] maidir le [ ]** roinnt trasteorann costas na n-eangacha amach ón gcósta le haghaidh fuinneamh inathnuaite dá dtagraítear in Airteagal 15(1). [ ] Agus an moladh á ghlacadh nó á leasú aici, **cuirfidh an Ghníomhaireacht i gcrích próiseas comhairliúcháin forleathan a mbeidh na geallsealbhóirí ábhartha** uile páirteach ann. **[ ]**

11. Déanfar tionscadail chomhleasa a chomhshamhlú le tionscadail leasa choitinn agus beidh siad incháilithe le haghaidh cinntí maidir le leithdháileadh costas trasteorann.

12. I gcás nach bhfuil oibreoir córais tarchurtha i mBallstát, beidh feidhm *mutatis mutandis* maidir le hoibreoirí córais dáileacháin ag na tagairtí san airteagal seo d'oibreoirí córais tarchurtha.

Airteagal 17

Dreasachtaí Rialála

1. **I gcás ina dtabhaíonn tionscnóir tionscadail rioscaí níos airde maidir le forbairt, tógáil, feidhmiú nó cothabháil tionscadail leasa choitinn a thagann faoi inniúlacht údarás rialála náisiúnta, nuair a chuirtear i gcomparáid iad leis na rioscaí arna dtabhú ag tionscadal bonneagair inchomparáide de ghnáth, féadfaidh na Ballstáit agus na húdaráis rialála náisiúnta a áirithiú go ndeonófar dreasachtaí iomchuí don tionscadal sin i gcomhréir le hAirteagal 58(f) de Threoir (AE) 2019/944, Airteagal 41(8) de Threoir 2009/73/CE, Airteagal 18(1) agus (3) go (6) de Rialachán (AE) 2019/943, agus Airteagal 13 de Rialachán (CE) Uimh. 715/2009.**

Ní bheidh feidhm ag an gcéad fhomhír i gcás ina bhfuil díolúine faighte ag an tionscadal leasa choitinn:

(a) ó Airteagail 32, 33, agus 34 agus ó Airteagal 41(6), (8) agus (10) de Threoir 2009/73/CE de bhun Airteagal 36 den Treoir sin;

(b) ó Airteagal 19(2) agus (3) de Rialachán (AE) Uimh. 2019/943 nó ó Airteagail 6, 59(7) agus 60(1) de Threoir (AE) 2019/944 de bhun Airteagal 63 de Rialachán (AE) 2019/943;

(c) de bhun Airteagal 36 de Threoir 2009/73/CE;

(d) de bhun Airteagal 17 de Rialachán (CE) Uimh. 714/2009.

2. I gcás cinneadh lena ndéantar na dreasachtaí dá dtagraítear i mír 1 a dheonú, déanfaidh na húdaráis rialála náisiúnta torthaí na hanailíse costais agus tairbhe a mheas ar bhonn na modheolaíochta arna tarraingt suas de bhun Airteagal 11 agus cuirfear san áireamh go háirithe na seachtrachtaí dearfacha réigiúnacha nó uile-Aontais a ghinfidh an tionscadal. Déanfaidh na húdaráis rialála náisiúnta tuilleadh anailíse ar na rioscaí sonracha arna dtabhú ag na tionscnóirí tionscadail, ar na bearta maolaithe riosca arna ndéanamh agus ar an údar leis an bpróifíl riosca i bhfianaise an ghlantionchair dhearfaigh a bheidh ag an tionscadal, i gcomparáid le rogha eile lena mbaineann riosca níos ísle. Áireofar go háirithe ar rioscaí incháilithe rioscaí a bhaineann le teicneolaíochtaí nua tarchurtha, ar an tír mhór agus amach ón gcósta araon, rioscaí a bhaineann le haisghabháil neamhiomlán costas agus rioscaí forbartha.

3. Sa chinneadh cuirfear cineál sonrach an riosca arna thabhú san áireamh agus féadfar dreasachtaí a dheonú a chumhdóidh, *inter alia*, na bearta seo a leanas:

(a) na rialacha maidir le hinfheistíocht oirchilleach;

(b) na rialacha maidir le sainaithint costas arna dtabhú go héifeachtúil roimh an tionscadal a choimisiúnú;

(c) na rialacha lena ndéantar foráil maidir le toradh breise a fháil ar an gcaipiteal arna infheistiú le haghaidh an tionscadail;

(d) aon bheart eile a mheastar a bheith riachtanach agus iomchuí.

4. Faoin [31 Iúil 2022], cuirfidh gach údarás rialála náisiúnta faoi bhráid na Gníomhaireachta a mhodheolaíocht agus na critéir arna n-úsáid chun meastóireacht a dhéanamh ar infheistíochtaí i dtionscadail bonneagair fuinnimh agus ar na rioscaí níos airde a bhaineann leo, arna dtabhairt cothrom le dáta i bhfianaise na bhforbairtí reachtacha, beartais, teicniúla agus margaidh is déanaí. Leis an modheolaíocht agus na critéir sin tabharfar aghaidh go sainráite freisin ar na rioscaí sonracha arna dtabhú ag eangacha amach ón gcósta le haghaidh fuinneamh inathnuaite dá dtagraítear i bpointe (1)(e) d'Iarscríbhinn II agus ar thionscadail a thabhaíonn caiteachas oibríochtúil suntasach cé go bhfuil caiteachas caipitil íseal acu.

5. Faoin [31 Nollaig 2022], agus aird chuí á tabhairt ar an bhfaisnéis a fuarthas de bhun mhír 4 den Airteagal seo, déanfaidh an Ghníomhaireacht comhroinnt dea-chleachtas a éascú agus déanfaidh sí moltaí i gcomhréir le hAirteagal 6 de Rialachán (AE) 2019/942:

(a) maidir leis na dreasachtaí dá dtagraítear i mír 1 ar bhonn thagarmharcáil an dea-chleachtais arna déanamh ag údaráis rialála náisiúnta;

(b) maidir le modheolaíocht choiteann chun meastóireacht a dhéanamh ar rioscaí níos airde arna dtabhú i gcás infheistíochtaí i dtionscadail bonneagair fuinnimh.

6. Faoin [31 Márta 2023], foilseoidh gach údarás rialála náisiúnta a mhodheolaíocht agus na critéir arna n-úsáid chun meastóireacht a dhéanamh ar infheistíochtaí i dtionscadail bonneagair fuinnimh agus ar na rioscaí níos airde arna dtabhú leo.

7. Nuair nach leordhóthanach iad na bearta dá dtagraítear i mír 5 agus i mír 6 chun cur chun feidhme tráthúil na dtionscadal leasa choitinn a áirithiú, féadfaidh an Coimisiún treoirlínte a eisiúint maidir leis na dreasachtaí a leagtar síos san Airteagal seo.

CAIBIDIL VII

MAOINIÚ

Airteagal ***18***

Incháilitheacht tionscadal le haghaidh cúnamh airgeadais ón Aontas faoi Rialachán (AE)... [maidir leis an tSaoráid um Chónascadh na hEorpa mar a moladh le COM(2018)438]

1. Tá tionscadail leasa choitinn a thagann faoi na catagóirí a leagtar amach in **Airteagal 25 agus** Iarscríbhinn II incháilithe le haghaidh cúnamh airgeadais ón Aontas i bhfoirm deontais le haghaidh staidéar agus ionstraimí airgeadais.

2. Tionscadail leasa choitinn a thagann faoi na catagóirí a leagtar amach **in Airteagal 25 agus** i bpointí (1)(a), (b), (c) agus (e) d'Iarscríbhinn II agus i bpointe (3) d'Iarscríbhinn II, **[ ]** beidh siad incháilithe freisin le haghaidh cúnamh airgeadais ón Aontas i bhfoirm deontais le haghaidh oibreacha i gcás ina gcomhlíonann siad na critéir uile seo a leanas:

   (a) cuireann an anailís chostais agus tairbhe thionscadalsonrach arna déanamh de bhun Airteagal 16(3)(a) fianaise ar fáil maidir le seachtrachtaí dearfacha suntasacha a bheith ann, amhail slándáil an tsoláthair, solúbthacht an chórais, [ ] **dlúthpháirtíocht** nó nuálaíocht;

   (b) tá cinneadh maidir le leithdháileadh costas trasteorann faighte ag an tionscadal de bhun Airteagal 16 nó, a mhéid a bhaineann le tionscadail leasa choitinn a thagann faoin gcatagóir a leagtar amach i bpointe (3) d'Iarscríbhinn II, i gcás nach dtagann siad faoi inniúlacht údarás rialála náisiúnta, agus nach bhfaigheann siad cinneadh maidir le leithdháileadh costas trasteorann dá bhrí sin, tá sé d'aidhm ag an tionscadal seirbhísí a sholáthar thar theorainneacha, nuálaíocht theicneolaíoch a thabhairt isteach agus sábháilteacht oibriú na htrasteorann a áirithiú;

   [ ]

(c) **ní féidir an tionscadal a mhaoiniú leis an margadh nó tríd an gcreat rialála de réir an phlean gnó ná de réir measúnuithe eile a rinneadh, ag infheisteoirí nó ag creidiúnaithe ionchasacha nó ag an údarás rialála náisiúnta go háirithe. Maidir leis an gcinneadh i ndáil le dreasachtaí agus an t-údar leo dá dtagraítear in Airteagal 17(2), cuirfear san áireamh é nuair a bheidh gá an tionscadail le cúnamh airgeadais ón Aontas á mheas.**

3. Maidir leis na tionscadail leasa choitinn a dhéantar i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 5(7)(d), beidh siad incháilithe freisin le haghaidh cúnamh airgeadais ón Aontas i bhfoirm deontais le haghaidh oibreacha i gcás ina gcomhlíonfaidh siad na critéir a leagtar amach i mír 2 den Airteagal seo.

4. Tionscadail leasa choitinn a thagann faoi na catagóirí a leagtar amach i bpointí (1)(d), (2) agus (5) d'Iarscríbhinn II, beidh siad incháilithe freisin le haghaidh cúnamh airgeadais ón Aontas i bhfoirm deontais le haghaidh oibreacha i gcás inar féidir leis na tionscnóirí tionscadail lena mbaineann, **i meastóireacht arna déanamh ag an údarás náisiúnta ábhartha nó, i gcás inarb infheidhme, an t-údarás rialála náisiúnta**, seachtrachtaí suntasacha dearfacha a thagann as na tionscadail a léiriú go soiléir, amhail **[ ]** slándáil an tsoláthair, solúbthacht an chórais, [ ] **dlúthpháirtíocht** nó nuálaíocht, arna nginiúint leis na tionscadail, agus más féidir leo fianaise shoiléir a sholáthar maidir leis an easpa inmharthanachta a bhaineann leo ó thaobh na tráchtála de, i gcomhréir leis an anailís chostais agus tairbhe, an plean gnó agus na measúnuithe arna ndéanamh, go háirithe ag infheisteoirí nó ag creidiúnaithe ionchasacha nó, i gcás inarb infheidhme, ag údarás rialála náisiúnta.

5. **Tionscadail leasa choitinn i gcríocha oileánacha, i gcás ina dtacóidh siad le réitigh nuálacha agus eile ina bhfuil dhá Bhallstát ar a laghad rannpháirteach, bunaithe ar an anailís chostais agus tairbhe, beidh siad incháilithe freisin le haghaidh cúnamh airgeadais ón Aontas i bhfoirm deontais le haghaidh oibreacha i gcás inar féidir leis na tionscnóirí tionscadail lena mbaineann, i meastóireacht arna déanamh ag na húdaráis rialála náisiúnta seachtrachtaí suntasacha dearfacha a léiriú go soiléir, amhail rannchuidiú éifeachtach le slándáil an tsoláthair, le solúbthacht an chórais nó nuálaíocht, arna nginiúint leis na tionscadail, agus más féidir leo fianaise shoiléir a sholáthar maidir leis an easpa inmharthanachta a bhaineann leo ó thaobh na tráchtála de, i gcomhréir leis an anailís chostais agus tairbhe, an plean gnó agus na measúnuithe arna ndéanamh, go háirithe ag infheisteoirí nó ag creidiúnaithe ionchasacha.**

6. Déanfar tionscadail chomhleasa a chomhshamhlú le tionscadail leasa choitinn agus beidh siad incháilithe le haghaidh cúnamh airgeadais ón Aontas, **agus i bhfoirm deontais le haghaidh oibreacha freisin i gcás ina gcomhlíonfaidh siad na critéir a leagtar amach i mír 2 agus i gcás ina rannchuideoidh an tionscadal le cuspóirí fuinnimh agus aeráide an Aontais**.

Airteagal ***19***

Treoir maidir leis na critéir dhámhachtana do chúnamh airgeadais ón Aontas

Beidh feidhm ag na critéir shonracha a leagtar amach in Airteagal 4(3) agus na paraiméadair a leagtar amach in Airteagal 4(5) chun críche critéir dhámhachtana a bhunú le haghaidh cúnamh airgeadais ón Aontas i Rialachán (AE) … [maidir leis an tSaoráid um Chónascadh na hEorpa mar a moladh le COM(2018)438]. **Maidir leis na tionscadail leasa choitinn a thagann faoi Airteagal 25, beidh feidhm ag na critéir maidir le comhtháthú an mhargaidh, slándáil an tsoláthair, iomaíocht agus inbhuanaitheacht.**

CAIBIDIL VIII

FORÁLACHA CRÍOCHNAITHEACHA

*Airteagal **20***

An tarmligean a fheidhmiú

1. Is faoi réir na gcoinníollacha a leagtar síos san Airteagal seo a thugtar an chumhacht don Choimisiún chun gníomhartha tarmligthe a ghlacadh.

2. Déanfar an chumhacht gníomhartha tarmligthe a ghlacadh dá dtagraítear in Airteagal 3 a thabhairt don Choimisiún go ceann tréimhse 7 mbliana amhail ón [1 Eanáir 2022]. Déanfaidh an Coimisiún, tráth nach déanaí ná 9 mí roimh dheireadh na tréimhse 7 mbliana, tuarascáil a tharraingt suas maidir le tarmligean na cumhachta. Déanfar tarmligean na cumhachta a fhadú go hintuigthe go ceann tréimhsí comhfhaid, mura rud é go gcuireann Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle in aghaidh an fhadaithe sin tráth nach déanaí ná 3 mhí roimh dheireadh gach tréimhse.

3. Féadfaidh Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle tarmligean na cumhachta dá dtagraítear in Airteagal 3 a chúlghairm aon tráth. Le cinneadh chun cúlghairm a dhéanamh, cuirfear deireadh le tarmligean na cumhachta atá sonraithe sa chinneadh sin. Gabhfaidh éifeacht leis an lá tar éis fhoilsiú an chinnidh in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh* nó ar dháta is déanaí a shonrófar sa chinneadh. Ní dhéanfaidh sé difear do bhailíocht aon ghnímh tharmligthe atá i bhfeidhm cheana.

   Sula nglacfaidh sé gníomh tarmligthe, rachaidh an Coimisiún i mbun comhairliúchán le saineolaithe arna n-ainmniú ag gach Ballstát i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar síos i gComhaontú Idirinstitiúideach an 13 Aibreán 2016 maidir le Reachtóireacht Níos Fearr.

4. A luaithe a ghlacfaidh sé gníomh tarmligthe, tabharfaidh an Coimisiún fógra, an tráth céanna, do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle faoi.

5. Ní thiocfaidh gníomh tarmligthe a ghlactar de bhun Airteagal 3 i bhfeidhm ach amháin mura mbeidh aon agóid curtha in iúl ag Parlaimint na hEorpa ná ag an gComhairle laistigh de thréimhse 2 mhí tar éis fógra faoin ngníomh sin a thabhairt do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle nó más rud é, roimh dhul in éag na tréimhse sin, go mbeidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle araon tar éis a chur in iúl don Choimisiún nach ndéanfaidh siad aon agóid. Déanfar an tréimhse sin a fhadú 2 mhí ar thionscnamh Pharlaimint na hEorpa nó na Comhairle.

6. Mura féidir leis an ngníomh tarmligthe arna ghlacadh ag an gCoimisiún do liosta áirithe de chuid an Aontais teacht i bhfeidhm de thoradh ar agóid arna cur in iúl ag Parlaimint na hEorpa nó ag an gComhairle, tionólfaidh an Coimisiún na Grúpaí láithreach chun liostaí réigiúnacha a tharraingt suas agus na cúiseanna leis an agóid á gcur san áireamh. Glacfaidh an Coimisiún gníomh tarmligthe nua lena mbunaítear liosta an Aontais de thionscadail leasa choitinn agus tionscadail chomhleasa a luaithe is féidir.

[cuireadh airteagal 21 faoi chois]

*Airteagal **21***

Tuairisciú agus meastóireacht

Foilseoidh an Coimisiún tuarascáil faoi chur chun feidhme tionscadal leasa choitinn **agus tionscadal comhleasa, [ ]** tráth nach déanaí ná an 31 Nollaig 2027 agus cuirfidh sé an tuarascáil sin faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle. Soláthrófar meastóireacht sa tuarascáil sin ar na nithe seo a leanas:

(a) an dul chun cinn atá déanta maidir le pleanáil, forbairt, tógáil agus coimisiúnú tionscadal leasa choitinn **agus tionscadal comhleasa, [ ]** a roghnaíodh de bhun Airteagal 3, agus, i gcás inarb ábhartha, moilleanna ar an gcur chun feidhme agus deacrachtaí eile a tháinig chun cinn;

(b) na cistí arna n-úsáid agus arna n-eisíoc ag an Aontas le haghaidh tionscadail leasa choitinn **agus tionscadail chomhleasa, [ ]** i gcomparáid le luach iomlán na dtionscadal comhleasa arna gcistiú;

(c) an dul chun cinn atá déanta i dtéarmaí comhtháthaithe foinsí fuinnimh inathnuaite **(lena n-áirítear amach ón gcósta)** agus astaíochtaí gás ceaptha teasa laghdaithe trí phleanáil, forbairt, tógáil agus coimisiúnú tionscadal leasa choitinn **agus tionscadal comhleasa, [ ]** a roghnaíodh de bhun Airteagal 3;

[ ]

(d) maidir leis na hearnálacha leictreachais agus **gáis inathnuaite nó ísealcharbóin lena n-áirítear** hidrigin, an éabhlóid ar leibhéal an idirnaisc idir na Ballstáit, an éabhlóid chomhfhreagrach ar na praghsanna fuinnimh, chomh maith le líon na n-uaireanta a chlis ar an gcóras gréasáin, na cúiseanna leis sin agus an costas gaolmhar eacnamaíoch;

(e) an próiseas deonaithe ceadanna agus rannpháirtíocht phoiblí, go háirithe:

(i) meántréimhse iomlán agus uastréimhse iomlán an phróisis deonaithe ceadanna le haghaidh tionscadail leasa choitinn **agus tionscadail chomhleasa, [ ]** lena n-áirítear fad tréimhse gach céime den nós imeachta réamhiarratais, i gcomparáid leis an uainiú a fhoráiltear leis na mór-gharspriocanna tosaigh dá dtagraítear in Airteagal 10(5);

(ii) an leibhéal freasúra i gcoinne tionscadail leasa choitinn **agus tionscadail chomhleasa, [ ]** go háirithe líon na n-agóidí i scríbhinn le linn an phróisis comhairliúcháin phoiblí agus líon na ngníomhaíochtaí ina mbíonn caingean dlí;

(iii) léargas ginearálta ar na cleachtais is fearr agus is nuálaí maidir le rannpháirtíocht geallsealbhóirí **[ ]**;

(iv) léargas ginearálta ar na cleachtais is fearr agus is nuálaí maidir le maolú ar thionchar ar an gcomhshaol lena n-áirítear oiriúnú don athrú aeráide, le linn próiseas deonaithe ceadanna agus cur chun feidhme tionscadal;

(v) éifeachtacht na scéimeanna dá bhforáiltear in Airteagal 8(3) maidir le comhlíonadh na dteorainneacha ama a leagtar amach in Airteagal 10;

(g) cóir rialála, go háirithe:

(i) líon na dtionscadal leasa choitinn ar ina leith a tugadh cinneadh maidir le leithdháileadh trasteorann costas de bhun Airteagal 16;

(ii) líon agus cineál na dtionscadal leasa choitinn a fuair dreasachtaí sonracha de bhun Airteagal 17.

(h) éifeachtacht an Rialacháin seo maidir le rannchuidiú leis na spriocanna aeráide agus fuinnimh faoi 2030, agus **[ ]** maidir le haeráidneodracht a bhaint amach faoi 2050.

*Airteagal **22***

Faisnéis agus poiblíocht

Bunóidh an Coimisiún ardán trédhearcachta a bheidh inrochtana go héasca ar an idirlíon ag an bpobal i gcoitinne agus coinneoidh sé ar bun é. Tabharfar an t-ardán cothrom le dáta go tráthrialta le faisnéis ó na tuarascálacha dá dtagraítear in Airteagal 5(1) agus ón suíomh gréasáin dá dtagraítear in Airteagal 9(7). Beidh an fhaisnéis seo a leanas ar an ardán:

(a) faisnéis ghinearálta a thabharfar cothrom le dáta, lena n-áirítear faisnéis gheografach, le haghaidh gach tionscadail leasa choitinn;

(b) an plean cur chun feidhme mar a leagtar amach é in Airteagal 5(1) le haghaidh gach tionscadail leasa choitinn **agus gach tionscadail comhleasa [ ]** arna chur i láthair ar bhealach lena gceadófar measúnú a dhéanamh tráth ar bith ar an dul chun cinn maidir lena chur chun feidhme;

(c) na príomhthairbhí a bhfuiltear ag súil leo agus costais na dtionscadal, ach amháin aon fhaisnéis atá íogair ó thaobh na tráchtála de;

(d) an liosta Aontais;

(e) na cistí arna leithdháileadh agus arna n-eisíoc ag an Aontas le haghaidh gach tionscadail leasa choitinn.

(f) na naisc leis an lámhleabhar náisiúnta nósanna imeachta a luaitear in Airteagal 9;

(g) na staidéir ar imchuacha farraige agus na pleananna atá ann cheana do gach conair eangaí amach ón gcósta, gan difear a dhéanamh d'aon chearta maoine intleachtúla.

Airteagal 23

Forálacha idirthréimhseacha

Ní dhéanfaidh an Rialachán seo difear do dheonú, leanúint ná modhnú an chúnaimh airgeadais arna dheonú ag an gCoimisiún de bhun Rialachán (AE) Uimh. 1316/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle[2]. **Maidir le tionscadail leasa choitinn sa phróiseas deonaithe ceadanna a ndearna tionscnóir tionscadail comhad iarratais a thíolacadh ina leith roimh an 16 Samhain 2013, ní bheidh feidhm ag forálacha Chaibidil III.**

Airteagal 24

An idirthréimhse

1. Le linn idirthréimhse, d'fhéadfaí sócmhainní atá tiomnaithe don hidrigin arna dtiontú ón ngás nádúrtha a thagann faoin gcatagóir bonneagair fuinnimh a leagtar amach i bpointe (3) d'Iarscríbhinn II a úsáid chun cumasc réamhshainithe hidrigine le gás nádúrtha nó le bithmheatán a iompar nó a stóráil.

---

2 Rialachán (AE) Uimh. 1316/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2013 lena mbunaítear an tSaoráid um Chónascadh na hEorpa, lena leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 913/2010 agus lena n-aisghairtear Rialacháin (CE) Uimh. 680/2007 agus (CE) Uimh. 67/2010, IO L 348, 20.12.2013, lch. 129

2. **Le linn na hidirthréimhse, comhoibreoidh na tionscnóirí tionscadail go dlúth maidir le dearadh agus cur chun feidhme na dtionscadal chun idir-inoibritheacht gréasán comharsanach a áirithiú.**

3. **Tiocfaidh deireadh leis an idirthréimhse sin an 31 Nollaig 2029, cé go dtiocfaidh deireadh le haon hincháilitheacht le haghaidh cúnamh airgeadais ón Aontas faoi Airteagal 18 an 31 Nollaig 2027. Léireoidh an tionscnóir tionscadail, faoi dheireadh na hidirthréimhse sin, cé mar a scoirfidh na sócmhainní sin dá dtagraítear i mír 1 de bheith ina sócmhainní gáis nádúrtha agus cé mar is sócmhainní hidrigine tiomnaithe a bheidh iontu uaidh sin amach, mar a leagtar amach i bpointe (3) d'Iarscríbhinn II, agus tabharfaidh sé fianaise maidir le húsáid mhéadaithe na hidrigine a cumasaíodh le linn na hidirthréimhse. Áireofar san chruthúnas sin measúnú ar sholáthar agus éileamh hidrigine inathnuaite nó ísealcharbóin mar aon le ríomh an laghdaithe ar na hastaíochtaí gás ceaptha teasa arna chumasú ag an tionscadal.**

4. **Agus measúnú á dhéanamh ar thionscadail iarrthacha a thagann faoin Airteagal seo, áiritheoidh na Grúpaí agus an Coimisiún go gceapfar iad d'fhonn sócmhainní atá tiomnaithe don hidrigin a chruthú faoi dheireadh na hidirthréimhse agus nach mbeidh fadú saolré an gháis nádúrtha mar thoradh orthu agus go gcinnteofar idir-inoibritheacht na ngréasán comharsanach thar theorainneacha.**

Airteagal *25*

Maolú

1. **De mhaolú ar Airteagail 3, 4 (1) (a), 4 (1) (b), 4 (5), 16 (3) (a), agus ar IARSCRÍBHINNÍ I, II, III, i gcás na Cipire agus Mhálta, nach bhfuil idirnasctha fós leis an ngréasán gáis tras-Eorpach, tionscadail atá á bhforbairt nó á bpleanáil, ar tugadh stádas tionscadail leasa choitinn dóibh faoi Rialachán (AE) 347/2013, agus is gá chun idirnascadh buan a chinntiú idir an Chipir agus Málta agus an gréasán gáis tras-Eorpach, coinneoidh siad a stádas tionscadail leasa choitinn faoin Rialachán seo mar aon lena gcearta agus a n-oibleagáidí ábhartha uile. Leis na tionscadail sin áiritheofar go mbeidh an cumas ann amach anseo margaí nua fuinnimh a rochtain, lena n-áirítear hidrigin.**

2. Beidh feidhm ag an maolú seo go dtí go mbeidh gach ceann de na Ballstáit idirnasctha go díreach leis an ngréasán gáis tras-Eorpach.

Airteagal ***26***

Leasú ar Rialachán (CE) Uimh. 715/2009

Cuirtear an méid seo a leanas in ionad na chéad fhomhíre d'Airteagal 8(10) de Rialachán (CE) Uimh. 715/2009:

> 'Gach 2 bhliain, glacfaidh agus foilseoidh an ENTSO le haghaidh Gáis plean forbartha gréasáin uile-Aontais dá dtagraítear i bpointe (b) de mhír 3. Cuimseofar samhaltú an ghréasáin chomhtháthaithe, lena n-áirítear gréasáin hidrigine, forbairt cásanna, dearcadh Eorpach i leith leordhóthanacht soláthair agus measúnú ar sheasmhacht an chórais sa phlean forbartha uile-Aontais'.

Airteagal ***27***

Leasú ar Threoir 2009/73/CE

In Airteagal 41(1) de Threoir 2009/73/CE, cuirtear pointe (v) leis mar a leanas:

'(v) na hoibleagáidí a leagtar amach in Airteagail 3, 5(7), 14, 15, 16 agus 17 de [Rialachán GTE-F mar atá molta in COM(2020)824] a chomhlíonadh;'

*Airteagal **28***

Leasú ar Threoir (AE) 2019/944

In Airteagal 59(1) de Threoir (AE) 2019/944, cuirtear pointe (zz) leis mar a leanas:

'(zz) na hoibleagáidí a leagtar amach in Airteagail 3, 5(7), 14, 15, 16 agus **17** de [Rialachán GTE-F mar atá molta in COM(2020)824] a chomhlíonadh;'

*Airteagal **29***

Leasú ar Rialachán (AE) 2019/943

Cuirtear an méid seo a leanas in ionad na chéad abairte d'Airteagal 48 de Rialachán (CE) 2019/943:

> 'Áiritheofar sa phlean forbartha uile-Aontais dá dtagraítear i bpointe (b) d'Airteagal 30(1) samhaltú an ghréasáin chomhtháthaithe, lena n-áirítear forbairt cásanna agus measúnú ar sheasmhacht an chórais. **Beidh na paraiméadair ionchuir ábhartha don samhaltú amhail toimhdí maidir le praghsanna breosla agus carbóin nó suiteáil foinsí inathnuaite** ag teacht go hiomlán leis an measúnú Eorpach ar leordhóthanacht acmhainní a forbraíodh de bhun Airteagal 23.

*Airteagal **30***

Leasú ar Rialachán (AE) 2019/942

Cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointí (c) agus (d) d'Airteagal 11 de Rialachán (AE) 2019/942:

(c) na hoibleagáidí a leagtar amach in Airteagail 5, 11(2), 11(8), 11(9), 11(10), Airteagail 12, 13 agus **17** agus i bpointe (12) **de Roinn 2** d'Iarscríbhinn III a ghabhann le [Rialachán GTE-F mar atá molta in COM(2020)824] a chomhlíonadh;

(d) cinntí a dhéanamh maidir le hathruithe incriminteacha a fhormheas maidir le modheolaíochtaí anailíse costais agus tairbhe de bhun Airteagal 11(6) agus maidir le hiarrataí ar infheistíocht lena n-áirítear leithdháileadh costas trasteorann de bhun Airteagal 16(6) de [Rialachán TEN-E mar atá molta in COM(2020)824].

Airteagal ***31***

Aisghairm

Aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 347/2013 amhail ón [1 Eanáir 2022]. Ní thiocfaidh aon chearta aníos faoin Rialachán seo i gcás tionscadail a liostaítear sna hIarscríbhinní a ghabhann le Rialachán (AE) 347/2013.

Airteagal ***32***

Teacht i bhfeidhm

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a fhoilsithe in
Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh.

Beidh feidhm aige ón [1 Eanáir 2022].

IARSCRÍBHINN I

CONAIRÍ AGUS RÉIMSÍ TOSAÍOCHTA SA BHONNEAGAR FUINNIMH

1. CONAIRÍ TOSAÍOCHTA LEICTREACHAIS

(1) Idirnaisc leictreachais thuaidh- theas in Iarthar na hEorpa ('ITT leictreachas an Iarthair'): idirnaisc idir Ballstáit an réigiúin agus limistéar na Meánmhara lena n-áirítear leithinis na hIbéire, go háirithe chun leictreachas ó fhoinsí inathnuaite fuinnimh a chomhtháthú, bonneagair eangaí inmheánaí **[ ]** a atreisiú chun comhtháthú margaidh sa réigiún a chothú **agus chun deireadh a chur le leithlisiú na hÉireann**.

Na Ballstáit lena mbaineann: an Bheilg, **an Danmhairg**, Éire, an Fhrainc, an Ghearmáin, an Iodáil, an Ísiltír, Lucsamburg, Málta, an Ostair, an Phortaingéil agus an Spáinn;

(2) Idirnaisc leictreachais thuaidh- theas i Lár na hEorpa Thoir agus in Oirdheisceart na hEorpa ('ITT Leictreachas an Oirthir'): idirnaisc agus línte inmheánacha i dtreonna thuaidh- theas agus soir-siar chun an margadh inmheánach a chur i gcrích, **[ ]** chun giniúint ó fhoinsí inathnuaite fuinnimh a chomhtháthú **agus chun deireadh a chur le leithlisiú na Cipire**.

Na Ballstáit lena mbaineann: an Bhulgáir, an Chipir, an Chróit, an Ghearmáin, an Ghréig, an Iodáil, an Ostair, Poblacht na Seice, an Pholainn, an Rómáin, an tSlóivéin, an tSlóvaic, an Ungáir;

(3) Plean Idirnaisc don Mhargadh Fuinnimh Baltach ('Leictreachas BEMIP') idirnaisc idir na Ballstáit agus línte inmheánacha sa réigiún Baltach, chun comhtháthú an mhargaidh a chothú agus an sciar den fhuinneamh inathnuaite atá ag dul i méid sa réigiún a chomhtháthú ag an am céanna.

Na Ballstáit lena mbaineann: an Danmhairg, an Eastóin, an Fhionlainn, an Ghearmáin, an Laitvia, an Liotuáin, an Pholainn agus an tSualainn.

2. CONAIRÍ TOSAÍOCHTA EANGAÍ AMACH ÓN gCÓSTA

(4) Eangach amach ón gcósta sna Mara Thuaidh (‘NSOG’): forbairt eangaí comhtháite leictreachais amach ón gcósta agus na hidirnascairí gaolmhara sa Mhuir Thuaidh, **sa Mhuir Cheilteach**, i Muir Éireann, i Muir nIocht agus in uiscí comharsanachta chun leictreachas a iompar ó fhoinsí inathnuaite fuinnimh amach ón gcósta chuig lárionaid ídithe agus stórála agus chun malartú leictreachais trasteorann a mhéadú.

Na Ballstáit lena mbaineann: an Bheilg, an Danmhairg, Éire, an Fhrainc, an Ghearmáin, an Ísiltír, Lucsamburg agus an tSualainn;

(5) Eangach amach ón gcósta an Phlean Idirnaisc don Mhargadh Fuinnimh Baltach (‘BEMIP amach ón gcósta’): forbairt eangaí comhtháite leictreachais amach ón gcósta agus na hidirnascairí gaolmhara i Muir Bhailt agus in uiscí comharsanachta chun leictreachas a iompar ó fhoinsí in-athnuaite fuinnimh amach ón gcósta chuig lárionaid ídithe agus stórála agus chun malartú leictreachais trasteorann a mhéadú.

Na Ballstáit lena mbaineann: an Danmhairg, an Eastóin, an Fhionlainn, an Ghearmáin, an Laitvia, an Liotuáin, an Pholainn agus an tSualainn;

(6) Eangach an Deiscirt agus **an Iarthair[ ]**: forbairt eangaí comhtháite leictreachais amach ón gcósta agus na hidirnascairí gaolmhara sa Mheánmhuir **(lena n-áirítear Murascaill Cadiz)**, **[ ]**agus in uiscí comharsanachta chun leictreachas a iompar ó fhoinsí inathnuaite fuinnimh amach ón gcósta chuig lárionaid ídithe agus stórála agus chun malartú leictreachais trasteorann a mhéadú.

Na Ballstáit lena mbaineann: **[ ]** an Fhrainc, **an Ghréig,** an Iodáil, Málta, **[ ] an Phortaingéil [ ]** agus an Spáinn;

(7) Eangach an Deiscirt agus **an Oirthir[ ]** amach ón gcósta: forbairt eangaí comhtháite leictreachais amach ón gcósta agus na hidirnascairí gaolmhara **sa Mheánmhuir, [ ] sa Mhuir Dhubh agus in uiscí comharsanachta** chun leictreachas a iompar ó fhoinsí inathnuaite fuinnimh amach ón gcósta chuig lárionaid ídithe agus stórála agus chun malartú leictreachais trasteorann a mhéadú;

Na Ballstáit lena mbaineann: **An Bhulgáir, an Chipir, an Chróit, an Ghréig, an Iodáil, an Rómáin agus an tSlóivéin.**

(8) *(bunaithe ar phointe (7) a bhí ann i dtosach)* Eangach **an Atlantaigh [ ]** amach ón gcósta: forbairt eangaí comhtháite leictreachais amach ón gcósta agus na hidirnascairí gaolmhara in uiscí an Aigéin Atlantaigh Thuaidh chun leictreachas a iompar ó fhoinsí inathnuaite fuinnimh amach ón gcósta chuig lárionaid ídithe agus stórála agus chun malartú leictreachais trasteorann a mhéadú.

Na Ballstáit lena mbaineann: Éire, An Fhrainc, an Phortaingéil agus an Spáinn.

3. CONAIRÍ TOSAÍOCHTA LE hAGHAIDH HIDRIGINE AGUS LEICTREALÓIRÍ

(9) Idirnaisc hidrigine in Iarthar na hEorpa ('HI an Iarthair'): bonneagar hidrigine, **lena n-áirítear athrú cuspóra don bhonneagar gáis**, le go mbeidh cnámh droma comhtháite hidrigine ann lena nascfar, **go díreach nó go hindíreach (trí idirnasc le [ ] tríú tír[ ]),** tíortha an réigiúin le chéile agus go dtabharfar aghaidh ar a riachtanais bhonneagair shonracha le haghaidh hidrigine, rud a thacóidh le teacht chun cinn gréasáin uile-Aontais don iompar hidrigine.

Leictrealóirí: tacaíonn siad le feidhmiúchán gáis a fhaightear ó leictreachas a imscaradh arb é is aidhm dóibh laghduithe ar ghás ceaptha teasa a chumasú agus rannchuidiú le hoibriú córais a bheidh slán, éifeachtúil agus iontaofa agus leis an gcóras fuinnimh cliste a chomhtháthú. Na Ballstáit lena mbaineann: an Bheilg, an Danmhairg, Éire, an Fhrainc, an Ghearmáin, an Iodáil, an Ísiltír, Lucsamburg, Málta, an Ostair, an Phortaingéil, **Poblacht na Seice**, agus an Spáinn;

(10) Idirnaisc hidrigine i Lár na hEorpa agus in Oirdheisceart na hEorpa Thoir ('HI an Oirthir'): bonneagar hidrigine, **lena n-áirítear athrú cuspóra don bhonneagar gáis**, le go mbeidh cnámh droma comhtháite hidrigine ann lena nascfar, **go díreach nó go hindíreach (trí idirnasc le [ ] tríú tír[ ]),** tíortha an réigiúin le chéile agus go dtabharfar aghaidh ar a riachtanais bhonneagair shonracha le haghaidh hidrigine, rud a thacóidh le teacht chun cinn gréasáin uile-Aontais don iompar hidrigine.

Leictrealóirí: tacaíonn siad le feidhmiúchán gáis a fhaightear ó leictreachas a imscaradh arb é is aidhm dóibh laghduithe ar ghás ceaptha teasa a chumasú agus rannchuidiú le hoibriú córais a bheidh slán, éifeachtúil agus iontaofa agus leis an gcóras fuinnimh cliste a chomhtháthú. Na Ballstáit lena mbaineann: an Bhulgáir, an Chipir, an Chróit, an Ghearmáin, an Ghréig, an Iodáil, an Ostair, Poblacht na Seice, an Pholainn, an Rómáin, an tSlóivéin, an tSlóvaic agus an Ungáir;

(11) Plean Idirnaisc don Mhargadh Fuinnimh Baltach le haghaidh hidrigine ('BEMIP Hidrigine'): bonneagar hidrigine, **lena n-áirítear athrú cuspóra don bhonneagar gáis**, le go mbeidh cnámh droma comhtháite hidrigine ann lena nascfar, **go díreach nó go hindíreach (trí idirnasc le [ ] tríú tír[ ]),** tíortha an réigiúin le chéile agus go dtabharfar aghaidh ar a riachtanais bhonneagair shonracha le haghaidh hidrigine, rud a thacóidh le teacht chun cinn gréasáin uile-Aontais don iompar hidrigine.

Leictrealóirí: tacaíonn siad le feidhmiúchán gáis a fhaightear ó leictreachas a imscaradh arb é is aidhm dóibh laghduithe ar ghás ceaptha teasa a chumasú agus rannchuidiú le hoibriú córais a bheidh slán, éifeachtúil agus iontaofa agus leis an gcóras fuinnimh cliste a chomhtháthú. Na Ballstáit lena mbaineann: an Danmhairg, an Eastóin, an Fhionlainn, an Ghearmáin, an Laitvia, an Liotuáin, an Pholainn agus an tSualainn.

4. RÉIMSÍ TÉAMACHA TOSAÍOCHTA

(12) Imscaradh eangach leictreachais cliste: teicneolaíochtaí eangaí cliste a ghlacadh ar fud an Aontais chun iompar agus gníomhaíochtaí na n- úsáideoirí uile atá nasctha leis an ngréasán leictreachais a chomhtháthú go héifeachtúil, go háirithe giniúint méideanna móra leictreachais ó fhoinsí inathnuaite nó leithdháilte fuinnimh agus freagairt ar éileamh ó thomhaltóirí.

Na Ballstáit lena mbaineann: gach Ballstát;

(13) Gréasán dé-ocsaíde carbóin trasteorann: bonneagar iompair **agus stórála** dé-ocsaíde carbóin a fhorbairt idir na Ballstáit **agus le tríú tíortha comharsanacha** i bhfianaise gabháil agus stóráil dé-ocsaíde carbóin a imscaradh **chomh maith le húsáid CO2 [ ] le haghaidh gáis breosla shintéisigh as a dtiocfaidh neodrú buan dé-ocsaíde carbóin.**

Na Ballstáit lena mbaineann: gach Ballstát;

(14) Eangacha gáis cliste: Teicneolaíochtaí eangaí gáis cliste a ghlacadh ar fud an Aontais chun iolrachas foinsí gáis ísealcharbóin **agus an-inathnuaite** a chomhtháthú sa ghréasán gáis go héifeachtúil, tacú le glacadh réiteach nuálach agus **digiteach agus eile** maidir le bainistiú gréasáin agus comhtháthú na hearnála fuinnimh cliste agus freagairt ar éileamh a éascú**, chomh maith leis na huasghráduithe fisiceacha is gá chun gáis ísealcharbóin agus an-inathnuaite a chomhtháthú ann.**

Na Ballstáit lena mbaineann: gach Ballstát.

IARSCRÍBHINN II

CATAGÓIRÍ BONNEAGAIR FUINNIMH

Is iad seo a leanas na catagóirí bonneagair fuinnimh atá le forbairt chun na tosaíochtaí bonneagair fuinnimh a liostaítear in Iarscríbhinn I a chur chun feidhme:

(1) maidir le leictreachas:

(a) **aon trealamh fisiceach a ceapadh chun gur féidir leictreachas a iompar ar an leibhéal ardvoltais agus ar leibhéal voltais an-ard, lena n-áirítear línte tarchurtha lasnairde ardvoltais, agus línte inmheánacha i mBallstáit (lena n-áirítear naisc idir oileáin) agus idirnaisc idir Ballstáit á gcur san áireamh[ ]** má ceapadh iad le haghaidh voltas 220 kV nó níos mó, agus cáblaí tarchurtha faoi thalamh agus faoi uisce, má ceapadh iad le haghaidh voltas 150 kV nó níos mó. **I gcás córais bheaga scoite agus Ballstáit áirithe (más infheidhme agus má tá údar leis), féadfar na teorainneacha voltais a laghdú go dtí an t-uasvoltas atá in úsáid ar an gcóras**;

(b) **saoráidí stórála fuinnimh sa chóras leictreachais [ ]** ar bhonn buan nó ar bhonn sealadach i mbonneagar os cionn talún nó faoi thalamh nó ar láithreáin gheolaíocha, ar choinníoll go bhfuil siad ceangailte go díreach de línte tarchurtha ardvoltais **agus línte dáileacháin** a ceapadh le haghaidh voltas 110 kV nó níos mó**. I gcás córais bheaga scoite agus Ballstáit áirithe (más infheidhme agus má tá údar leis), féadfar na teorainneacha voltais a laghdú go dtí an t-uasvoltas atá in úsáid ar an gcóras;**

(c) aon trealamh nó suiteáil atá riachtanach i gcomhair fheidhmiú sábháilte slán éifeachtúil na gcóras dá dtagraítear i bpointí (a) go (b), lena n- áirítear córais chosanta, faireacháin agus rialaithe ar gach leibhéal voltais agus gach fostáisiún;

(d) **Eangacha cliste leictreachais: aon trealamh nó suiteáil,** córais **dhigiteacha** agus comhpháirteanna lena gcomhtháthaítear TFC, trí ardáin oibríochtúla dhigiteacha, córais rialaithe agus teicneolaíochtaí braite ar leibhéal tarchurtha agus ar leibhéal dáilte mheánvoltais **agus ard**voltais araon, arb é is aidhm dóibh gréasán tarchurtha agus dáileacháin leictreachais a dhéanamh níos éifeachtúla agus níos cliste, acmhainneacht mhéadaithe chun foirmeacha nua giniúna, stórála agus tomhaltais a chomhtháthú agus samhlacha gnó agus struchtúir mhargaidh nua a éascú;

(e) aon trealamh nó suiteáil a thagann faoin gcatagóir dá dtagraítear i bpointe (a) atá défheidhmiúil: idirnascadh agus **[ ] córas nasctha eangaí** amach ón gcósta ó na láithreáin ghiniúna amach ón gcósta chuig dhá **[ ] Bhallstát nó thríú tír nó níos mó atá rannpháirteach i dtionscadail leasa choitinn agus i dtionscadail chomhleasa, lena n-áirítear Ballstáit thalamhiata [ ],** chomh maith le haon trealamh nó suiteáil amach ón gcósta atá in aice leo agus atá riachtanach chun oibriú go sábháilte, go slán agus go héifeachtúil, lena n-áirítear córais chosanta, faireacháin agus rialaithe, agus fostáisiúin riachtanacha más rud é go n-áirithíonn siad idir-inoibritheacht na teicneolaíochta freisin, *inter alia* comhoiriúnacht comhéadain idir teicneolaíochtaí éagsúla, ('eangacha amach ón gcósta le haghaidh fuinneamh inathnuaite'). **Áirítear leis seo fadú an trealaimh sin ar an tír mhór agus an treisiú ar an eangach intíre is gá chun eangach tarchurtha leordhóthanach agus iontaofa a áirithiú agus chun leictreachas a ghintear amach ón gcósta a sholáthar do Bhallstáit thalamhiata [ ].**

(2) maidir le heangacha cliste gáis:

aon ní ón trealamh nó ón tsuiteáil seo a leanas arb é is aidhm dóibh comhtháthú **iolrachais** gás ísealcharbóin **agus an-inathnuaite** (lena n- áirítear bithmheatán nó hidrigin) sa ghréasán **gáis** a chumasú agus a éascú: córais dhigiteacha agus comhpháirteanna lena gcomhtháthaítear TFC, córais rialaithe agus teicneolaíochtaí braite chun faireachán, méadrú, rialú cáilíochta agus bainistiú a chumasú i ndáil le táirgeadh, tarchur, dáileadh**, stóráil** agus ídiú gáis laistigh de ghréasán gáis. Ina theannta sin, féadfar a áireamh ar na tionscadail sin trealamh chun sreabha cúltreo a chumasú ón leibhéal dáilte go dtí an leibhéal tarchurtha agus uasghráduithe **fisiceacha** gaolmhara is gá ar an ngréasán atá ann cheana **chun gáis ísealcharbóin agus an-inathnuaite a chomhtháthú**.

(3) maidir le hidrigin:

(a) píblínte tarchurtha chun hidrigin a iompar, lena dtugtar rochtain d'ilúsáideoirí gréasáin ar bhonn trédhearcach agus neamh-idirdhealaitheach, arb é atá iontu go príomha píblínte hidrigine ardbhrú **[ ]**;

(b) saoráidí stórála**[ ]**atá nasctha leis na píblínte hidrigine ardbhrú dá dtagraítear i bpointe (a);

(c) saoráidí glactha, stórála agus athghásaithe nó dí-chomhbhrúite le haghaidh hidrigin leachtaithe nó hidrigin atá leabaithe i substaintí ceimiceacha eile agus é de chuspóir an hidrigin a instealladh**, i gcás inarb infheidhme,** isteach san eangach;

(d) aon trealamh nó suiteáil atá riachtanach i gcomhair fheidhmiú sábháilte slán éifeachtúil an chórais hidrigine nó atá riachtanach chun acmhainneacht dhéthreoch a chumasú, lena n-áirítear stáisiúin chomhbhrúiteora **agus stáisiúin leachtaithe;**

(e) **aon trealamh nó suiteáil lenar féidir hidrigin nó breoslaí hidrigindíorthaithe a úsáid san earnáil iompair laistigh den chroíghréasán GTE-I[ ].**

Féadfaidh aon cheann de na sócmhainní a liostaítear **[ ]** a bheith ina shócmhainn nuathógtha nó ina **shócmhainn atá tiomnaithe do hidrigin** a tiontaíodh ó **shócmhainn [ ]** atá tiomnaithe do ghás nádúrtha, nó ina theaglaim den dá rud.

[ ]

[ ]

(4) maidir le saoráidí leictrealóra:

(a) leictrealóirí: (i) arb **[ ] ionann a n-acmhainneacht i dtionscadal [ ] agus 100** MW ar a laghad, (ii), agus a gcomhlíonfaidh **a dtáirgeadh hidrigine inathnuaite nó ísealcharbóin, go háirithe ó fhoinsí inathnuaite,** an ceanglas maidir le laghdú 70 % ar astaíochtaí gás ceaptha teasa sa tsaolré i gcoibhneas le táirge comparáide breoslaí iontaise de 94g CO_2e/MJ **[ ].** Déantar laghduithe ar astaíochtaí gás ceaptha teasa sa tsaolré a ríomh trí úsáid a bhaint as an modheolaíocht dá dtagraítear in Airteagal 28(5) de Threoir (AE) 2018/2001 nó, de rogha air sin, trí úsáid a bhaint as ISO 14067 nó ISO 14064-1. **Ní mór astaíochtaí indíreacha a áireamh in astaíochtaí gás ceaptha teasa sa tsaolré**. Déanfar laghduithe cainníochtaithe ar astaíochtaí gás ceaptha teasa sa tsaolré a fhíorú i gcomhréir le hAirteagal 30 de Threoir (AE) 2018/2001 i gcás inarb infheidhme, nó ag tríú páirtí neamhspleách, agus (iii) agus beidh feidhm a bhaineann le gréasán acu freisin, **go háirithe i bhfianaise sholúbthacht fhoriomlán agus éifeachtúlacht fhoriomlán na ngréasán leictreachais agus hidrigine;**

(b) trealamh gaolmhar.

(5) maidir le dé-ocsaíd charbóin:

(a) píblínte tiomnaithe, seachas gréasán píblínte in aghaidh srutha, a úsáidtear chun dé-ocsaíd charbóin a iompar ó níos mó ná foinse amháin, **[ ]** chun críche stórála buaine geolaíche dé-ocsaíde carbóin de bhun Threoir 2009/31/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle[3];

(b) saoráidí chun dé-ocsaíd charbóin a leachtú agus a stóráil **[ ]** ag féachaint dá hiompar ina dhiaidh sin. **Gan dochar do na Ballstáit sin ina bhfuil toirmeasc ar stóráil gheolaíoch CO_2,** áirítear leis seo **freisin [ ]** bonneagar laistigh d'fhoirmíocht gheolaíoch a úsáidtear chun críche stórála buaine geolaíche dé-ocsaíde carbóin**, i gcás nach mbaintear úsáid as CO_2 le haghaidh aisghabháil fheabhsaithe hidreacarbón,** de bhun Threoir 2009/31/CE agus saoráidí dromchla agus insteallta a bhaineann leis sin. **Tá an bonneagar stórála geolaíche is infheidhme maidir leis an rialachán seo teoranta do na saoráidí dromchla agus insteallta gaolmhara is gá chun gur féidir CO_2 a iompar agus a stóráil ar bhonn trasteorann;**

(c) aon trealamh nó suiteáil atá riachtanach i gcomhair fheidhmiú cuí slán éifeachtúil an chórais i dtrácht, lena n-áirítear córais chosanta, faireacháin agus rialaithe.

[3] IO L 140, 5.6.2009, lch. 114.

IARSCRÍBHINN III

LIOSTAÍ RÉIGIÚNACHA TIONSCADAL [ ]

1. RIALACHA DO GHRÚPAÍ

(1) maidir le bonneagar fuinnimh a thagann faoi inniúlacht údarás rialála náisiúnta, **[ ]** i ngach Grúpa beidh ionadaithe ó na Ballstáit, ó na húdaráis rialála náisiúnta, ó na OCTanna, chomh maith le hionadaithe ón gCoimisiún, ón nGníomhaireacht, ó **eintiteas an Aontais do OCDanna** agus ón ENTSO le haghaidh Leictreachais nó ón ENTSO le haghaidh Gáis **[ ] [ ]**.

Maidir le catagóirí eile bonneagair fuinnimh, i ngach Grúpa beidh ionadaithe ó na Ballstáit, tionscnóirí tionscadail a bhaineann le gach ceann de na tosaíochtaí ábhartha a ainmnítear in Iarscríbhinn I agus an Coimisiún [ ].

(2) ag brath ar líon na dtionscadal iarrthach ar an liosta Aontais, ar bhearnaí sa bhonneagar réigiúnach agus ar fhorbairtí sa mhargadh, féadfaidh na Grúpaí agus comhlachtaí cinnteoireachta na nGrúpaí foirmíochtaí éagsúla a roinnt, a chumasc nó teacht le chéile iontu, de réir mar is gá, chun plé a dhéanamh ar ábhair is coiteann do na Grúpaí uile nó a bhaineann le réigiúin ar leith, agus leo siúd amháin. Féadfar a áireamh leis na nithe sin saincheisteanna atá ábhartha do chomhsheasmhacht thrasréigiúnach nó an líon tionscadal beartaithe ar na dréachtliostaí réigiúnacha atá i mbaol éirí doláimhsithe.

(3) déanfaidh gach Grúpa a chuid oibre a eagrú i gcomhréir le hiarrachtaí comhair réigiúnaigh de bhun Airteagal 61 de Threoir (AE) 2019/944, Airteagal 7 de Threoir 2009/73/CE, Airteagal 34 de Rialachán (AE) 2019/943, agus Airteagal 12 de Rialachán (CE) Uimh. 715/2009 agus struchtúir comhair réigiúnaigh eile atá ann cheana.

(4) tabharfaidh gach Grúpa cuireadh, de réir mar is iomchuí chun **na conairí tosaíochta ábhartha agus na réimsí téamacha ábhartha** a ainmnítear in Iarscríbhinn I a chur chun feidhme, do thionscnóirí tionscadail a d'fhéadfadh a bheith incháilithe le haghaidh roghnúcháin mar thionscadal leasa choitinn, mar aon le hionadaithe riarachán náisiúnta, údarás rialála agus OCTanna ó thríú tíortha. Is ar bhonn comhthola a dhéanfar an cinneadh maidir le cuireadh a thabhairt d'ionadaithe ó thríú tíortha.

(4a) Tabharfaidh gach Grúpa maidir leis na conairí a shainítear in Iarscríbhinn I (2), mar is iomchuí, cuireadh d'ionadaithe ó na Ballstáit thalamhiata, ó na húdaráis inniúla, ó na húdaráis rialála náisiúnta, OCTanna agus tionscnóirí tionscadail a d'fhéadfadh a bheith incháilithe le haghaidh roghnúcháin mar thionscadal leasa choitinn.

(5) tabharfaidh gach Grúpa cuireadh, mar is iomchuí, do na heagraíochtaí a dhéanann ionadaíocht thar ceann geallsealbhóirí ábhartha **lena n-áirítear ionadaithe ó thríú tíortha**— agus, i gcás go meastar é a bheith iomchuí, do na geallsealbhóirí go díreach **chun a saineolas sonrach a chur in iúl** — lena n-áirítear táirgeoirí, oibreoirí córais dáileacháin, soláthraithe, tomhaltóirí, agus eagraíochtaí cosanta comhshaoil **atá bunaithe san Aontas Eorpach**. Féadfaidh an Grúpa éisteachtaí nó comhairliúcháin a eagrú, i gcás inarb ábhartha ar mhaithe lena chúraimí a chur i gcrích.

(6) maidir le cruinnithe na nGrúpaí, déanfaidh an Coimisiún na rialacha inmheánacha, liosta nuashonraithe de bhalleagraíochtaí, faisnéis a thugtar cothrom le dáta go rialta maidir le dul chun cinn na hoibre, cláir oibre na gcruinnithe, chomh maith le miontuairiscí cruinnithe, i gcás ina mbeidh fáil orthu, a fhoilsiú ar ardán atá inrochtana do gheallsealbhóirí. Tá plé chomhlachtaí cinnteoireachta na nGrúpaí agus rangú na dtionscadal faoi rún, i gcomhréir le hAirteagal 4(5). **Is trí chomhthoil a dhéanfar na cinntí uile a bhaineann le feidhmiú agus le hobair na ngrúpaí réigiúnacha.**

(7) féachfaidh an Coimisiún, an Ghníomhaireacht agus na Grúpaí le comhsheasmhacht a bhaint amach idir na Grúpaí éagsúla. Chun na críche sin, áiritheoidh an Coimisiún agus an Ghníomhaireacht, nuair is ábhartha, malartú faisnéise faoin obair go léir lena ndéantar ionadaíocht ar leas idir-réigiúnach idir na Grúpaí lena mbaineann.

(8) ní dhéanfaidh rannpháirtíocht na n-údarás rialála náisiúnta agus na Gníomhaireachta sna Grúpaí dochar do chomhlíonadh a gcuspóirí agus a ndualgas faoin Rialachán seo nó faoi Airteagail 58, 59 agus 60 de Threoir (AE) 2019/944 agus faoi Airteagail 40 agus 41 de Threoir 2009/73/CE, nó faoi Rialachán (AE) Uimh. 2019/942.

2. PRÓISEAS CHUN LIOSTAÍ RÉIGIÚNACHA A BHUNÚ

(1) tionscnóirí tionscadail a d'fhéadfadh a bheith incháilithe le haghaidh roghnúcháin mar thionscadal leasa choitinn **nó comhleasa** a bhfuil sé i gceist leis [ ] **ceachtar** den dá stádas [ ] a bhaint amach, cuirfidh siad iarratas faoi bhráid an Ghrúpa lena roghnú mar thionscadal leasa choitinn **nó comhleasa** lena n-áireofar:

(a) measúnú ar a dtionscadail maidir leis an dóigh a gcuireann siad le cur chun feidhme na dtosaíochtaí a leagtar amach in Iarscríbhinn I;

(b) anailís ar chomhlíonadh na gcritéar ábhartha a shainítear in Airteagal 4;

(c) maidir le tionscadail a bhfuil céim leordhóthanach aibíochta sroichte acu, anailís costais agus tairbhe a bhaineann go sonrach leis an tionscadal, bunaithe ar na modheolaíochtaí arna bhforbairt ag an ENTSO le haghaidh Leictreachais nó ag an ENTSO le haghaidh Gáis de bhun Airteagal 11;

(d) **i gcás tionscadail chomhleasa, na litreacha tacaíochta ó rialtais na dtíortha atá buailte go díreach lena gcuirtear in iúl a dtacaíocht don tionscadal nó comhaontuithe neamhcheangailteacha eile; [ ]**

(e) aon fhaisnéis ábhartha eile chun an tionscadal a mheas.

Cuirtear an fhaisnéis sin ar fáil do Chomhlacht Cinnteoireachta an Ghrúpa réigiúnaigh ábhartha, na húdaráis rialála náisiúnta, na ENTSOnna.

(2) coinneoidh gach faighteoir aon fhaisnéis atá íogair ó thaobh na tráchtála de faoi rún.

(3) Is é atá sna tionscadail tarchurtha agus stórála leictreachais atá beartaithe ar tionscadail leasa choitinn iad agus a thagann faoi na catagóirí a leagtar amach i bpointí (1)(a), (b), (c) agus (e) d'Iarscríbhinn II, is tionscadail iad atá ina gcuid den phlean uile-Aontais deich mbliana maidir le forbairt gréasáin [ ] is déanaí atá ar fáil maidir le forbairt gréasáin do leictreachas, arna fhorbairt ag an ENTSO le haghaidh Leictreachais de bhun Airteagal 30 de Rialachán (AE) Uimh. 2019/943. Na tionscadail tarchurtha agus stórála leictreachais atá beartaithe ar tionscadail leasa choitinn iad agus a thagann faoi na catagóirí a leagtar amach i bpointe (1)(e) d'Iarscríbhinn II, eascraíonn siad as an bhforbairt chomhtháite gréasáin amach ón gcósta agus **as an atreisiú eangacha [ ]** dá dtagraítear in Airteagal 14(2) agus atá comhsheasmhach leo.

(4) amhail ón 1 Eanáir 2024, beidh na tionscadail bheartaithe hidrigine leasa choitinn a thagann faoi na catagóirí a leagtar amach i bpointe (3) d'Iarscríbhinn II ina gcuid den phlean uile-Aontais deich mbliana maidir le forbairt gréasáin is déanaí atá ar fáil [ ].

(5) faoin 30 Meitheamh 2022, agus ina dhiaidh sin, i gcás gach phlean uile-Aontais deich mbliana maidir le forbairt gréasáin, eiseoidh an ENTSO le haghaidh Leictreachais agus an ENTSO le haghaidh Gáis treoirlínte nuashonraithe maidir le tionscadail a áireamh ina bpleananna uile-Aontais deich mbliana maidir le forbairt gréasáin féin dá dtagraítear i bpointí (3) agus (4) chun cóir chomhionann agus trédhearcacht an phróisis a áirithiú [ ].

Rachaidh an ENTSO le haghaidh Leictreachais agus an ENTSO le haghaidh Gáis i gcomhairle leis an gCoimisiún agus leis an nGníomhaireacht faoina ndréacht-treoirlínte féin maidir le tionscadail a áireamh sna pleananna uile-Aontais deich mbliana maidir le forbairt gréasáin agus tabharfaidh siad aird chuí ar na moltaí ón gCoimisiún agus ón nGníomhaireacht sula bhfoilseofar na treoirlínte deiridh.

(6) maidir le tionscadail bheartaithe iompair dé-ocsaíde carbóin a thagann faoin gcatagóir a leagtar amach i bpointe (5) d'Iarscríbhinn II, cuirfear i láthair iad mar chuid de phlean, arna fhorbairt ag dhá Bhallstát ar a laghad, chun bonneagar trasteorann iompair agus stórála dé-ocsaíde carbóin a fhorbairt, a chuirfidh na Ballstáit lena mbaineann nó na heintitis arna n-ainmniú ag na Ballstáit sin faoi bhráid an Choimisiúin.

(7) **Cur i bhfeidhm na gcritéar roghnúcháin**

(a) cuirfidh an ENTSO le haghaidh Leictreachais [ ] agus an ENTSO le haghaidh Gáis [ ] faoi bhráid an Ghrúpa an mhodheolaíocht mheasúnaithe a úsáideann siad chun meastóireacht a dhéanamh ar na critéir roghnúcháin sa phlean deich mbliana maidir le forbairt gréasáin.

(b) **i gcás tionscadail a thagann faoi inniúlacht na n-údarás rialála náisiúnta [ ]** déanfaidh na húdaráis rialála náisiúnta, agus más gá sin an Ghníomhaireacht, i gcás inar féidir i gcomhthéacs an chomhair réigiúnaigh de bhun Airteagal 61 de Threoir (AE) 2019/944 agus Airteagal 7 de Threoir 2009/73/CE, seiceáil ar chur i bhfeidhm comhsheasmhach na gcritéar agus ar mhodheolaíocht na hanailíse costais agus tairbhe agus meastóireacht ar a n-ábharthacht trasteorann. Déanfaidh siad a measúnú a thíolacadh don Ghrúpa. **Áiritheoidh an Coimisiún go gcuirfear na critéir agus na modheolaíochtaí dá dtagraítear in Airteagal 4 agus in Iarscríbhinn IV i bhfeidhm ar bhealach comhchuibhithe chun comhsheasmhacht a ráthú sna grúpaí réigiúnacha.**

(8) [ ] **I gcás gach tionscadail eile**, déanfaidh an Coimisiún meastóireacht ar chur i bhfeidhm na gcritéar a leagtar amach in Airteagal 4. Cuirfidh an Coimisiún san áireamh freisin go bhféadfaí na tionscadail a leathnú amach anseo chun Ballstáit bhreise a chur san áireamh. Déanfaidh an Coimisiún a mheasúnú a chur i láthair an Ghrúpa. **Is é a bheidh sa Ghrúpa ionadaithe ó na Ballstáit, ó na húdaráis rialála náisiúnta, OCTanna, chomh maith le hionadaithe ón gCoimisiún, ón nGníomhaireacht agus ón ENTSO le haghaidh Leictreachais nó ón ENTSO le haghaidh Gáis agus, de réir mar is ábhartha, tionscnóirí tionscadail. I gcás tionscadail a chuireann isteach ar stádas tionscadail chomhleasa, tabharfar cuireadh d'ionadaithe ó thríú tíortha agus d'údaráis rialála.**

(9) **Tuairimí agus toilithe ó na Ballstáit:** maidir le gach Ballstát nach mbaineann tionscadal atá beartaithe lena chríoch, ach a bhféadfadh an tionscadal atá beartaithe glantionchar dearfach ionchasach nó éifeacht shuntasach ionchasach a bheith air, amhail maidir leis an gcomhshaol nó maidir le hoibríocht an bhonneagair fuinnimh ina chríoch, féadfaidh sé tuairim lena sonraítear a chúiseanna imní a thíolacadh don Ghrúpa. **Beidh formheas ó na Ballstáit a bhfuil baint ag an tionscadal lena gcríoch ag teastáil ó gach togra aonair le haghaidh tionscadal leasa choitinn agus/nó chomhleasa; i gcás nach ndéanann Ballstát togra a fhormheas, cuirfidh sé a chuid cúiseanna leis sin i láthair an Ghrúpa lena mbaineann;**

(10) [ ] Scrúdóidh an Grúpa, arna iarraidh sin do Bhallstát den Ghrúpa, na cúiseanna réasúnaithe arna gcur i láthair ag Stát de bhun Airteagal 3(3) gan tionscadal leasa choitinn nó tionscadal comhleasa a bhfuil baint aige lena chríoch a fhormheas. **Tabharfaidh an Grúpa meastóireacht i gcrích agus áiritheoidh sé go ndéanfar bunphrionsabal na héifeachtúlachta fuinnimh a chur i bhfeidhm a mhéid a bhaineann leis na riachtanais réigiúnacha bonneagair a bhunú agus a mhéid a bhaineann le gach ceann de na tionscadail leasa choitinn is iarrthóirí nó de na tionscadail chomhleasa is iarrthóirí. Áireofar leis an meastóireacht sin bainistiú ar éileamh, réitigh socraithe margaidh, réitigh dhigiteacha a chur chun feidhme, athchóiriú foirgneamh, gan a bheith teoranta don mhéid sin go léir. Molfaidh an Grúpa iad a chur chun feidhme mar réiteach tosaíochta aon uair a mheastar iad a bheith níos costéifeachtúla ó thaobh uile-chórais de ná bonneagar nua ar thaobh an tsoláthair a thógáil.**

(11) **Rangú:** tiocfaidh an Grúpa le chéile chun na tionscadail atá beartaithe, [ ] **a ndearnadh measúnú orthu i gcomhréir leis na bpointí roimhe seo**, a scrúdú agus a rangú, agus measúnú na rialálaithe, nó measúnú an Choimisiúin ar thionscadail nach dtagann faoi inniúlacht na n-údarás rialála náisiúnta á gcur san áireamh. **Is é a bheidh sa Ghrúpa comhlacht cinnteoireachta an Ghrúpa réigiúnaigh agus na húdaráis rialála náisiúnta. Bíonn an plé faoi rún.**

(12) **Tuairim ó Ghníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chomhar idir Rialálaithe Fuinnimh:** déanfar dréachtliostaí réigiúnacha na dtionscadal atá beartaithe agus a thagann faoi inniúlacht na n-údarás rialála náisiúnta arna dtarraingt suas ag na Grúpaí, i dteannta aon tuairimí mar a shonraítear i bpointe (9), a chur faoi bhráid na Gníomhaireachta 6 mhí roimh dháta glactha an liosta Aontais. Déanfaidh an Ghníomhaireacht na dréachtliostaí réigiúnacha agus na tuairimí a ghabhann leo a mheasúnú laistigh de 3 mhí ón dáta a bhfaighfear iad. Cuirfidh an Ghníomhaireacht tuairim ar fáil maidir leis na dréachtliostaí réigiúnacha, go háirithe maidir le cur i bhfeidhm comhsheasmhach na gcritéar agus anailís chostais agus tairbhe thar réigiúin. Déanfar an tuairim ón nGníomhaireacht a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 22(5) de Rialachán (AE) 2019/942.

(13) [ ] Más rud é, ar bhonn na **dréacht**liostaí réigiúnacha [ ], agus tar éis an tuairim ón nGníomhaireacht a chur san áireamh, go dtéann líon iomlán na dtionscadal atá beartaithe[ ] ar an liosta Aontais thar líon inláimhsithe, **tabharfaidh** [ ] an Coimisiún **comhairle** do [ ] gach Grúpa lena mbaineann, gan tionscadail ar thug an Grúpa lena mbaineann an rangú is ísle dóibh a áireamh ar an liosta réigiúnach[ ], i gcomhréir leis an rangú a bunaíodh de bhun Airteagal 4(5).

[ ] (14) [ ] Laistigh de mhí amháin ón dáta a gheofar an tuairim ón nGníomhaireacht, déanfaidh comhlacht cinnteoireachta gach Grúpa a liosta réigiúnach críochnaitheach de thionscadail leasa choitinn agus tionscadail chomhleasa a ghlacadh, lena n-urramaítear na forálacha a leagtar amach in Airteagal 3(3), ar bhonn an togra ón nGrúpa agus an tuairim ón nGníomhaireacht agus measúnú na n-údarás rialála náisiúnta arna gcur isteach i gcomhréir le pointe (7), nó measúnú an Choimisiúin le haghaidh tionscadail nach dtagann faoi inniúlacht na n-údarás rialála náisiúnta a beartaíodh i gcomhréir le pointe (8), á gcur san áireamh, agus ar an gcomhairle ón gCoimisiún arb é is aidhm di líon iomlán inláimhsithe tionscadal leasa choitinn a bheith ann, go háirithe ag teorainneacha a bhfuil baint acu le tionscadail iomaíocha nó le tionscadail iomaíocha ionchasacha. Cuirfidh comhlachtaí cinnteoireachta na nGrúpaí na liostaí réigiúnacha críochnaitheacha faoi bhráid an Choimisiúin, i dteannta aon tuairimí mar a shonraítear i bpointe (9).

[ ] Bíonn an plé faoi rún.

IARSCRÍBHINN IV

RIALACHA AGUS TÁSCAIRÍ MAIDIR LE CRITÉIR LE hAGHAIDH TIONSCADAIL LEASA CHOITINN AGUS LE hAGHAIDH TIONSCADAIL LEASA CHOMHLEASA

(1) tionscadal a bhfuil tionchar suntasach trasteorann aige is ea tionscadal i gcríoch Ballstáit a chomhlíonann na coinníollacha seo a leanas:

(a) maidir le tarchur leictreachais, méadaítear leis an tionscadal acmhainneacht aistrithe na heangacha, nó an acmhainneacht atá ar fáil le haghaidh sreabha tráchtála, ag teorainn an Bhallstáit sin le Ballstát eile nó le roinnt Ballstát eile, a mbeadh de thoradh air go mbeadh méadú 500 MV ar a laghad ar acmhainneacht aistrithe na heangacha trasteorann ag teorainn an Bhallstáit sin le Ballstát eile nó le roinnt Ballstát eile i gcomparáid leis an acmhainneacht aistrithe a bheadh ann mura ndéanfaí an tionscadal a choimisiúnú, **nó laghdaítear leis an tionscadal leithlisiú fuinnimh na gcóras neamh-idirnasctha i gceann amháin nó níos mó de na Ballstáit**;

(b) maidir le stóráil leictreachais, cuirtear ar a laghad acmhainneacht shuiteáilte 225 MW ar fáil leis an tionscadal agus tá acmhainneacht stórála aige a cheadaíonn 250 gigeavatuair ghlan de leictreachas a ghiniúint in aghaidh na bliana;

(c) maidir le heangacha chliste leictreachais, tá an tionscadal ceaptha le haghaidh trealaimh agus suiteálacha ar leibhéal ardvoltais agus meánvoltais. Tá baint ag oibreoirí córas tarchurtha, oibreoirí córas tarchurtha agus dáileacháin nó oibreoirí córas dáileacháin ó dhá Bhallstát ar a laghad leis an tionscadal. Ní féidir le hoibreoirí córas dáileacháin a bheith rannpháirteach ach le tacaíocht ó na hoibreoirí córas tarchurtha, ó dhá Bhallstát ar a laghad, a bhfuil dlúthbhaint acu leis an tionscadal agus a áirithíonn idir-inoibritheacht. Cumhdaíonn tionscadal 50000 úsáideoir, gineadóir, tomhaltóir nó táirgeoir leictreachais, i limistéar ídithe 300 gigeavatuair in aghaidh na bliana ar a laghad, as a dtagann ar a laghad 20 % ó acmhainní inathnuaite athraitheacha. **An teorainn a bhaineann le líon na n-úsáideoirí agus leis an scoithphointe tomhaltais, níl feidhm aici maidir le córais bheaga scoite (mar a shainmhínítear i dTreoir (AE) 2019/944).**

(d) maidir le tarchur hidrigine, déantar leis an tionscadal, tarchur hidrigine thar theorainneacha na mBallstát lena mbaineann a chumasú, nó acmhainneacht iompair hidrigine trasteorann atá ann cheana ag teorainn idir dhá Bhallstát a mhéadú faoi 10 % ar a laghad i gcomparáid leis an staid roimh choimisiúnú an tionscadail, agus déantar leis an tionscadal a léiriú go leordhóthanach gur cuid riachtanach de ghréasán hidrigine trasteorann pleanáilte é agus cruthúnas leordhóthanach a chur ar fáil maidir leis na pleananna atá ann cheana agus leis an gcomhar le tíortha comharsanachta agus le hoibreoirí gréasáin;

(e) i gcás saoráidí stórála hidrigine nó saoráidí glactha hidrigine dá dtagraítear i bpointe (3) d'Iarscríbhinn II, is é is aidhm don tionscadal freastal ar dhá Bhallstát ar a laghad go díreach nó go hindíreach;

(f) i gcás leictrealóirí, cuirtear leis an tionscadal ar a laghad [ ] **100** MW d'acmhainneacht shuiteáilte ar fáil **i dtionscadal** agus [ ] téann **sé** chun tairbhe do dhá Bhallstát ar a laghad, go díreach nó go hindíreach;

(g) i gcás eangacha gáis cliste, tá baint ag oibreoirí córas tarchurtha, oibreoirí córas tarchurtha agus dáileacháin nó oibreoirí córas dáileacháin ó dhá Bhallstát ar a laghad le tionscadal. Ní féidir le hoibreoirí córas dáileacháin a bheith rannpháirteach ach le tacaíocht ó na hoibreoirí córas tarchurtha, ó dhá Bhallstát ar a laghad, a bhfuil dlúthbhaint acu leis an tionscadal agus a áirithíonn idir-inoibritheacht.

(2) Is é atá i dtionscadal leasa chomhleasa a bhfuil tionchar suntasach trasteorann aige tionscadal a chomhlíonann na coinníollacha seo a leanas:

(a) i gcás tionscadail leasa choitinn sa chatagóir a leagtar amach i bpointe (1)(a) agus (e) d’Iarscríbhinn II, déantar leis an tionscadal acmhainneacht aistrithe na heangacha, nó an acmhainneacht atá ar fáil le haghaidh sreafaí tráchtála a mhéadú, ag teorainn an Bhallstáit sin le ceann amháin nó níos mó de thríú tíortha agus cuirtear buntáistí suntasacha ar fáil, **go díreach nó go hindíreach (trí idirnascadh le tríú tír)**, faoi na critéir shonracha a liostaítear in Airteagal 4(3), **do Bhallstát amháin** ar a laghad **i gcás ina bhfuil an tionscadal le tríú tír ina rannchuidiú le cur chun feidhme conaire nó réimse tosaíochta is sonrach don Eoraip** nó le dhá Bhallstát **ar a laghad i gcás braisle tionscadal**. Déanfaidh agus foilseoidh an +-ENTSO le haghaidh Leictreachais ríomh na sochar do na Ballstáit faoi chuimsiú an phlean uile-Aontais deich mbliana maidir le forbairt gréasáin;

(b) i gcás tionscadail chomhleasa sa chatagóir a leagtar amach i bpointe (3) d’Iarscríbhinn II, déantar leis an tionscadal hidrigine tarchur hidrigine a chumasú thar theorainn Ballstáit le tríú tír amháin nó níos mó agus léirítear leis go gcuirtear buntáistí suntasacha ar fáil, **go díreach nó go hindíreach (trí idirnascadh le tríú tír)**, faoi na critéir shonracha a liostaítear in Airteagal 4(3), **do Bhallstát amháin** ar a laghad **i gcás ina bhfuil an tionscadal le tríú tír ina rannchuidiú le cur chun feidhme conaire nó réimse tosaíochta is sonrach don Eoraip** nó ina rannchuidiú le dhá Bhallstát **ar a laghad i gcás braisle tionscadal**. Déanfaidh agus foilseoidh an ENTSO le haghaidh Gáis ríomh na sochar do na Ballstáit faoi chuimsiú an phlean uile-Aontais deich mbliana maidir le forbairt gréasáin;

(c) le haghaidh tionscadail leasa choitinn sa chatagóir a leagtar amach i bpointe (5) d’Iarscríbhinn II, is féidir le dhá Bhallstát ar a laghad agus tríú tír amháin an tionscadal a úsáid chun dé-ocsaíd charbóin antrapaigineach a iompar.

(3) Maidir le tionscadail a thagann faoi na catagóirí a leagtar amach i bpointí 1(a), (b), (c) agus (e) d'Iarscríbhinn II, déanfar na critéir a liostaítear in Airteagal 4 a mheas mar a leanas:

(a) **tarchur giniúna fuinnimh inathnuaite chuig mórionaid ídithe agus chuig láithreáin stórála arna thomhas i gcomhréir leis an anailís arna déanamh sa phlean uile-Aontais deich mbliana is déanaí atá ar fáil maidir le forbairt gréasáin leictreachais, go háirithe trí na nithe seo a leanas a dhéanamh:**

(i) maidir le tarchur leictreachais, méid na hacmhainneachta giniúna ó fhoinsí fuinnimh inathnuaite a mheas (de réir teicneolaíochta, i meigeavatanna), atá nasctha agus tarchurtha i ngeall ar an tionscadal, i gcomparáid leis an acmhainneacht iomlán bheartaithe giniúna ó na cineálacha sin foinsí inathnuaite fuinnimh sa Bhallstát lena mbaineann in 2030 de réir na bPleananna Náisiúnta Fuinnimh agus Aeráide arna dtíolacadh ag na Ballstáit i gcomhréir le Rialachán (AE) 2018/1999 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle[4];

(ii) nó stóráil leictreachais, agus comparáid á déanamh idir an acmhainneacht nua a ndéanann an tionscadal foráil ina leith agus an acmhainneacht iomlán atá ann faoi láthair don teicneolaíocht stórála chéanna i réimse na hanailíse mar a shainítear in Iarscríbhinn V;

(b) comhtháthú margaidh, iomaíochas agus solúbthacht an chórais arna dtomhas i gcomhréir leis an anailís arna déanamh sa phlean uile-Aontais deich mbliana is déanaí atá ar fáil maidir le forbairt gréasáin leictreachais, go háirithe trí na nithe seo a leanas a dhéanamh:

---

4 **Rialachán (AE) 2018/1999 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2018 maidir le Rialachas an Aontais Fuinnimh agus na Gníomhaíochta Aeráide, lena leasaítear Rialacháin (CE) Uimh. 663/2009 agus (CE) Uimh. 715/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, Treoracha 94/22/CE, 98/70/CE, 2009/31/CE, 2009/73/CE, 2010/31/AE, 2012/27/AE agus 2013/30/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, Treoracha 2009/119/CE agus (AE) 2015/652 ón gComhairle agus lena n- aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 525/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, IO L 328, 21.12.2018, lch. 1**

(i) i gcás tionscadail trasteorann, an tionchar ar acmhainneacht aistrithe na n-eangacha sa dá threo den sreabhadh cumhachta a ríomh, arna dtomhas i dtéarmaí mhéid na cumhachta (i meigeavatanna), agus an rannchuidiú leis an sprioc íosta de 15 % i dtaca le hidirnascadh a bhaint amach, i gcás tionscadail a bhfuil tionchar suntasach trasteorann acu, an tionchar ar acmhainneacht aistrithe na heangacha a ríomh ag teorainneacha idir na Ballstáit ábhartha, idir na Ballstáit ábhartha agus tríú tíortha nó laistigh de Bhallstáit ábhartha agus an tionchar ar chothromú éilimh-soláthair agus ar oibríochtaí gréasáin a ríomh sna Ballstáit ábhartha;

(ii) measúnú a dhéanamh ar an tionchar, don limistéar anailíse mar a shainítear é in Iarscríbhinn V, maidir le giniúint uile-chórais fuinnimh agus costais tarchurtha agus éabhlóid agus cóineasú na margadhphraghsanna a ndéanann an tionscadal foráil ina leith faoi chásanna pleanála éagsúla, ag cur na n-athruithe a spreagtar ar an ord fiúntais san áireamh go háirithe;

[ ]

(c) slándáil an tsoláthair, idir-inoibritheacht agus oibriú córais slán arna dtomhas i gcomhréir leis an anailís arna déanamh sa phlean uile-Aontais deich mbliana is déanaí atá ar fáil maidir le forbairt gréasáin leictreachais, go háirithe trí mheasúnú a dhéanamh ar thionchar an tionscadail ar chaillteanas an ionchais ualaigh don réimse anailíse mar a shainítear in Iarscríbhinn V maidir le leordhóthanacht giniúna agus tarchurtha i sraith tréimhsí ualaigh saintréitheacha, ag cur san áireamh aon athruithe a bhfuiltear ag súil leo i dteagmhais aimsire crua a bhaineann leis an aeráid agus an tionchar a bheadh acu sin ar sheasmhacht an bhonneagair. I gcás inarb infheidhme, déanfar tionchar an tionscadail ar rialú neamhspleách agus iontaofa an oibrithe córais agus na seirbhísí a thomhas.

(4) Maidir le tionscadail a thagann faoin gcatagóir a leagtar amach i bpointe (1)(d) d’Iarscríbhinn II, déanfar na critéir a liostaítear in Airteagal 4 a mheas mar a leanas:

(a)	An leibhéal inbhuanaitheachta	:	Déanfar an critéar seo a thomhas trí mheasúnú a dhéanamh ar a mhéid agus a bheidh na heangacha ábalta fuinneamh inathnuaite athraitheach a nascadh agus a iompar.

(b)	Slándáil an tsoláthair	:	Déanfar an critéar seo a thomhas de réir leibhéal na gcaillteanas i ngréasáin dáileacháin agus/nó tarchurtha, úsáid chéatadánach (i.e. an mheánlódáil) comhpháirteanna an ghréasáin leictreachais, infhaighteacht chomhpháirteanna an ghréasáin (a bhaineann le cothabháil phleanáilte agus neamhphleanáilte) agus a thionchar ar fheidhmíochtaí gréasán, fad agus minicíocht bristeacha, lena n-áirítear suaitheadh a bhaineann leis an aeráid.
(c)	Comhtháthú margaidh	:	Déanfar an critéar seo a thomhas trí mheasúnú a dhéanamh ar ghlacadh nuálach i dtaca le hoibriú an chórais, **leithlisiú fuinnimh** agus idirnascadh, chomh maith lena oiread a dhéantar earnálacha eile a chomhtháthú agus samhlacha nua gnó agus struchtúir mhargaidh nua a éascú.
(d)	Slándáil an ghréasáin, solúbthacht agus cáilíocht an tsoláthair	:	Déanfar an critéar seo a thomhas trí mheasúnú a dhéanamh ar an gcur chuige nuálach maidir le solúbthacht an chórais, cibearshlándáil, inoibritheacht éifeachtúil idir leibhéal OCTanna agus OCDanna, an acmhainneacht chun freagairt don éileamh a chur san áireamh, stóráil, bearta éifeachtúlachta fuinnimh, úsáid chostéifeachtúil uirlisí digiteacha agus TFC chun críoch faireacháin agus rialaithe, cobhsaíocht an chórais leictreachais agus feidhmíocht cháilíochta voltais.

(5) maidir le hidrigin a thagann faoin gcatagóir a leagtar amach i bpointe (3) d'Iarscríbhinn II, déanfar na critéir a liostaítear in Airteagal 4 a mheas mar a leanas:

(a) Inbhuanaitheacht arna tomhas mar rannchuidiú tionscadail leis na nithe seo: laghduithe ar astaíochtaí gás ceaptha teasa i bhfeidhmeanna úsáide deiridh éagsúla, amhail tionscal nó iompar; solúbthacht agus roghanna stórála séasúracha le haghaidh giniúint leictreachais inathnuaite; hidrigin inathnuaite **agus ísealcharbóin** a chomhtháthú **d'fhonn riachtanais an mhargaidh a chur san áireamh agus hidrigin inathnuaite a chur chun cinn.**

(b) déanfar comhtháthú margaidh agus idir-inoibritheacht a thomhas trí luach breise an tionscadail a ríomh i dtaca le comhtháthú na limistéar margaidh agus cóineasú praghsanna, le solúbthacht fhoriomlán an chórais.

(c) slándáil an tsoláthair agus an tsolúbthacht arna tomhas trí luach breise an tionscadail a ríomh i dtaca le hathléimneacht, éagsúlacht agus solúbthacht an tsoláthair hidrigine.

(d) iomaíochas arna thomhas le rannchuidiú an tionscadail leis an éagsúlú a sholáthar, lena n-áirítear rochtain ar fhoinsí dúchasacha soláthair hidrigine a éascú.

(6) maidir le tionscadail eangacha gáis cliste a thagann faoin gcatagóir a leagtar amach i bpointe (2) d'Iarscríbhinn II, déanfar na critéir a liostaítear in Airteagal 4 a mheas mar a leanas:

(a) leibhéal inbhuanaitheachta arna thomhas trí mheasúnú a dhéanamh ar an sciar de gháis inathnuaite agus ísealcharbóin arna gcomhtháthú sa ghréasán gáis, an laghdú gaolmhar ar astaíochtaí gás ceaptha teasa i dtreo dhícharbónú iomlán an chórais agus brath leordhóthanach sceite.

(b) cáilíocht agus slándáil an tsoláthair arna dtomhas trí mheasúnú a dhéanamh ar an gcóimheas idir an soláthar gáis atá ar fáil go hiontaofa agus buaicéileamh, ar an sciar d'allmhairithe a gcuirtear gáis ísealcharbóin agus inathnuaite áitiúla ina n-ionad, ar chobhsaíocht an oibrithe córais, ar fhad agus ar mhinicíocht bristeacha in aghaidh an chustaiméara.

(c) **seirbhísí solúbthachta amhail freagairt don éileamh agus stóráil a chumasú** trí chomhtháthú na hearnála fuinnimh cliste a éascú **trí naisc a chruthú le hiompróirí fuinnimh agus le hearnálacha eile** arna dtomhas trí mheasúnú a dhéanamh ar an gcoigilteas costais arna gcumasú in earnálacha agus i gcórais fuinnimh, amhail an córas teasa agus cumhachta, iompar agus tionscal.

(7) maidir le tionscadail leictrealóra a thagann faoin gcatagóir a leagtar amach i bpointe (4) d'Iarscríbhinn II, déanfar na critéir a liostaítear in Airteagal 4 a mheas mar a leanas:

(a) inbhuanaitheacht arna tomhas trí mheasúnú a dhéanamh ar an sciar de hidrigin inathnuaite nó **hidrigin ísealcharbóin, go háirithe ó fhoinsí inathnuaite** a chomhlíonann na critéir a shainítear i bpointe (4) (a) (ii) d'Iarscríbhinn II, arna chomhtháthú sa ghréasán, agus an laghdú gaolmhar ar astaíochtaí gás ceaptha teasa;

(b) slándáil an tsoláthair arna tomhas trí mheasúnú a dhéanamh ar a mhéid a rannchuidíonn sé le sábháilteacht, cobhsaíocht agus éifeachtúlacht oibriú an ghréasáin, lena n-áirítear trí mheasúnú a dhéanamh ar chiorrú giniúna leictreachais inathnuaite a seachnaíodh;

(c) **seirbhísí solúbthachta amhail freagairt ar éileamh agus stóráil a chumasú** trí chomhtháthú na hearnála fuinnimh cliste a éascú **trí naisc a chruthú le hiompróirí agus le hearnálacha fuinnimh eile** arna dtomhas trí mheasúnú a dhéanamh ar an gcoigilteas costais arna gcumasú in earnálacha agus i gcórais fuinnimh, amhail na gréasáin gháis, hidrigine, chumhachta agus teasa, agus earnálacha an iompair agus na tionsclaíochta [ ].

(8) maidir le tionscadail iompair dé-ocsaíde carbóin a thagann faoin gcatagóir a leagtar amach i bpointe (5) d'Iarscríbhinn II, déanfar na critéir a liostaítear in Airteagal 4 a mheas mar a leanas:

(a) na laghduithe measta ar astaíochtaí gás ceaptha teasa ar shaolré iomlán a bhaintear amach trí shuiteálacha a cheangal leis an ngréasán iompair agus stórála CO^2 agus a dhódhéanta atá sé teicneolaíochtaí um laghdú astaíochtaí nach teicneolaíochtaí gabhála agus stórála carbóin iad a chur i bhfeidhm chun an leibhéal céanna inbhuanaitheachta a bhaint amach ag suiteálacha nasctha ar chostas inchomparáide laistigh de chreat ama inchomparáide.

b) an t-ualach agus an riosca comhshaoil a mhaolú trí dhé-ocsaíd charbóin a neodrú go buan.

IARSCRÍBHINN V

ANAILÍS CHOSTAIS AGUS TAIRBHE AR AN gCÓRAS FUINNIMH UILE

Na modheolaíochtaí i dtaca le hanailís chostais agus tairbhe a d'fhorbair an ENTSO le haghaidh Leictreachais agus an ENTSO le haghaidh Gáis, ba cheart iad a bheith comhsheasmhach, agus sainiúlachtaí earnála á gcur san áireamh. An mhodheolaíocht i dtaca le hanailís chomhchuibhithe **thrédhearcach** chostais agus tairbhe le haghaidh tionscadail leasa choitinn **agus tionscadail chomhleasa, beidh sí aonfhoirmeach i gcás gach catagóire bonneagair, mura bhfuil údar maith le gnéithe sonracha. Tabharfar aghaidh iontu ar chostais sa chiall is leithne (lena n-áirítear seachtrachtaí) i bhfianaise chuspóirí an Aontais, go háirithe spriocanna aeráide agus fuinnimh 2030 agus an cuspóir aeráidneodracht a bhaint amach faoi 2050 agus** comhlíonfar na prionsabail seo a leanas leo.

(1) sa limistéar sin ina ndéanfar anailís ar thionscadal ar leith, cuimseofar gach Ballstát agus tríú tír a bhfuil an tionscadal lonnaithe ina gcríoch, gach Ballstát atá go díreach in aice láimhe agus gach Ballstát eile a mbeidh tionchar suntasach ag an tionscadal orthu. Chun na críche sin, oibreoidh an ENTSO le haghaidh Leictreachais agus an ENTSO le haghaidh Gáis i gcomhar leis na hoibreoirí córais ábhartha go léir sna tríú tíortha ábhartha. **I gcás tionscadal a thagann faoin gcatagóir a leagtar amach i bpointe (3) d'Iarscríbhinn II, oibreoidh an ENTSO le haghaidh Leictreachais agus an ENTSO le haghaidh Gáis i gcomhar leis an tionscnóir tionscadail i gcás nach oibreoir córais é.**

(2) áireofar i ngach anailís chostais agus tairbhe anailísí ar an íogaireacht a bhaineann leis an tacar sonraí ionchuir**, lena n-áirítear costais i dtaca le giniúint agus gáis cheaptha teasa mar aon leis an bhforbairt a mheastar a bheidh ar an éileamh [ ] agus ar an soláthar (lena n-áirítear foinsí fuinnimh inathnuaite), lena n-áirítear an tsolúbthacht a bhaineann leo siúd, agus infhaighteacht na stórála,** dáta coimisiúnaithe na dtionscadal éagsúil sa limistéar céanna anailíse, na **tionchair ar an aeráid** agus paraiméadair ábhartha eile.

(3) saineofar inti an anailís atá le déanamh, bunaithe ar an tacar sonraí ionchuir ilearnála ábhartha, trí na tionchair a chinneadh le gach tionscadal agus dá n-uireasa **agus áiritheofar inti na hidirthuilleamaíochtaí le tionscadail eile.**

(4) tabharfar treoir inti maidir le forbairt a dhéanamh ar an samhaltú gréasáin **[ ]** margaidh, **agus socheacnamaíoch** is gá le haghaidh na hanailíse costais agus tairbhe agus maidir le húsáid an tsamhaltaithe sin. Leis an samhaltú féadfar measúnú iomlán a dhéanamh ar thionchair eacnamaíocha, lena n-áirítear comhtháthú margaidh, slándáil an tsoláthair agus iomaíocht, **agus deireadh a chur leis an leithlisiú fuinnimh,** tionchair shóisialta agus chomhshaoil agus aeráide, lena n-áirítear na tionchair thrasearnálacha. Beidh an mhodheolaíocht **go hiomlán trédhearcach [ ] agus áireofar inti** mionsonraí maidir le cad chuige a ríomhtar gach ceann de na sochair agus na costais, cad a ríomhtar agus cén chaoi.

(5) cuimseofar inti agus míneofar an chaoi a gcuirtear céadphrionsabal na héifeachtúlachta fuinnimh chun feidhme le linn gach céim de na pleananna deich mbliana maidir le forbairt gréasáin.

(6) míneofar inti nach gcuirfidh an tionscadal isteach ar fhorbairt ná ar imscaradh fuinnimh inathnuaite.

(7) áiritheofar léi go sainaithneofar na Ballstáit a bhfuil glantionchair dhearfacha ag an tionscadal orthu, na tairbhithe, agus na Ballstáit a bhfuil glantionchar diúltach ag an tionscadal orthu **– a bhféadfaidh sé gurb Ballstáit eile iad seachas na Ballstáit a bhfuil an bonneagar tógtha ina gcríoch** –, na hiompróirí costais.

(8) cuirfear san áireamh inti, ar a laghad, an caiteachas caipitiúil, costais caiteachais oibríochtúla agus cothabhála **mar aon leis na costais de thoradh an chórais ghaolmhair** ar feadh **[ ]** shaolré **theicniúil** an tionscadail **ina iomláine amhail** [ ] costais díchoimisiúnaithe agus bainistíochta dramhaíola, lena n-áirítear **costais sheachtracha [ ]**. Tabharfar treoir sa mhodheolaíocht maidir le rátaí lascaine, [ ] saolré **theicniúil** agus luach iarmharach atá le húsáid sna ríomhanna costais agus tairbhe. **Ina theannta sin, áireofar inti modheolaíocht éigeantach chun an cóimheas costais agus tairbhe agus an glanluach reatha a ríomh, chomh maith le difreáil ar shochair de réir a iontaofa atá a modhanna meastacháin. Cuirfear san áireamh freisin modhanna chun tionchar na dtionscadal ar an aeráid agus ar an gcomhshaol a ríomh agus a mhéid a rannchuidítear le spriocanna fuinnimh an Aontais, amhail dul i bhfód na bhfoinsí inathnuaite, éifeachtúlacht fuinnimh agus spriocanna idirnasctha.**

(9) áiritheofar léi go ndéanfar na bearta oiriúnúcháin a dhéantar do gach tionscadal a mheasúnú agus go léireofar leo go bhfuil costas na n-astaíochtaí gás ceaptha teasa **a úsáidtear don mheasúnú stóinseach agus comhsheasmhach [ ]** le beartais eile an Aontais **chun comparáid a dhéanamh le réitigh eile nach mbeidh bonneagair nua ag teastáil dóibh.**

IARSCRÍBHINN VI

TREOIRLÍNTE MAIDIR LE TRÉDHEARCACHT AGUS RANNPHÁIRTÍOCHT PHOIBLÍ

(1) áireofar na nithe seo a leanas ar a laghad sa lámhleabhar nósanna imeachta dá dtagraítear in Airteagal 9(1):

(a) sonraíochtaí na gcodanna ábhartha den reachtaíocht ar a mbunaítear cinntí agus tuairimí maidir leis na cineálacha difriúla tionscadal ábhartha leasa choitinn, lena n-áirítear dlí an chomhshaoil;

(b) an liosta de na cinntí agus na tuairimí ábhartha atá le fáil;

(c) ainmneacha agus sonraí teagmhála an Údaráis Inniúil, údarás eile agus na ngeallsealbhóirí móra lena mbaineann;

(d) an sreabhadh oibre, ina gcuirtear síos ar gach céim sa phróiseas, lena n-áirítear tréimhse ama tháscach agus léargas achomair ar an bpróiseas cinnteoireachta i dtaca leis na cineálacha éagsúla tionscadal ábhartha leasa choitinn;

(e) faisnéis faoi raon feidhme, faoi struchtúr agus faoi leibhéal mionsonraithe na ndoiciméad atá le cur isteach leis an iarratas ar chinntí, lena n-áirítear seicliosta;

(f) na céimeanna agus na modhanna trína mbeidh an pobal i gcoitinne rannpháirteach sa phróiseas;

(g) módúlachtaí ina léireoidh an t-údarás inniúil, údaráis eile lena mbaineann agus an tionscnóir tionscadal gur cuireadh san áireamh na tuairimí a cuireadh in iúl sa chomhairliúchán poiblí, mar shampla trí léiriú a thabhairt ar na leasuithe a rinneadh ar shuíomh agus dearadh an tionscadail nó trí údar maith a thabhairt maidir le cén fáth nár cuireadh na tuairimí sin san áireamh;

[ ]

(2) sonrófar sa sceideal mionsonraithe dá dtagraítear in Airteagal 10(5)(b) an méid seo a leanas ar a laghad:

(a) na cinntí agus na tuairimí atá le fáil;

(b) na húdaráis, na geallsealbhóirí agus an pobal ar dócha go mbeidh baint acu leis;

(c) na céimeanna aonair den nós imeachta agus an fad tréimhse a bhaineann leo;

(d) garspriocanna móra atá le baint amach agus na spriocdhátaí a bhaineann leo i bhfianaise an chinnidh chuimsithigh atá le déanamh;

(e) na hacmhainní atá pleanáilte ag na húdaráis agus riachtanais acmhainní breise a d’fhéadfadh a bheith ann;

(3) gan aon dochar do na ceanglais maidir le comhairliúcháin phoiblí faoi dhlí an chomhshaoil, chun rannpháirtíocht phoiblí sa phróiseas deonaithe ceadanna a mhéadú agus chun faisnéis agus comhphlé leis an bpobal a áirithiú roimh ré, cuirfear i bhfeidhm na prionsabail seo a leanas:

(a) na geallsealbhóirí a bhfuil tionchar ag tionscadal leasa choitinn orthu, lena n-áirítear údaráis náisiúnta, réigiúnacha agus áitiúla ábhartha, úinéirí talún agus saoránaigh atá ina gcónaí i gcóngar an tionscadail, an pobal i gcoitinne agus a gcomhlachais, a n-eagraíochtaí nó a ngrúpaí, cuirfear ar an eolas iad go forleathan agus rachfar i gcomhairle leo ag an tús, nuair is féidir ábhair imní a d’fhéadfadh a bheith ar an bpobal fós a chur san áireamh, ar bhealach oscailte agus trédhearcach. I gcás inarb ábhartha, tacóidh an t-údarás inniúil go gníomhach leis na gníomhaíochtaí a ghabhann an tionscnóir tionscadail ar láimh;

(b) áiritheoidh údaráis inniúla go ndéanfar nósanna imeachta comhairliúcháin phoiblí do thionscadail leasa choitinn a ghrúpáil le chéile nuair is féidir, lena n-áirítear comhairliúcháin phoiblí atá ag teastáil cheana faoin dlí náisiúnta. Cumhdófar faoi gach comhairliúchán poiblí gach ábhar a bhaineann le céim áirithe den nós imeachta, agus ní thabharfar aghaidh ar ábhar amháin a bhaineann le céim áirithe den nós imeachta i níos mó ná comhairliúchán poiblí amháin; féadfaidh comhairliúchán poiblí amháin, áfach, tarlú i níos mó ná láthair gheografach amháin. Cuirfear na hábhair a dtabharfar aghaidh orthu i gcomhairliúchán poiblí in iúl go soiléir san fhógra maidir leis an gcomhairliúchán poiblí;

(c) ní bheidh barúlacha ná agóidí inghlactha ach ó thús an chomhairliúcháin phoiblí go dtí go rachaidh an spriocdháta in éag;

(4) áireofar sa choincheap maidir le rannpháirtíocht phoiblí faisnéis faoi na nithe seo a leanas ar a laghad:

(a) na geallsealbhóirí lena mbaineann agus a bhfuil teagmháil déanta leo;

(b) na bearta a beartaíodh, lena n-áirítear láithreacha ginearálta atá beartaithe agus dátaí cruinnithe tiomnaithe;

(c) an amlíne;

(d) na hacmhainní daonna atá leithdháilte ar na cúraimí féin;

(5) i gcomhthéacs an chomhairliúcháin phoiblí atá le déanamh roimh an gcomhad iarratais a chur isteach, déanfaidh na páirtithe ábhartha na nithe seo a leanas ar a laghad:

(a) bileog faisnéise nach mó ná 15 leathanach a fhoilsiú ina dtabharfar, ar bhealach soiléir agus achomair, léargas ar an tuairisc, ar an gcuspóir agus ar an dréacht-tráthchlár le haghaidh chéimeanna forbartha an tionscadail, plean forbartha na heangacha náisiúnta, bealaí malartacha a breithníodh, cineálacha agus saintréithe na dtionchar féideartha, lena n-áirítear tionchair thrasteorann, agus bearta maolaithe féideartha, a fhoilseofar roimh thús an chomhairliúcháin; Ina theannta sin, liostófar sa bhileog faisnéise liosta de na seoltaí gréasáin atá ar shuíomh gréasáin an tionscadail leasa choitinn dá dtagraítear in Airteagal 9(7), ar an gclár oibre trédhearcachta dá dtagraítear in **[ ]** Airteagal **22** agus sa lámhleabhar nósanna imeachta dá dtagraítear i bpointe (1);

(b) an fhaisnéis faoin gcomhairliúchán a fhoilsiú ar shuíomh gréasáin an tionscadail leasa choitinn dá dtagraítear in Airteagal 9(7), ar bhoird fógraí in oifigí riarachán áitiúil, agus, ar a laghad, i gceann **amháin [ ]** de na foinsí meán áitiúla;

(c) tabharfar cuireadh i scríbhinn **nó go leictreonach** do gheallsealbhóirí ábhartha, comhlachais, eagraíochtaí agus grúpaí a mbeidh tionchar ag an tionscadal orthu chuig cruinnithe tiomanta, agus pléifear aon imní a bheidh orthu lena linn;

(6) foilseofar an fhaisnéis seo a leanas ar a laghad ar shuíomh gréasáin an tionscadail dá dtagraítear in Airteagal 9(7):

(a) an dáta a tugadh suíomh gréasáin an tionscadail cothrom le dáta an uair dheireanach;

(b) aistriúcháin ar a inneachar i dteangacha uile na mBallstát lena mbaineann an tionscadal nó a bhfuil tionchar suntasach trasteorann ag an tionscadal air i gcomhréir le pointe (1) d'Iarscríbhinn IV;

(c) an bhileog faisnéise dá dtagraítear i bpointe (5) arna tabhairt cothrom le dáta leis na sonraí is déanaí faoin tionscadal;

(d) achoimre neamhtheicniúil a thugtar cothrom le dáta go tráthrialta ina léirítear stádas reatha an tionscadail, lena n-áirítear faisnéis gheografach, agus ina gcuirtear in iúl go soiléir, i gcás faisnéise a tugadh cothrom le dáta, athruithe ar leaganacha roimhe sin;

(e) an plean cur chun feidhme a leagtar amach in Airteagal 5(1) arna thabhairt cothrom le dáta leis na sonraí is déanaí faoin tionscadal;

(f) na cistí arna leithdháileadh agus arna n-eisíoc ag an Aontas le haghaidh an tionscadail;

(g) pleanáil an tionscadail agus an chomhairliúcháin phoiblí, ina léirítear go soiléir dátaí agus láithreacha do chomhairliúcháin phoiblí agus na hábhair ar dócha go bhfuil baint acu leis na héisteachtaí sin;

(h) sonraí teagmhála d'fhonn faisnéis nó doiciméid bhreise a fháil;

(i) sonraí teagmhála d'fhonn barúlacha agus agóidí a chur in iúl le linn na gcomhairliúchán poiblí.